

สำนักหอสมุดกลาง พระจอมเกล้าลาดกระบัง

รูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

สถาบันราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร

GRADUATE STUDENT LEARNING STYLES

OF RAJABHAT INSTITUTE IN BANGKOK

สุรศักดิ์ ยอดหาญ

SURASAK YODHARN

เลขหมู่.....
เลขทะเบียน..... 47815
วัน, เดือน, ปี..... 2๒ ส.ค. 2546

.b.....
.i.....

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

พ.ศ. 2546

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และเผยแพร่อย่างอื่นถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ISBN 974-324-213-9

**GRADUATE STUDENT LEARNING STYLES
OF RAJABHAT INSTITUTE IN BANGKOK**

**A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT
OF THE REQUIREMENT FOR THE DEGREE OF
MASTER OF INDUSTRIAL EDUCATION IN VOCATIONAL ADMINISTRATION
SCHOOL OF GRADUATE STUDIES
KING MONGKUT 'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG
2003**

ISBN 974-324-213-9

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

COPYRIGHT 2003

SCHOOL OF GRADUATE STUDIES

KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อวิทยานิพนธ์	รูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา
นักศึกษา	สถาบันราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร
รหัสประจำตัว	นายสุรศักดิ์ ยอดหาญ
ปริญญา	43064103
สาขาวิชา	ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต
พ.ศ.	การบริหารอาชีวศึกษา
อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์	2546
อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม	รองศาสตราจารย์ ดร.สมพร ไชยะ
	รองศาสตราจารย์ ดร.วิชัย แหวนเพชร

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบรูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ ปีที่เข้าศึกษา สาขาวิชาที่ศึกษา และสถาบันราชภัฏที่ศึกษา

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต ที่เข้าศึกษาในปีการศึกษา 2543 - 2544 ของสถาบันราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร ได้มาโดยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากตารางสำเร็จรูปของ Krejcie and Morgan โดยสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 317 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม ซึ่งผู้วิจัยพัฒนามาจากแบบวัดรูปแบบการเรียนรู้ของ Grasha and Reichmann มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.93 การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ SPSS for window version 10.01 โดยค่าทางสถิติที่ใช้คือ ค่าร้อยละ (Percentage) และค่าไคสแควร์ (Chi-Square)

ผลการวิจัยสรุปว่า

1. นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร มีรูปแบบการเรียนรู้ แบบมีส่วนร่วมมากที่สุด จำนวน 181 คน คิดเป็นร้อยละ 57.10 รองลงมาเป็นแบบอิสระ จำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 18.00 แบบร่วมมือ จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 13.20 แบบพึ่งพา จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 6.30 แบบแข่งขัน จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 3.80 และแบบหลีกเลี่ยงน้อยที่สุด จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 1.60
2. นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาที่มีเพศต่างกัน ปีที่เข้าศึกษาต่างกัน สาขาวิชาที่ศึกษาต่างกันและสถาบันราชภัฏที่ศึกษาต่างกัน มีรูปแบบการเรียนรู้ไม่แตกต่างกัน

Thesis Title	Graduate Student Learning Styles Of Rajabhat Institute In Bangkok
Student	Mr. Surasak Yodharn
Student ID.	43064103
Degree	Master of Industrial Education
Programme	Vocational Administration
Year	2003
Thesis Advisor	Associate Professor Dr.Somporn Chaiya
Thesis Co-advisor	Associate Professor Dr.Wichai Wanphet

ABSTRACT

The objective of this research was to study and to compare Learning Styles of graduate students at Rajabhat Institutes in Bangkok. The students were separated by sex , year of admission , program of study and institutes.

A sample consisted of 317 graduate students in the Master of Education Program during the 2000 – 2001 academic years at Rajabhat Institutes in Bangkok. The sample size was determined by using a Krejcie and Morgan’s table with Stratified Random Sampling. The Student Learning Styles Questionnaires developed from Grasha and Reichmann with reliability coefficient at 0.93 was used. The Chi-Square and percentage were analyzed by statistical program SPSS version 10.01 (Statistical Package for Social Science).

The findings of this research was as follows :

1. The majority of respondents (181 students , 57.10 percent) chose participatory learning style followed by independent learning style (57 students , 18.00 percent) , collaborative learning style (42 students , 13.20 percent) , dependent learning style (20 students , 6.30 percent) , competitive learning style (12 students , 3.80 percent) and avoidance learning style (5 students , 1.60 percent).
2. The Learning Styles of graduate students separated by sex , year of admission , program of study and institutes were not significantly different.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้อย่างดี ด้วยการให้คำแนะนำ และคำปรึกษาจาก
รองศาสตราจารย์ ดร.สมพร ไชยะ ซึ่งเป็นอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งใน
ความอนุเคราะห์จากท่านและขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง และขอขอบพระคุณ
รองศาสตราจารย์ ดร.วิชัย แหวนเพชร อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม ซึ่งผู้วิจัยได้รับการ
ช่วยเหลือและแก้ไขวิทยานิพนธ์จากท่านเป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณ คณาจารย์ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาท
ความรู้ อันก่อให้เกิดประโยชน์ ต่อการศึกษาค้นคว้า และเป็นแนวทางในการทำวิทยานิพนธ์

รวมทั้งผู้บริหาร และอาจารย์ สถาบันราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร ที่ให้ความร่วมมือ
ด้วยดีในการเก็บข้อมูลกับนักศึกษาของสถาบัน

ขอขอบพระคุณ คุณพ่อ และคุณแม่ ผู้ที่เป็นที่เคารพรักยิ่ง ที่ได้ให้ความรัก ให้กำลังใจ
ให้การสนับสนุน และช่วยเหลือทุกด้านแก่ผู้วิจัยมาโดยตลอด

คุณค่าและประโยชน์อันพึงมีจากวิทยานิพนธ์เล่มนี้ ผู้วิจัยขอบแต่ ผู้มีพระคุณทุกท่าน

สุรศักดิ์ ยอดหาญ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	I
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	II
กิตติกรรมประกาศ.....	III
สารบัญ.....	IV
สารบัญตาราง.....	VI
สารบัญภาพ.....	VII
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
1.3 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย.....	3
1.4 ขอบเขตของการวิจัย.....	3
1.5 ขอบเขตพื้นที่หรือสภาพทางภูมิศาสตร์.....	5
1.6 คำนิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
2.1 สถาบันราชภัฏ.....	7
2.2 ทฤษฎีการเรียนรู้.....	9
2.3 รูปแบบการเรียนรู้.....	23
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	36
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	36
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	37
3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	39
3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	40
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	41

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	52
5.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	52
5.2 ขอบเขตของการวิจัย.....	52
5.3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	52
5.4 สรุปผลการวิจัย.....	54
5.5 อภิปรายผลการวิจัย.....	57
5.6 ข้อเสนอแนะ.....	63
บรรณานุกรม.....	64
ภาคผนวก.....	67
ภาคผนวก ก หนังสือราชการ.....	68
ภาคผนวก ข แบบสอบถามเพื่อการวิจัย.....	83
ประวัติผู้เขียน.....	91

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
2.1 แสดงปีที่ก่อตั้งสถาบันราชภัฏทั้ง 5 แห่ง.....	8
2.2 แสดงความสัมพันธ์ของแบบการเรียนกับวิธีเรียน กลยุทธ์การเรียน และผลของการเรียน....	34
2.3 แสดงการเปรียบเทียบรูปแบบการเรียนรู้แบบต่าง ๆ.....	35
3.1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสาขาวิชา.....	37
3.2 แสดงเลขข้อคำถามของแบบวัดรูปแบบการเรียนจำแนกตามรูปแบบการเรียนรู้.....	38
4.1 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา	42
4.2 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาสถาบันราชภัฏ ในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตามรูปแบบการเรียนรู้.....	43
4.3 แสดงจำนวนและค่าร้อยละรูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ.....	44
4.4 แสดงจำนวนและค่าร้อยละรูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตามสาขาวิชา.....	45
4.5 แสดงจำนวนและค่าร้อยละรูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตามปีที่เข้าศึกษา.....	46
4.6 แสดงจำนวนและค่าร้อยละรูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตามสถาบันราชภัฏที่ศึกษา.....	47
4.7 แสดงการเปรียบเทียบรูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานครจำแนกตามเพศ.....	48
4.8 แสดงการเปรียบเทียบรูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตามสาขาวิชาที่ศึกษา.....	49
4.9 แสดงการเปรียบเทียบรูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตามปีที่เข้าศึกษา.....	50
4.10 แสดงการเปรียบเทียบรูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตามสถาบันราชภัฏที่ศึกษา.....	51

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
2.1 แสดงปัจจัยภายนอกและปัจจัยภายในที่มีผลต่อการเรียนรู้.....	21
2.2 แสดงขั้นตอนการเรียนรู้ตามทฤษฎีการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ของKolb.....	30

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษานับว่าเป็นปัจจัยสำคัญที่อธิบายความสำเร็จของประเทศได้เป็นอย่างดี เนื่องจากสามารถพัฒนากำลังคนของสังคมให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ และเป็นพื้นฐานที่จะช่วยเสริมสร้างประเทศ ทั้งยังสามารถสร้างความร่วมมือ และแข่งขันกับนานาประเทศในการพัฒนาแบบยั่งยืน เพื่อให้สอดคล้องกับการนำเอาความเจริญก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีการสื่อสารในรูปแบบต่าง ๆ มาใช้ในการจัดการศึกษา รูปแบบการศึกษาในอนาคตจึงต้องเปลี่ยนแปลงไป การเพิ่มหลากหลายในการจัดการศึกษา โดยการใช้เทคโนโลยีการสื่อสารล้ำสมัย จะทำให้คนมีอิสระในการเรียนรู้มากขึ้น และช่วยทำให้ระบบการศึกษาในอนาคตเป็นระบบที่ให้โอกาสทุกคน ได้มีโอกาสเรียนในแบบของตนเอง (รสริน พิมลบรรจง. 2542: 1) ซึ่งสอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540 - 2544) เป็นแผนที่มุ่งมั่นพัฒนาการศึกษาให้เป็นการสร้างรากฐานในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคน และได้กำหนดแผนงานหลักเพื่อการพัฒนาการศึกษาไว้ 9 แผนงาน การพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนได้ถูกกำหนดไว้ในแผนงานหลัก ซึ่งถือเป็นหัวใจสำคัญของการพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยมุ่งสร้างกระบวนการเรียนการสอนให้เป็นการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยวิธีหลากหลายและเกิดขึ้นได้ทุกเวลาทุกสถานที่ (สุนน อมรวิวัฒน์. 2541: 4)

การเรียนการสอนไม่ว่าจะเป็นระดับใดจะมีองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กันอยู่ 3 องค์ประกอบด้วยกันคือ นักศึกษา ครู และปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษาและครู (วิชัย วงษ์ใหญ่. 2537 : 69) องค์ประกอบเหล่านี้จะต้องมีความสัมพันธ์กันเป็นอย่างดี จึงจะทำให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะตัวนักศึกษาเองเป็นองค์ประกอบที่สำคัญยิ่ง เพราะการเรียนการสอนไม่ว่าในระดับการศึกษาใดก็ตามจะดำเนินไปได้ด้วยดี และมีประสิทธิภาพก็ต่อเมื่อครูได้รู้จักและเข้าใจลักษณะธรรมชาติของนักศึกษาเป็นอย่างดี (อุไรรัตน์ ศรีสวย. 2527 : 1)

การเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษา ถือได้ว่าเป็นการให้การศึกษาแก่ผู้เรียนในลักษณะของการสร้างเสริมอารมณ์ สะสมปัญญา ดังนั้นพื้นฐานความรู้และแนวความคิดหรือเจตคติเดิมของผู้เรียนที่ได้รับจากการศึกษา การศึกษาในระดับอุดมศึกษาช่วยเสริมความรู้ขั้นสูง ขณะเดียวกันก็ประมวลความรู้ในสาขาวิชาต่าง ๆ ให้มีความเป็นหนึ่งและพัฒนาผู้เรียนให้เกิดแนวคิดที่เป็นเอกลักษณ์ของตนเองได้

แต่อย่างไรก็ตามการจัดการศึกษาในระดับนี้พบว่ามีปัญหาเกิดขึ้นเช่นกัน กล่าวคือ ผู้สอนส่วนใหญ่ไม่เข้าใจลักษณะและสภาพความพอใจหรือปัญหาของผู้เรียนอย่างลึกซึ้ง ซึ่งก็ส่งผลให้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การเรียนการสอนมีอุปสรรค เกิดช่องว่างระหว่างผู้เรียนกับผู้สอนมาก (วิลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา. 2530 : 15)

การจัดการเรียนการสอนในสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษา จะบังเกิดผลดีได้ก็ต่อเมื่อ รูปแบบการสอนของครู และรูปแบบการเรียนรู้ของผู้เรียนมีความสัมพันธ์กัน สภาพการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาของไทยในปัจจุบันมีผลต่อรูปแบบการจัดการเรียนการสอนเป็นอย่างมากจาก ข้อจำกัดในการรับผู้เข้าเรียนของสถาบันอุดมศึกษาซึ่งถูกผลกระทบจากนโยบาย การขยายโอกาสทางการศึกษาของรัฐบาลและผลจากสภาพเศรษฐกิจของประเทศในปัจจุบัน ทำให้ส่งผลกระทบต่อความต้องการศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษามีเป็นจำนวนมาก ในขณะที่ข้อจำกัดด้านจำนวนและความสามารถของผู้สอนรวมทั้งอาคารสถานที่ก็มีผลต่อการจัดการศึกษา แต่เนื่องจากนโยบายการอุดมศึกษาเป็นการพัฒนาคนให้เป็นผู้มีความสามารถในด้านวิสัยทัศน์ ความเป็นผู้นำ ความสามารถเชิงวิพากษ์วิจารณ์ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และการพัฒนาความรู้การจัดการเรียนการสอนจึงต้องมีรูปแบบที่เปลี่ยนแปลงไป (รสริน พิมลบรรยงก์. 2542 : 1- 2)

การพัฒนากระบวนการเรียนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเปลี่ยนแปลงหรือเรียนรู้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด เป็นเรื่องที่นักการศึกษาได้พยายามคิดค้นหาวิธีการมาช้านาน แต่อย่างไรก็ตามการพัฒนานี้ได้เผชิญกับปัญหาและอุปสรรคมาโดยตลอด โดยเฉพาะการทะเลาะหรือขาดความสนใจในตัวผู้เรียนซึ่งถือว่าเป็นส่วนหนึ่งที่สำคัญของกระบวนการเรียนการสอน (จงกล พูลสวัสดิ์. 2541 : บทนำ) ดังนั้นการทำความเข้าใจและศึกษาเรื่องวิธีการเรียนรู้หรือรูปแบบการเรียนของผู้เรียนมีความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะนอกจากจะทำให้ทราบถึงวิธีการเรียน และรูปแบบการเรียนที่พวกเขาชอบแล้ว ยังจะทำให้สามารถจัดการเรียนการสอนให้เกิดการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม อันจะก่อให้เกิดประโยชน์และเพิ่มประสิทธิภาพต่อการเรียนการสอน (จินทนา พรหมศิริ. 2535 : 2)

สถาบันราชภัฏเป็นสถาบันอุดมศึกษาที่มีภารกิจในการผลิตบัณฑิตและพัฒนาศักยภาพของคนในวิชาชีพชั้นสูง เพื่อสนองตอบต่อความต้องการของท้องถิ่น ด้วยภารกิจที่สำคัญต่อประเทศชาติโดยรวม สถาบันราชภัฏจึงมีความตระหนักรู้อย่างยิ่งในเรื่องการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพทั้งในวงการศึกษาราชภัฏและในสากล ทั้งนี้เพื่อให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพเป็นที่ยอมรับแก่สาธารณชนโดยรวม (สำนักมาตรฐานการศึกษา. 2544 : บทนำ)

เนื่องจากรูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษาที่มีความสำคัญมากในการจัดการศึกษา เพื่อให้นักศึกษาได้รับความรู้และมีความคิดในทางสร้างสรรค์ รวมทั้งสามารถนำความรู้ที่ได้ไปพัฒนาสังคม ประเทศชาติ นักศึกษาของสถาบันราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร ก็ประสบปัญหาเรื่องรูปแบบการเรียนรู้เช่นกัน เพราะนักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในสถาบันมีพื้นฐานการเรียนและประสบการณ์ต่างกัน ทำให้มีรูปแบบการเรียนรู้ที่หลากหลายทำให้ครู อาจารย์ที่ทำหน้าที่ถ่ายทอดความรู้ต้อง

วางแผนการจัดการเรียนการสอนต้องพบความยากลำบากในการหาวิธีสอนที่เหมาะสมและ
 อกส
 ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

มีประสิทธิภาพให้กับนักศึกษาทุกคน รวมทั้งอัตราส่วนของผู้เข้าเรียนและจบการศึกษาในแต่ละปีการศึกษามีความแตกต่างกัน ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษารูปแบบการเรียนรู้นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร ว่านักศึกษาของสถาบันราชภัฏ มีรูปแบบการเรียนรู้เป็นอย่างไร เพื่อจะได้นำผลการวิจัยไปใช้ในการบริหารงานของสถาบันราชภัฏ และพัฒนา การเรียนการสอนรวมทั้งจัดสภาพการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับรูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษาเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการของสถาบันต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบรูปแบบการเรียนรู้นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ ปีที่เข้าศึกษา สาขาวิชาที่ศึกษา และสถาบันราชภัฏที่ศึกษา

1.3 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการเรียนรู้นักศึกษา การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัย ได้อาศัยกรอบแนวคิดจากรูปแบบการเรียนรู้นักศึกษาของ Grasha and Reichmann (อ้างในรสริน พิมพ์บรรยงก์. 2542 : 8) สามารถแบ่งรูปแบบการเรียนรู้นักศึกษาเป็น 6 แบบ ดังนี้คือ

1. แบบอิสระ (Independent)
2. แบบหลีกเลี่ยง (Avoidance)
3. แบบมีส่วนร่วม (Participant)
4. แบบพึ่งพา (Dependent)
5. แบบแข่งขัน (Competitive)
6. แบบร่วมมือ (Collaborative)

1.4 ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ครอบคลุมประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1.4.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต ที่เข้าศึกษาในปีการศึกษา 2543 - 2544 ของสถาบันราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดลอกเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จำนวน 1,845 คน

1.4.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต ที่เข้าศึกษาในปีการศึกษา 2543- 2544 ของสถาบันราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร ได้มาโดยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากตารางสำเร็จรูปของ Krejcie and Morgan แล้วสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 317 คน

1.4.3 ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรต้น ได้แก่

1. เพศ

1.1 หญิง

1.2 ชาย

2. สาขาวิชาที่ศึกษา

2.1 สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

2.2 สาขาวิชาเทคโนโลยีอุตสาหกรรม

2.3 สาขาวิชาคณิตศาสตร์ศึกษา

2.4 สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน

3. ปีที่เข้าศึกษา

3.1 ปีการศึกษา 2543

3.2 ปีการศึกษา 2544

4. สถาบันราชภัฏที่ศึกษา

4.1 สถาบันราชภัฏพระนคร

4.2 สถาบันราชภัฏสวนดุสิต

4.3 สถาบันราชภัฏจันทรเกษม

4.4 สถาบันราชภัฏธนบุรี

4.5 สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

2. ตัวแปรตาม ได้แก่ รูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษาจำแนกเป็น 6 แบบ คือ

1. แบบอิสระ (Independent)

2. แบบหลีกเลี่ยง (Avoidance)

3. แบบมีส่วนร่วม (Participant)

4. แบบพึ่งพา (Dependent)

5. แบบแข่งขัน (Competitive)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

6. แบบร่วมมือ (Collaborative)

1.5 ขอบเขตพื้นที่หรือสภาพทางภูมิศาสตร์

การวิจัยครั้งนี้ศึกษารูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตร ครุศาสตรมหาบัณฑิต จำนวน 4 สาขาวิชา คือ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา สาขาวิชาเทคโนโลยี อุดสาหกรรม สาขาวิชาคณิตศาสตร์ศึกษา และสาขาวิชาหลักสูตรและการสอน ของสถาบันราชภัฏ ในเขตกรุงเทพมหานคร เท่านั้น

1.6 คำนิยามศัพท์เฉพาะ

เพื่อความเข้าใจที่ถูกต้องตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย จึงกำหนดความหมายของคำต่าง ๆ ที่ใช้ในการวิจัยดังนี้ คือ

1. รูปแบบการเรียนรู้ (Learning Style) หมายถึง ลักษณะและวิธีการเรียนรู้ที่ผู้เรียนแต่ละคนใช้ในการเรียนรู้ การคิด หรือการแก้ปัญหาในการเรียน แบ่งเป็น 6 แบบ ตามการแบ่งแบบการเรียนรู้ของ Grasha and Reichmann คือ

1.1 แบบอิสระ (Independent) หมายถึง แบบของผู้เรียนที่ชอบคิดด้วยตนเอง ชอบที่จะทำงานด้วยความคิดของตนเอง แต่ก็รับฟังความคิดเห็นของเพื่อนคนอื่น ๆ ในชั้นเรียนด้วย เขาจะตั้งใจเรียนในเนื้อหาวิชาที่รู้ดีกว่าสำคัญ และมีความเชื่อมั่นในความสามารถในการเรียนรู้ด้วยตัวเอง

1.2 แบบหลีกเลี่ยง (Avoidance) หมายถึง แบบของผู้เรียนพวกที่ไม่สนใจเรียนเนื้อหาวิชาในชั้นเรียนตามแบบแผน (Traditional Classroom) ไม่มีส่วนร่วมกับนักศึกษาคนอื่น ๆ และอาจารย์ในชั้นเรียน เขาเหล่านี้ไม่สนใจสิ่งที่จะเกิดขึ้นและความเป็นไปในชั้นเรียน

1.3 แบบมีส่วนร่วม (Participant) หมายถึง แบบของผู้เรียนที่ต้องการเรียนรู้เนื้อหาวิชา และชอบที่จะเข้าชั้นเรียน มีความรับผิดชอบที่จะเรียนรู้ให้มากที่สุดจากชั้นเรียน และมีส่วนร่วมกับผู้อื่นทำตามที่ดีตกลงร่วมกันไว้ ด้วย เขามีความรู้สึกว่าควรจะมีส่วนร่วมในกิจกรรมของห้องเรียน ให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ แต่จะมีส่วนร่วมน้อยถ้ากิจกรรมนั้นเป็นกิจกรรมที่มีได้อยู่ในแนวทางของวิชาที่เรียน

1.4 แบบพึ่งพา (Dependent) หมายถึง แบบของผู้เรียนที่มีความอยากรู้อยากเห็นทางวิชาการน้อยมาก และจะเรียนรู้เฉพาะสิ่งที่กำหนดให้เรียนเท่านั้น เขามองว่าอาจารย์และเพื่อนร่วมชั้นเรียนเป็นแหล่งความรู้ และแหล่งสนับสนุนทางวิชาการ เขาพยายามแสวงหาผู้ที่มีความสามารถที่จะแนะแนวทางในการศึกษา และต้องการได้รับคำบอกกล่าวว่าจะทำอะไร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.5 แบบแข่งขัน (Competitive) หมายถึง แบบของผู้เรียนจะเรียนรู้ด้วยการพยายามกระทำในสิ่งต่าง ๆ ให้ดีกว่าคนอื่น ๆ ในชั้นเรียน เขามีความรู้สึกว่าจะต้องแข่งขันกับคนอื่น เพื่อรางวัลในชั้นเรียน เช่น ระดับคะแนนที่ดีกว่า หรือได้รับคำชมเชยจากอาจารย์ เขามองดูบรรยากาศในห้องเรียนว่าต้องมีการแพ้ หรือชนะ และเขาต้องเป็นผู้ชนะเสมอ

1.6 แบบให้ความร่วมมือ (Collaborative) หมายถึง แบบของผู้เรียนมีความรู้สึกว่าเขาจะสามารถเรียนรู้ได้ดีที่สุดด้วยการร่วมมือกัน โดยการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและความสามารถซึ่งกันและกัน พวกนี้ร่วมมือกับอาจารย์ กลุ่มเพื่อนและชอบที่จะทำงานร่วมกับผู้อื่น เขามองเห็น ชั้นเรียนเป็นสถานที่ซึ่งเหมาะสม สำหรับการมีปะทะสังสรรค์ทางสังคม และเรียนรู้เนื้อหาวิชา

2. นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา หมายถึง นักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต ที่เข้าศึกษาในปีการศึกษา 2543 – 2544 ของสถาบันราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร

3. หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต หมายถึง หลักสูตรที่เปิดสอนในระดับบัณฑิตศึกษาของสถาบันราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร

4. สาขาวิชา หมายถึง สาขาวิชาที่เปิดสอนในหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต ของสถาบันราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกเป็น 4 สาขา ซึ่งแต่ละสาขาวิชาต้องเปิดสอนมาแล้วไม่น้อยกว่า 2 ปี คือ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา สาขาวิชาเทคโนโลยีอุตสาหกรรม สาขาวิชาคณิตศาสตร์ศึกษา และสาขาวิชาหลักสูตรและการสอน

5. สถาบันราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร หมายถึง สถาบันอุดมศึกษา สังกัดสำนักงานสภาพัฒนาการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา และเปิดสอนหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิตที่ตั้งอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 5 สถาบัน ได้แก่ สถาบันราชภัฏพระนคร สถาบันราชภัฏสวนดุสิต สถาบันราชภัฏจันทรเกษม สถาบันราชภัฏธนบุรี และสถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง รูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันราชภัฏในเขต กรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้ศึกษาทฤษฎี หลักการ จากหนังสือ เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ รูปแบบการเรียนรู้โดยนำเสนอตามลำดับ ดังนี้

2.1 สถาบันราชภัฏ

2.2 ทฤษฎีการเรียนรู้

2.3 รูปแบบการเรียนรู้

2.3.1 ความหมายของรูปแบบการเรียนรู้

2.3.2 ทฤษฎีเกี่ยวกับรูปแบบการเรียนรู้

2.1 สถาบันราชภัฏ

2.1.1 ที่มาของสถาบันราชภัฏ

เมื่อมีการตั้งกระทรวงศึกษาธิการ ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (ร.5) แล้ว การศึกษาไทยในระบบโรงเรียนได้ก้าวหน้า ส่งผลให้มีการประกาศตั้งสถาบันผลิตครู และมีการพัฒนามาตามลำดับ ในปีพ.ศ. 2497 ประกาศตั้งกรมการฝึกหัดครู เพื่อทำหน้าที่ผลิตครูที่ ยังขาดวิทยฐานะครู ให้มีวุฒิทางครู และผู้ที่มีวุฒิทางครู ได้รับวุฒิสูงขึ้น พ.ศ. 2518 กำหนดหน้าที่ 5 ประการ คือ ผลิตครูถึงระดับปริญญาตรี ค้นคว้าศึกษาวิจัย ฝึกอบรมบุคลากรทาง การศึกษาประจำ การ ทำนุ บำรุง ส่งเสริม และพัฒนาวัฒนธรรมแห่งชาติ ให้บริการทางวิชาการแก่ชุมชน กำหนดให้ วิทยาลัยครูเป็นสถาบันการศึกษาและวิจัย มีวัตถุประสงค์ให้การศึกษาวិชาการ ในสาขาวิชาต่าง ๆ สามารถผลิตบัณฑิตเพิ่มจากสายศึกษาศาสตร์ (ค.บ.) อีก 2 สายคือ สายวิทยาศาสตร์ (วท.บ.) และ สายศิลปศาสตร์ (ศศ.บ.) รวม 3 สาย ตามความต้องการของท้องถิ่น ได้อย่าง กว้างขวาง แต่คนทั่วไป ยังคิดว่า วิทยาลัยครูผลิตบัณฑิตเฉพาะสายครูเท่านั้น บัณฑิตจากวิทยาลัยครูจะต้องประกอบวิชาชีพ ครูอย่างเดียว จุดนี้จึงทำให้ผู้ที่จบการศึกษาในสายวิทยาศาสตร์บัณฑิต (วท.บ.) และศิลปศาสตร บัณฑิต (ศศ.บ.) ขาดโอกาสในการได้งานทำ ด้วยเหตุนี้จึงมีความจำเป็นต้องเปลี่ยนชื่อให้สอดคล้อง กับการดำเนินงานที่ได้ขยายตัวไป และสอดคล้องกับความเป็นสากล เพื่อความเข้าใจที่ถูกต้อง และ เพื่อประโยชน์ต่อนักศึกษาในสถาบัน กรมการฝึกหัดครูจึงขอพระราชทานนามใหม่ และได้รับพระ ราชทานนามจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวว่า “สถาบันราชภัฏ” เมื่อวันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2535

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ต่อมากระทรวงศึกษาธิการ ได้เสนอร่าง พ.ร.บ.สถาบันราชภัฏ ส่งเข้าสู่การพิจารณาของ คณะรัฐมนตรี และคณะรัฐมนตรีอนุมัติเมื่อวันที่ 7 ธันวาคม 2536 รับหลักการ 4 ประการ คือ เปลี่ยนชื่อเป็นสถาบันราชภัฏ เปิดสอนได้สูงกว่าระดับปริญญาตรี การจัดสรรงบประมาณรายได้และทรัพย์สินของสถาบันมีความคล่องตัวมากขึ้น และให้สถาบันราชภัฏมีฐานะเป็นนิติบุคคล จากนั้น นายกรัฐมนตรี ได้นำ พ.ร.บ. สถาบันราชภัฏขึ้นกราบบังคมทูลเพื่อทรงลงพระปรมาภิไธย และประกาศ ในราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา 25 มกราคม 2538 พ.ร.บ. สถาบันราชภัฏ ได้มีผลบังคับใช้ ส่งผลให้สถาบันราชภัฏมีศักดิ์ และสิทธิ์สมบูรณ์ตามกฎหมายทุกประการ

ตารางที่ 2.1 แสดงปีที่ก่อตั้งสถาบันราชภัฏทั้ง 5 แห่ง

สถาบันราชภัฏ	ปีที่ก่อตั้ง
สถาบันราชภัฏพระนคร	2475
สถาบันราชภัฏสวนดุสิต	2477
สถาบันราชภัฏจันทรเกษม	2482
สถาบันราชภัฏธนบุรี	2496
สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา	2497

ที่มา : สำนักงานสภาสถาบันราชภัฏ. 2545. [Online] Available : <http://www.rajabhat.ac.th/tintro.htm>

2.1.2 หลักสูตร

ตามข้อบังคับสภาประจำสถาบันราชภัฏว่าด้วยการจัดการศึกษาหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2541 เพื่อให้การจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มีความเหมาะสมและการบริหารการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ในหมวด 1 ระบบการศึกษา ข้อ 4 การจัดการศึกษา ระดับบัณฑิตศึกษาใช้แบบหน่วยกิต จัดการศึกษาเป็น 2 ประเภทการศึกษา ดังนี้

1. การศึกษาภาคปกติ ให้ใช้ระบบทวิภาค ปีการศึกษาหนึ่ง แบ่งออกเป็น 2 ภาคการศึกษา คือ ภาคการศึกษาต้น และภาคการศึกษาปลาย มีระยะเวลาเรียนรวมทั้งเวลาสอบแต่ละภาคไม่น้อยกว่า 16 สัปดาห์ สถาบันอาจจัดภาคการศึกษาฤดูร้อนต่อจากภาคการศึกษาปลายได้

2. การศึกษาภาคพิเศษ ให้จัดการเรียนการสอนนอกเวลาราชการ ปีการศึกษาหนึ่ง แบ่งออกเป็น 3 ภาคการศึกษา คือ ภาคการศึกษาต้น ภาคการศึกษาปลาย และภาคการศึกษาฤดูร้อน มีระยะเวลาการศึกษาในภาคการศึกษาต้น และภาคการศึกษาปลายไม่น้อยกว่า 16 สัปดาห์ และในภาคการศึกษาฤดูร้อนไม่น้อยกว่า 8 สัปดาห์ ทั้งนี้ในภาคการศึกษาฤดูร้อน อาจจัดการเรียนการสอนในเวลาราชการได้ (สำนักงานโครงการบัณฑิตศึกษา. 2543 : 50-51)

หลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต การจัดหลักสูตรมี 2 แผน

แผน ก (1) ทำเฉพาะวิทยานิพนธ์ ซึ่งมีค่าเทียบไม่น้อยกว่า 38 หน่วยกิต โดยสถาบันอาจกำหนดให้เรียนรายวิชาเพิ่มเติม หรือทำกิจกรรมทางวิชาการอื่นเพิ่มขึ้นได้ โดยไม่นับหน่วยกิต แต่ต้องมีผลสัมฤทธิ์ตามที่สถาบันกำหนด

แผน ก (2) ทำวิทยานิพนธ์ ซึ่งเทียบค่าได้ไม่น้อยกว่า 12 หน่วยกิต และต้องศึกษารายวิชาสัมพันธ และรายวิชาเฉพาะด้านอีกไม่น้อยกว่า 26 หน่วยกิต

แผน ข เป็นแผนที่ศึกษารายวิชาสัมพันธ และรายวิชาเฉพาะด้านรวมไม่น้อยกว่า 32 หน่วยกิต โดยไม่ต้องทำวิทยานิพนธ์แต่ต้องทำภาคินพนธ์ หรือการศึกษาอิสระ ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต

กำหนดระยะเวลาการศึกษาตามหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต ให้ใช้เวลาการศึกษาตามหลักสูตรจนสำเร็จการศึกษาไม่เกิน 5 ปีการศึกษา (สำนักงานโครงการบัณฑิตศึกษา. 2543 : 51-52)

2.2 ทฤษฎีการเรียนรู้

การเรียนรู้เกิดได้ทุกแห่งในชีวิตประจำวัน การเรียนรู้เกิดจากการทดลองผิดลองถูกจากการวางเงื่อนไข อาจเป็นความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์เดิมกับสิ่งที่พบใหม่ ๆ หรือการเลียนแบบก็ตาม ถือเป็นการเรียนรู้ทั้งสิ้น และเมื่อเกิดความอยากรู้อยากเห็นแล้วก็ลงมือกระทำ การเรียนรู้เป็นส่วนหนึ่งแห่งการปรับตัวเข้ากับสังคม การเรียนรู้ไม่เพียงแต่เป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นภายในสถานศึกษาเท่านั้น แต่เกิดขึ้นได้ในสภาพแวดล้อมทั่วไป

2.2.1 ความหมายของการเรียนรู้

มีนักการศึกษาได้ให้คำจำกัดความของคำว่า “ การเรียนรู้ ” ไว้มากซึ่งพอสรุปได้ว่า นักการศึกษาต่างก็เห็นว่า การเรียนรู้นั้นเป็นกระบวนการหนึ่งที่จะเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของบุคคล

Good (อ้างใน สุรพันธ์ ต้นศรีวงษ์. 2538 : 41) กล่าวว่า การเรียนรู้คือการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมหรือการเปลี่ยนแปลงในทางตอบสนอง

Hilgard and Bower (อ้างใน กมลรัตน์ หล้าสุวรรณ. 2523 : 131) กล่าวว่า การเรียนรู้เป็นกระบวนการที่ทำให้พฤติกรรมเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมอันเป็นผลจากการฝึกฝนและประสบการณ์ แต่มิใช่ผลจากการตอบสนองที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติ เช่น สัญชาตญาณ หรืออูตุมภาวะ หรือจากการเปลี่ยนแปลงชั่วคราวของร่างกาย เช่น ความเมื่อยล้า พิษของยา เป็นต้น

Procter (อ้างในพรทิพย์ บุญรอด. 2534 : 9) กล่าวว่า การเรียนรู้ของนักศึกษาจะไม่ได้เรียนรู้โดยเพียงแต่นั่งแล้วก็ฟังเท่านั้น และครูก็ไม่สามารถสอนได้ดีโดยเพียงแต่พูดให้นักศึกษาฟัง

เอกสภายุคนี้ได้สภาพเช่นนี้เกิดการเรียนรู้จะไม่เกิดขึ้นมากนัก การเรียนรู้เป็นการเปลี่ยนแปลง คือ การไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในแต่ละบุคคล เพราะการเรียนรู้ทั้งหมดเกี่ยวพันกับการเปลี่ยนแปลงในวิถีทางของความคิดและพฤติกรรมของผู้เรียน ดังนั้นการพัฒนาการเรียนรู้จึงจำเป็นต้องรู้ว่าการเรียนรู้นั้นคืออะไรและเกิดขึ้นได้อย่างไร

Cronbach (อ้างใน มาลินี จุฑะรพ. 2539 : 55) กล่าวว่า การเรียนรู้เป็นการแสดงให้เห็นถึงพฤติกรรมที่มีการเปลี่ยนแปลง อันเป็นผลเนื่องมาจากประสบการณ์ที่แต่ละบุคคลได้รับมา

Garry and Kingsley (อ้างในจันทนา พรหมศิริ. 2535 : 9) ได้อธิบายถึงลักษณะการเรียนรู้ว่ามี 3 ประการ คือ

1. การเรียนรู้เกิดขึ้นได้ เพราะมีวัตถุประสงค์ หรือแรงจูงใจ
2. การเรียนรู้เกิดจากการพยายามตอบสนองหลายรูปแบบ เพื่อบรรลุเป้าหมาย คือ

การแก้ปัญหา

3. การตอบสนอง จะต้องกระทำจนเป็นนิสัย

มาลินี จุฑะรพ (2539 : 55) อธิบายถึงการเรียนรู้ไว้ว่า การเรียนรู้เป็นกระบวนการของการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมอันเนื่องมาจากประสบการณ์ที่แต่ละบุคคลได้รับมาและผลของการเรียนรู้จะก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมใน 3 ด้าน คือ

1. ความรู้ (Knowledge) เช่น ความคิด ความเข้าใจ และความจำในเนื้อหาสาระต่าง ๆ
2. ทักษะ (Skill) เช่น การพูด การกระทำ และการเคลื่อนไหวต่าง ๆ
3. ความรู้สึก (Affective) เช่น เจตคติ จริยธรรม และค่านิยม

สมบูรณ์ สงวนญาติ (2534 : 27) กล่าวว่า การเรียนรู้เป็นกระบวนการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่เกิดขึ้น เนื่องจากความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งเร้ากับแนวการตอบสนอง การตอบสนองต่อสิ่งเร้าเพียงครั้งเดียว หรือสองครั้งยังไม่ทำให้เรามั่นใจว่าการเรียนรู้เกิดขึ้นแล้วหรือยัง เพราะการตอบสนองครั้งแรกอาจเป็นการลองผิดลองถูก เราจะยังไม่พูดว่าเกิดการเรียนรู้แล้วจนกว่าการตอบสนองต่อสิ่งเร้านั้นจะเป็นนิสัย ดังนั้นการเรียนรู้จะเกิดขึ้นต้องผ่านขั้นตอน ดังนี้

1. มีสิ่งเร้า
2. ประสาทสัมผัสรับสิ่งเร้า
3. ตีความสิ่งเร้า
4. ทำการตอบสนองแบบลองผิดลองถูก
5. สังเกตผลการตอบสนอง
6. นำมาตีความใหม่และทำการตอบสนองใหม่
7. พัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งเร้าและการตอบสนองจนเป็นนิสัย

จากความหมายของการเรียนรู้ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่า การเรียนรู้ คือ การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมเดิมไปเป็นพฤติกรรมใหม่ที่ค่อนข้างถาวร ซึ่งเป็นผลมาจากการฝึกฝน หรือประสบการณ์ที่ได้รับของแต่ละบุคคล

ในเรื่องของการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมอันเนื่องมาจากการเรียนรู้ Bloom (อ้างใน ปรีชาพร วงศ์อนุตรโรจน์. 2543 : 71) กล่าวถึง การเกิดการเรียนรู้ในแต่ละครั้งจะต้องมีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้น 3 ประการ จึงจะเรียกว่าเป็นการเรียนรู้ที่สมบูรณ์

1. การเปลี่ยนแปลงทางด้านความรู้ ความคิด ความเข้าใจ (Cognitive Domain) หมายถึง การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในสมอง เช่น ความคิดรวบยอด

2. การเปลี่ยนแปลงทางด้านอารมณ์ หรือความรู้สึก (Affective Domain) หมายถึง การเปลี่ยนแปลงทางด้านจิตใจ เช่น ความเชื่อเจตคติ ค่านิยม

3. การเปลี่ยนแปลงทางการเคลื่อนไหวของร่างกาย เพื่อให้เกิดทักษะ และความชำนาญ เช่น (Psychomotor Domain) การว่ายน้ำ เล่นกีฬา

องค์ประกอบของการเรียนรู้

Gagne (อ้างใน จันทนา พรหมศิริ. 2535 : 11) กล่าวว่า องค์ประกอบสำคัญที่ทำให้เกิดการเรียนรู้ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ คือ

1. ผู้เรียน (The Learner)
2. สิ่งเร้า (Stimulus) หรือสถานการณ์ต่างๆ โดยสิ่งเร้า หมายถึง สิ่งแวดล้อมรอบ ๆ ตัว ผู้เรียนและสถานการณ์ต่างๆ หมายถึง สถานการณ์หลายๆ อย่างที่เกิดขึ้นรอบตัวผู้เรียน
3. การตอบสนอง (Response) เป็นพฤติกรรมที่เกิดขึ้นเมื่อได้รับสิ่งเร้า

สรุปว่า ผู้เรียน เป็นองค์ประกอบที่สำคัญ องค์ประกอบแรกของการเรียนรู้ การเรียนรู้ นั้น เป็นเรื่องที่เกิดขึ้นในตัวผู้เรียน ผู้เรียนเป็นผู้ที่รู้ด้วยตนเอง พบเอง เห็นเอง และเปลี่ยนแปลงประสบการณ์ และพฤติกรรมด้วยตนเอง นอกจากนี้ในการเรียนรู้ยังต้องพิจารณาองค์ประกอบด้านความแตกต่างระหว่างบุคคล เพราะมนุษย์เรามีความแตกต่างกันทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญา และความถนัด ความแตกต่างทั้ง 5 ด้านนี้ เป็นองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้โดยตรง อันจะเป็นผลให้มนุษย์เรามีการรับรู้ได้แตกต่างกัน

เชิขรศรี วิวิธศิริ (2527: 23-24) กล่าวว่า สิ่งที่จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ง่าย ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบสำคัญ 3 ประการ คือ

1. ตัวผู้เรียนต้องมีความพร้อม มีความต้องการที่จะเรียน มีประสบการณ์มาบ้างแล้ว และมีทัศนคติที่ดีต่อสิ่งที่จะเรียน
2. ตัวครู จะต้องมีความรู้ในเนื้อหาวิชาที่สอนเป็นอย่างดี มีวิธีการเทคนิคที่จะถ่ายทอดความรู้ไปสู่ผู้เรียนได้หลายวิธี และแต่ละวิธีที่ใช้ต้องเหมาะสมกับแต่ละเนื้อหาวิชา และต้องรู้จักใช้สื่อการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับเนื้อหาวิชาที่จะสอน เพื่อผู้เรียนจะได้เข้าใจง่าย
3. สิ่งแวดล้อม ต้องมีบรรยากาศในชั้นเรียนดี มีมนุษย์สัมพันธ์อันดีระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน มีสถานที่เรียน ตลอดจนอุปกรณ์ เช่น ม้านั่ง โต๊ะเรียนที่อำนวยความสะดวก และเหมาะสม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สถานที่เรียนต้องมีอากาศถ่ายเทดี อยู่ห่างไกลจากสิ่งรบกวน และแหล่งเสื่อมโทรมต่าง ๆ ทางไปมาสะดวก

ปราณี งามสุด (2528 : 79-82) กล่าวว่า องค์ประกอบที่ส่งเสริมการเรียนรู้ นั้น แบ่งออกเป็น 4 องค์ประกอบ คือ

1. องค์ประกอบที่เกี่ยวกับผู้เรียน ได้แก่
  - 1.1 วุฒิภาวะ และความพร้อมในการเรียนรู้ใด ๆ ถ้าบุคคลถึงวุฒิภาวะ และมีความพร้อมจะเรียนรู้ได้ดีกว่าที่ยังไม่ถึงวุฒิภาวะ และไม่มีความพร้อม
  - 1.2 สมรรถวิสัย ได้แก่ ขีดจำกัดสูงสุดของความสามารถของแต่ละบุคคล ถ้ามีสมรรถวิสัยสูง ผลการเรียนรู้ก็น่าจะดีกว่าผู้ที่มีสมรรถวิสัยต่ำ
  - 1.3 อายุโดยทั่วไป ความสามารถในการเรียนรู้จากเด็กวัยรุ่นจะเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ จากวัยรุ่นถึงวัยผู้ใหญ่จะคงที่ จากวัยผู้ใหญ่ถึงวัยชราจะลดลง
  - 1.4 ประสบการณ์เดิม คือ ผลการเรียนรู้จากที่ผ่านมามีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ใหม่
  - 1.5 ความบกพร่องทางกาย ยังมีความบกพร่องมากเท่าใด ความสามารถในการรับรู้ และเรียนรู้ก็น้อยลงเท่านั้น
  - 1.6 แรงจูงใจในการเรียน เช่น รากฐานทางทัศนคติต่อครู ต่อวิชาเรียน ความสนใจ และความต้องการที่จะอยากรู้อยากเห็นในส่วนที่เรียน
2. องค์ประกอบที่เกี่ยวกับบทเรียน เช่น
  - 2.1 ความยากง่ายของบทเรียน ถ้าเป็นบทเรียนที่ง่าย ผลการเรียนรู้ย่อมดีกว่า
  - 2.2 การตีความหมายของบทเรียน ถ้าผู้เรียนได้เรียนในสิ่งที่มีความหมายเป็นที่สนใจของเขา ย่อมทำให้เกิดการเรียนรู้ได้ดีกว่า
  - 2.3 ความยาวของบทเรียน บทเรียนสั้น ๆ จะทำให้เกิดการเรียนรู้ที่ดีกว่าบทเรียนที่ยาว
  - 2.4 ตัวรบกวนจากบทเรียนอื่น หรือจากกิจกรรมอื่นจะขัดขวางการเรียนรู้ในสิ่งนั้น ๆ ไม่ว่าตัวรบกวนนั้นจะเป็นกิจกรรมก่อนหรือหลังการเรียนรู้
3. องค์ประกอบที่เกี่ยวกับวิธีการเรียนการสอน
  - 3.1 กิจกรรมในการเรียนการสอน ครูควรเลือกกิจกรรมเพื่อให้เกิดผลการเรียนรู้ที่ดีที่สุดแก่นักเรียน ตามเนื้อหาวิชาและโอกาส
  - 3.2 การใช้เครื่องล่อใจ เช่น การให้รางวัลและลงโทษ เพื่อให้เกิดแรงจูงใจในการเรียน
  - 3.3 การให้คำแนะนำในการเรียน โดยครูแนะนำให้ถูกต้อง และเหมาะสมจะช่วยให้ผู้เรียนเรียนได้ดีขึ้น
  - 3.4 การส่งเสริมให้ผู้เรียนใช้ประสาทรับรู้ช่วยในการเรียน เช่น การได้จับต้อง การได้ลงปฏิบัติ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.5 การสอนแบบให้เรียนรวดเดียวจบกับเรียนทีละส่วน ซึ่งเรื่องนี้ก็แล้วแต่กรณี ขึ้นอยู่กับความสามารถในการรับรู้ของผู้เรียน

3.6 การฝึกฝน หรือฝึกหัด จะช่วยให้การเรียนรู้ที่เกิดขึ้นแล้วนั้น คงอยู่นานยิ่งขึ้น วิธีการเสริมแรงถ้ามีการให้ตัวเสริมแรงที่เหมาะสม การเรียนรู้ก็จะดีขึ้น

3.7 การส่งเสริมให้ผู้เรียนได้มีโอกาสถ่ายโยง หรือถ่ายทอดการเรียนรู้ เช่น ได้นำสิ่งที่เรียนไปใช้ในสถานการณ์อื่น จะทำให้การเรียนรู้นั้น ๆ แม่นยำมากขึ้น

4. องค์ประกอบจากสิ่งแวดล้อมอื่นๆ เช่น

4.1 สภาพแวดล้อมทางจิตวิทยา ได้แก่ บรรยากาศในห้องเรียน ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนต่อนักเรียน ระหว่างนักเรียนกับครู การได้รับการยอมรับของผู้เรียนในที่นั้น

4.2 สภาพแวดล้อมทางกาย เช่น สภาพของโต๊ะ เก้าอี้ ทิศทางลม แสงสว่าง ความสะอาด ความเป็นระเบียบซึ่งจะส่งผลต่อความสบายตาสบายใจของผู้เรียนทำให้ผู้เรียน เรียนรู้ได้ดีขึ้น

สมใจ ลักษณะ (2519 : 80-81) กล่าวว่า องค์ประกอบต่างๆ ที่ผู้สอนควรคำนึงถึงเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ คือ ความพร้อมของผู้เรียน แรงจูงใจ ให้โอกาสนำความรู้เดิมไปแก้ปัญหาในสภาพการณ์ที่ต่างกัน มีโอกาสฝึกฝนในทักษะใหม่ ๆ ให้ผู้เรียนทราบผลความก้าวหน้าและข้อผิดพลาดของตน เสริมแรงในผลการเรียนรู้ หรือพฤติกรรมที่ถูกต้องเป็นที่พอใจ เน้นการสร้างเจตคติที่ดีต่อสิ่งที่เรียน และขจัดอุปสรรคจากสิ่งแวดล้อมที่จะเป็นปัญหาทางอารมณ์

วนิช บรรจง และคณะ (2514 : 87) กล่าวว่า องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ มีดังนี้

1. การจูงใจ การเรียนรู้จำเป็นต้องมีมูลเหตุจูงใจ ให้ผู้เรียนเกิดความสนใจที่จะเรียน การจูงใจอาจทำได้โดยการให้รางวัลและการลงโทษ การให้คะแนน การยอมรับนับถือจากผู้อื่น ความสำเร็จในการทำงาน การรู้จุดมุ่งหมายของการเรียน

2. ตัวครู ต้องเป็นคนดีในทุก ๆ ด้าน ควรเป็นผู้ที่รักในวิชาที่ตนสอน และต้องปลูกฝังความรัก ความสนใจ และความเข้าใจในตัวเด็ก สนใจผู้เรียน นอกจากนี้ต้องรู้จักใช้กลยุทธ์ของการสอนในรูปแบบต่างๆ ตามความเหมาะสมของลักษณะวิชา ต้องหมั่นศึกษาหาความรู้ให้ทันสมัย และทันต่อเหตุการณ์

3. สิ่งแวดล้อมทั้งทางครอบครัว และทางโรงเรียน โดยเฉพาะสิ่งแวดล้อมทางโรงเรียน มีผลต่อการเรียนรู้เป็นอย่างมาก เช่น สภาพของห้องเรียนที่น่าอยู่น่าอาศัย อุปกรณ์การเรียนการสอนที่เหมาะสมกับบทเรียน

4. อุปกรณ์การศึกษา หรือเครื่องมือที่ครูนำมาประกอบการสอน ช่วยให้ครูสามารถถ่ายทอดข้อเท็จจริง ทักษะต่างๆ ได้เป็นอย่างดี และจะช่วยให้ผู้เรียน ได้ใช้ประสาทสัมผัสหลายทาง ช่วยสร้างความสนใจแก่ผู้เรียน ตลอดจนทำให้ผู้เรียนมีความตั้งใจเรียน ไม่เบื่อหน่าย และรู้สึกว่าคุณมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน

5. วินัย เป็นเครื่องมือช่วยให้มนุษย์อยู่ร่วมกันด้วยความเรียบร้อย และมีความสุข ช่วยให้ ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลเป็น ไปอย่างเรียบร้อย ซึ่งจะส่งผลการเรียนรู้ของผู้เรียน

6. การวัดและการประเมินผลการศึกษา จะช่วยให้เห็นความก้าวหน้าของผู้เรียน ได้อย่าง แจ่มชัด ทำให้สามารถปรับปรุงผลการเรียนทั้งรายบุคคล และส่วนรวมได้เป็นอย่างดี

2.2.2 ทฤษฎีการเรียนรู้ (Theories of Learning)

ทฤษฎีการเรียนรู้เป็นพื้นฐาน เพื่อความเข้าใจเกี่ยวกับการเรียนการสอน ซึ่งทฤษฎีการ เรียนรู้จะเป็นหลักของการสอนและวิธีการสอน ทฤษฎีการเรียนรู้แบ่งเป็น 4 กลุ่ม คือ

1. ทฤษฎีพฤติกรรมนิยม (Behaviorism)

นักจิตวิทยาในกลุ่มนี้ ได้ศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมที่เห็นชัด สามารถวัดได้ สังเกตได้ และ ทดสอบได้ เน้นถึงพฤติกรรมของมนุษย์ แม้จะเน้นกระบวนการภายในแต่ก็พิจารณาพฤติกรรมที่ แสดงออก

กมลรัตน์ หล้าสูงษ์ (2523 : 23) ได้สรุปแนวความคิดของกลุ่มพฤติกรรมนิยมไว้ว่า พฤติกรรมทุกอย่างจะต้องมีสาเหตุ สาเหตุนั้นมาจากวัตถุหรืออินทรีย์ ซึ่งเรียกว่าสิ่งเร้า (Stimulus) เมื่อมากระตุ้นอินทรีย์ จะมีพฤติกรรมแสดงออกมาเรียกว่า การตอบสนอง (Response) ซึ่งก็คือ พฤติกรรมจะเกิดขึ้นเมื่อมีสิ่งเร้ามาเร้าอินทรีย์นั่นเอง

กลุ่มพฤติกรรมนิยมสามารถจำแนกทฤษฎีการเรียนรู้หลัก ๆ ได้ 3 ทฤษฎี (อ้างใน พรธณี ช. เจนจิต. 2538 : 275-351)

1. Classical Conditioning หมายถึง การเรียนรู้ใด ๆ ก็ตาม ซึ่งมีลักษณะการเกิดตามลำดับ ขั้น ดังนี้

1.1 ผู้เรียนมีการตอบสนองต่อสิ่งเร้าใดสิ่งเร้าหนึ่ง โดยไม่สามารถบังคับได้ มีการ สะท้อนกลับ (Reflex) ที่เกิดขึ้นเองโดยไม่มี การเรียนรู้ (Unlearned หรือ Unconditioned) เป็นไป โดยอัตโนมัติ ผู้เรียนไม่สามารถควบคุมพฤติกรรมได้

1.2 การเรียนรู้เกิดขึ้นเพราะความใกล้ชิด และการฝึกหัดโดยการนำสิ่งเร้าที่มี ลักษณะเป็นกลาง คือ ไม่สามารถทำให้เกิดการตอบสนอง ได้มาเป็น Conditioned Stimulus (CS) โดยนำมาควบคู่กับสิ่งเร้าที่ทำให้เกิดการตอบสนองโดยอัตโนมัติ ทำในเวลาใกล้เคียงกัน และทำ ซ้ำ ๆ ในที่สุดสิ่งเร้าที่เป็นกลางจะมีผลทำให้ผู้เรียนเกิดการตอบสนองในช่วงที่ผู้เรียนเกิดการตอบ สอนต่อสิ่งเร้าที่เคยเป็นกลางนั้น เรียกว่า เกิดการเรียนรู้ ชนิดมี Conditioned

2. Operant Conditioning ทฤษฎีนี้ได้เน้นถึงความสำคัญของการเสริมแรงโดย Skinner มี ความคิดเห็นว่า การเสริมแรงจะมีส่วนช่วยให้มนุษย์เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม พฤติกรรมของ มนุษย์ส่วนใหญ่จะเป็นไปในลักษณะที่ว่าอัตราการแสดงการกระทำต่าง ๆ มักจะมีการกระทำต่อ สิ่งแวดล้อมต่าง ๆ เสมอ ๆ พฤติกรรมใดก็ตามที่ได้เป็นการกระทำต่อสิ่งแวดล้อมในลักษณะที่ว่า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เป็นผลของอัตราผลตอบแทนซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงได้ เราเรียกสิ่งที่ทำให้อัตราผลตอบแทนของผู้เรียนมีการเปลี่ยนแปลงนี้ว่า ตัวเสริมแรง แต่ถ้าพฤติกรรมใดก็ตามไม่มีการเปลี่ยนแปลงแล้ว หลักการของทฤษฎีนี้ถือว่า พฤติกรรมนั้นไม่ได้รับการเสริมแรง

ทฤษฎีของ Skinner นี้อาจนำมาใช้ในการวัดพฤติกรรม หรือปลูกฝังพฤติกรรม หรือสร้างลักษณะนิสัยใหม่ ๆ ได้ วิธีการวัดพฤติกรรมนี้จำเป็นจะต้องใช้สิ่งเสริมแรงเข้าช่วยในระยะเวลาที่ผู้เรียนเกิดพฤติกรรมที่จะต้องการปลูกฝัง นั่นคือถ้าผู้เรียนกระทำพฤติกรรมตามที่ต้องการจะทำให้เกิดพฤติกรรมแล้ว จะต้องรีบให้รางวัลโดยทันที

3. Social Learning หรือ การเรียนรู้ทางสังคม Bandura มีความเห็นว่าคนเรียนรู้ที่จะสังเกตและเลียนแบบพฤติกรรมของตัวแบบ (ซึ่งตัวแบบอาจจะได้รับแรงเสริมหรือไม่ได้รับก็ได้) กระบวนการเรียนรู้ทางสังคมจะประกอบด้วย

3.1 ความใส่ใจ (Attention) จัดได้ว่าเป็นสิ่งที่สำคัญมาก เพราะถ้าผู้เรียนไม่มีความใส่ใจในการเรียนรู้ โดยการสังเกต หรือเลียนแบบก็จะไม่เกิดขึ้น

3.2 การจดจำ (Retention) เมื่อผู้เรียนมีความใส่ใจในการเรียน ผู้เรียนก็จะสามารถจดจำสิ่งต่าง ๆ เหล่านั้นได้

3.3 การลอกเลียนแบบ (Reproduction) เป็นกระบวนการที่ผู้เรียนแปรสภาพ สิ่งที่จำได้ออกมาเป็นการกระทำ หรือแสดงพฤติกรรมที่เหมือน หรือใกล้เคียงตัวแบบ

3.4 แรงจูงใจ (Motivation) หมายถึง การเสริมแรง ซึ่งการเสริมแรงอาจจะมาจากบุคคลใดบุคคลหนึ่งโดยตรง หรือจากการคาดหวังว่าจะได้รับรางวัลเหมือนตัวแบบ (Vicarious) หรือจากการที่ตั้งมาตรฐานด้วยตนเอง (Self 3-Reinforcement) และได้ให้ข้อเสนอแนะว่า พฤติกรรมทางสังคมหลาย ๆ ชนิด เช่น การก้าวร้าวอาจจะเรียนรู้ได้โดยการเลียนแบบจากตัวแบบ นอกจากนั้นพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับด้านวิชาการก็สามารถเรียนรู้ได้จากการสังเกตและเลียนแบบจากตัวแบบ เช่น ความมานะพยายาม ความเชื่อมั่นในตัวเอง และทักษะทางสติปัญญา

2. ทฤษฎีความรู้ความเข้าใจ หรือทฤษฎีปัญญา (Cognitive Theories)

พรณี ช. เจนจิต (2538 : 404-406) ได้สรุปแนวคิดของนักจิตวิทยาในกลุ่มนี้มีความเห็นว่าการศึกษาพฤติกรรมควรเน้นความสำคัญของกระบวนการคิด และการรับรู้ของคน ได้ให้ข้อเสนอแนะว่าคนทุกคนมีธรรมชาติภายในที่ใฝ่ใจใคร่รู้ใคร่เรียน เพื่อก่อให้เกิดสภาพที่สมดุล ดังนั้นการที่เด็กได้มีโอกาสเรียนตามความต้องการ และความสนใจของตน จะเป็นสิ่งที่มีความหมายสำหรับเด็กมากกว่าที่ครูหรือผู้อื่นจะเป็นผู้บอกให้ ซึ่งก็คือ “การจัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ”

แนวคิดของนักจิตวิทยาในกลุ่มนี้ ได้มาจากหลักการของ Field theory ซึ่ง Lewin เป็นผู้เสนอไว้ ทฤษฎีนี้เน้นเกี่ยวกับการรับรู้ของคน ซึ่งจะได้รับอิทธิพลทั้งจากวิธีการที่คนจัดตั้งไว้เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ หรือจากประสบการณ์ หรือจากความสนใจของบุคคล Lewin ได้อธิบายเกี่ยวกับการแสดง

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พฤติกรรมของคน อันเนื่องมาจากการรับรู้ด้วย “Life Space” ซึ่งคนจะแสดงพฤติกรรม ตามสิ่งที่ตนรับรู้ภายใน Life Space นั้น ๆ ซึ่งถือว่าเป็นสิ่งแวดล้อมตามที่เรารับรู้ ดังนั้น ในการทำความเข้าใจพฤติกรรมของคน จำเป็นจะต้องรู้ทุก ๆ สิ่งที่เกี่ยวข้องกับคน ๆ นั้น ภายในช่วงเวลาใดเวลาหนึ่ง โดยเฉพาะ แต่มีหลักการบางอย่างของจิตวิทยากลุ่มนี้ได้รับอิทธิพลจากกลุ่ม Gestal ซึ่งเน้นเกี่ยวกับเรื่องความเข้าใจอย่างแท้จริง Bruner ได้ชี้ให้เห็นว่าในการจัดการเรียนการสอนนั้น วิธีที่จะช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ และจำสิ่งที่เรียนไปแล้วได้ คือ การใช้ “เค้าโครง” หรือ “โครงสร้าง” เพื่อช่วยให้เด็กมองเห็นภาพรวมของสิ่งที่เรียนทั้งหมด ซึ่งจะทำให้เด็กสามารถเข้าใจหลักการของสิ่งที่เรียน ซึ่งจะสามารถนำไปใช้ในเรื่องอื่น ๆ ได้อีก นอกจากนั้นยังเป็นช่องทางที่เด็กจะสามารถเรียนสิ่งอื่นที่ยุ่งยากซับซ้อนได้ต่อไป

ในด้านการจัดการเรียนการสอนนักจิตวิทยากลุ่มนี้ ได้เสนอให้ใช้เทคนิคของ Discovery ซึ่งหมายถึง การที่让孩子ได้ค้นพบวิธีแก้ปัญหาด้วยตนเอง ซึ่งจากการที่เด็กทำได้ด้วยตนเองเช่นนั้น จะช่วยพัฒนาความเชื่อมั่นในตนเอง และทำให้เด็กคุ้นเคยกับทักษะของการแก้ปัญหา นอกจากนั้น ยังมีการใช้เทคนิคของการให้ข้อมูลที่ไม่ตรงกับความเป็นจริง การเปิดโอกาสให้เด็กทำผิดพลาด และการคิดผิด เพื่อที่จะได้ทราบความคิดของเด็ก ตลอดจนการใช้เทคนิคการสอบถาม (Inquiry) เพื่อฝึกให้เด็กรู้จักการตั้งคำถาม

หลักการของ Discovery จะเป็นไปอย่างสมบูรณ์แบบ ถ้าใช้กับการศึกษาระบบเปิด ซึ่งมุ่งเน้นในเรื่องกิจกรรม การจัดศูนย์การเรียน ความร่วมมือ และการวางแผนของแต่ละบุคคล เทคนิคที่จะใช้ คือ การ让孩子ทำข้อตกลงที่จะทำโครงการใด โครงการหนึ่งให้สำเร็จ การทำงานของเด็กไม่ว่าจะเป็นงานส่วนบุคคล หรืองานกลุ่มก็ตามจะได้รับการกระตุ้น ให้มองเห็นช่องทางที่จะประสบความสำเร็จ มิใช่เป็นการปล่อยให้เด็กค้นคว้าหาคำตอบเอง โดยไม่รู้ทิศทางเป็นไปอย่างสะเปะสะปะ ซึ่งจะทำให้เสียเวลาโดยเปล่าประโยชน์

ในปัจจุบันการจัดการศึกษาตามแนวคิดของกลุ่มนี้ ได้ให้ความสนใจกับการจัดการเรียนการสอนในลักษณะ Espository ซึ่งก็คือ การสอนที่ครูให้ทั้งหลักเกณฑ์และผลลัพธ์ แต่เป็นไปในลักษณะที่ผู้เรียนเรียนอย่างรู้ความหมาย โดยที่ถือว่าการเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ ถ้าในการเรียนรู้สิ่งใหม่นั้นผู้เรียนเคยมีพื้นฐานเดิมซึ่งสามารถเชื่อมโยงเข้ากับความรู้ใหม่ได้ ไม่ได้เป็นการเรียนสิ่งใหม่ทั้งหมด โดยไม่ได้นำความรู้เดิมมาใช้ ซึ่งถ้าเป็นเช่นนั้นการจัดการเรียนการสอนก็จะเป็นไปในลักษณะของการท่องจำ

3. ทฤษฎีของกลุ่มมนุษยนิยม (Humanisticism)

กลุ่มมนุษยนิยมจะคำนึงถึงความเป็นคนของคน จะมองธรรมชาติของมนุษย์ในลักษณะที่ว่า มนุษย์เกิดมาพร้อมกับความดีที่ติดตัวมาแต่กำเนิด มนุษย์เป็นผู้ที่มีอิสระสามารถที่จะนำตนเอง และพึ่งตนเองได้ เป็นผู้ที่มีความคิดสร้างสรรค์ที่จะทำประโยชน์ให้สังคม มีอิสระเสรีภาพที่จะเลือกทำ

สิ่งต่าง ๆ ที่จะไม่ทำให้ผู้ใดเดือดร้อน ซึ่งรวมทั้งตนเองด้วย มนุษย์เป็นผู้ที่มีความรับผิดชอบ และเป็นผู้สร้างสรรค์สังคม

Maslow (อ้างใน พรรณี ช. เจนจิต. 2538 : 438-439) ได้เสนอแนวความคิดใหม่ เรียกว่า Third Force Psychology ซึ่งมีความเชื่อพื้นฐานว่า “ ถ้าให้อิสระภาพแก่เด็ก เด็กจะเลือกสิ่งที่ดีสำหรับตนเอง พ่อแม่และครูได้รับการกระตุ้นให้มีความไว้วางใจในตัวเด็กและควรเปิดโอกาสและช่วยให้เด็กเจริญเติบโตต่อไป ไม่ใช่ใช้วิธีการควบคุมและบงการชีวิตของเด็กทั้งหมด เพื่อให้เป็นไปตามที่ตนเองต้องการ ”

Roges (อ้างใน พรรณี ช. เจนจิต. 2538 : 440-441) ได้เสนอทฤษฎีให้คำปรึกษาแบบ “ Client Centered ” เมื่อนำมาประยุกต์ใช้กับการจัดการเรียนการสอนแล้วจะออกมาในลักษณะของ “ ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ ” และลักษณะของครูจะต้องเป็นผู้ที่มีความเชื่อ มีศรัทธาในความเป็นคนของคน การที่เชื่อและไว้วางใจในความสามารถของบุคคล จะช่วยให้บุคคลนั้น ๆ พัฒนาศักยภาพของตนเองได้ดียิ่งขึ้น ฉะนั้น ครูควรเปิด โอกาสให้เด็กได้เลือกวิธีการที่จะเรียนเอง

นอกจากนั้นครูจะต้องมีลักษณะ จริงใจ เป็นคนตรง ไม่แสแสสร้าง ในการสร้างสัมพันธภาพ จะต้องเป็นตัวของตัวเองอย่างจริง ๆ สิ่งสำคัญคือ ครูจะต้องพยายามสื่อให้เด็กรับทราบถึงความรู้สึกนึกคิดที่ดี ที่ครูมีต่อตัวเด็กให้ได้ ครูจะต้องให้เกียรตินักเรียนทั้งในแง่ของความรู้สึก และความคิดเห็น สิ่งสำคัญสำหรับเจตคติของการเป็นครู คือ ความสามารถที่จะเข้าใจปฏิกริยาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจากภายในตัวเด็ก ตลอดจนการให้ความสำคัญถึงกระบวนการของการศึกษาที่จะมีผลต่อตัวเด็กเองด้วย

สรุปได้ว่าแนวความคิดของกลุ่มมนุษยนิยมที่เกี่ยวกับการศึกษา คือ นักเรียนควรจะได้รับความช่วยเหลือให้มีความเข้าใจในตนเอง มีจุดยืนเป็นของตนเองอย่างชัดเจนว่าตนเองมีความต้องการสิ่งใดและมีจุดมุ่งหมายในชีวิตอย่างไร เพราะในปัจจุบันสิ่งที่เด็กจะต้องตัดสินใจเลือกมีมากมาย คนที่มีจุดยืนที่แน่นอนเท่านั้น จึงจะสามารถเลือกสิ่งที่มีความหมาย และก่อให้เกิดความพึงพอใจให้กับตนเอง ได้ดีที่สุดในกลุ่มนี้มีความคิดเห็นตรงกันว่า เด็กควรได้รับความช่วยเหลือจากครูในทุกด้านไม่ใช่เฉพาะการได้รับความรู้ หรือการมีความเฉลียวฉลาดเพียงอย่างเดียว แต่ควรได้รับความช่วยเหลือให้รู้จักศึกษา และสำรวจเกี่ยวกับอารมณ์ ความรู้สึกของตนเอง และเรียนรู้ที่จะสื่ออารมณ์ความรู้สึกนี้ให้กับผู้อื่น ตลอดจนรู้จักวิธีที่จะระบายอารมณ์ความรู้สึก และทำความเข้าใจเกี่ยวกับความรู้สึกนึกคิด เจตคติ และจุดมุ่งหมายความต้องการของตนเอง

4. ทฤษฎีผสมผสาน (Integrated Theory)

ทฤษฎีการเรียนรู้ของ Gagne (อ้างใน ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. 2543 : 86 - 88) ได้ผสมผสานทฤษฎีพฤติกรรมนิยมกับทฤษฎีความรู้ความเข้าใจ แล้วสรุปเป็น 8 ขั้นตอนในการเรียนรู้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. การเรียนรู้สัญลักษณ์ (Sign Learning) เป็นการเรียนรู้ที่อยู่ในระดับต่ำสุดเป็นพฤติกรรมอย่างไม่มีตั้งใจ เช่น จากการทดลองการหลั่งน้ำลายของสุนัข เมื่อสุนัขได้ยินเสียงกระดิ่ง ตามทฤษฎีการเรียนรู้แบบมีเงื่อนไขของPavlov การเรียนรู้สัญลักษณ์เป็นสิ่งที่เราสามารถสังเกตเห็นจากชีวิตประจำวันของเรา ได้แก่ การกระพริบตา เมื่อมีของมากระทบตาเรา

2. การเรียนรู้ความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งเร้าและการตอบสนอง (Stimulus Response Learning) เป็นการเคลื่อนไหวของอวัยวะต่าง ๆ ของร่างกายต่อสิ่งเร้า เป็นการเน้นข้อต่อระหว่างสิ่งเร้าและการตอบสนองโดยผู้เรียนเป็นผู้กระทำเอง เช่น การทดลองจิกเป็นสีของนกพิราบจากการทดลองของ Skinner

3. การเรียนรู้การเชื่อมโยง (Chaining) เป็นการเรียนรู้ที่เกิดจากการเชื่อมโยงระหว่างสิ่งเร้าและการตอบสนองติดต่อกันเป็นการเรียนรู้ในด้านทักษะ เช่น การเขียน การอ่าน การพิมพ์ดีด และการเล่นดนตรี เป็นต้น

4. การเชื่อมโยงทางภาษา (Verbal Association) เป็นการเชื่อมโยงความหมายทางภาษา โดยออกมาเป็นคำพูดแล้วจึงใช้ตัวอักษร เช่น การเรียนการใช้ภาษารวมทั้งการเขียนตัวอักษรด้วย

5. การแยกประเภท (Multiple Discrimination Learning) เป็นความสามารถในการแยกสิ่งเร้าและการตอบสนอง ผู้เรียนเห็นความแตกต่างของสิ่งของประเภทเดียวกัน เป็น

6. การจำแนกความแตกต่างด้านทักษะและภาษา สามารถแยกลักษณะของลายเส้นจากหมึกเขียนได้

7. การเรียนรู้ความคิดรวบยอด (Concept Learning) เป็นความสามารถที่ผู้เรียนมองเห็นลักษณะร่วมของสิ่งต่างๆ เช่น เมื่อนึกถึงวิทยุก็นึกถึงความถี่ของเสียง การใช้ไฟฟ้าและแบตเตอรี่ การรับฟังข่าวสารบันเทิงได้

8. การเรียนรู้หลักการ (Principle Learning) เป็นการเรียนรู้ที่เกิดจากการนำความคิดรวบยอดสองความคิดหรือมากกว่านั้นมาสัมพันธ์กัน แล้วสรุปตั้งเป็นกฎเกณฑ์ขึ้น เช่น ไฟฟ้าเป็นสื่อนำความร้อน

9. การเรียนรู้การแก้ปัญหา (Problem-Solving Learning) การเรียนรู้ด้วยการแก้ปัญหาเกิดขึ้นจากผู้เรียนนำหลักการที่มีประสบการณ์มาก่อนนำมาใช้ในการแก้ปัญหา เป็นความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมและปัญหา เช่น ไฟฟ้าเป็นสื่อนำความร้อนเราก็นำไฟฟ้ามามาใช้หุงต้มได้

ทฤษฎีการเรียนรู้โดยการผสมผสานหลักการเรียนรู้เข้าด้วยกันเพื่อทำให้ผู้เรียนสามารถเลือกใช้หรือเกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพและรวดเร็ว ทั้งหมดนี้ต้องมีการผสมผสานหลักทฤษฎีเข้าด้วยกัน การจัดกระบวนการให้เชื่อมโยงถ่ายโอนความรู้หรือแยกแยะให้เห็นความแตกต่าง แล้วนำความรู้พื้นฐานของตนมาร่วมคิดประกอบก่อนตัดสินใจตอบสนองหรือแก้ปัญหานั้น ๆ

นอกจากนี้ Gagne ยังได้กำหนดการเรียนรู้ 5 ประเภท โดยกำหนดเป็นจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม คือ

ก. ความรู้ความเข้าใจ (Cognitive Thinking) คือการเรียนรู้ในขั้นที่ 5 - 8

ข. ยุทธศาสตร์ในการคิด (Cognitive Strategies) เป็นขั้นที่ 1 - 8 และความสามารถในการคิดของผู้เรียนเอง

ค. ชั้นข้อมูลทางภาษา (Verbal Information) เป็นขั้นที่ 1 , 2 และ 4

ง. ทักษะ (Motor Skill) การเรียนรู้ขั้น 2 และ 3

จ. เจตคติ (Attitude) ทุกขั้นของการเรียนรู้ คือ ขั้น 1 - 8

ทฤษฎีการเรียนรู้ของ Bloom (อ้างในปริยาพร วงศ์อนุตรโรจน์. 2543 : 91 - 94) ได้เสนอทฤษฎีการเรียนรู้ในโรงเรียน

ก. พื้นฐานของผู้เรียนเป็นหัวใจในการเรียน ผู้เรียนแต่ละคนจะเข้าชั้นเรียนด้วยพื้นฐานที่จะช่วยให้เขาประสบความสำเร็จในการเรียนรู้ต่างกัน ถ้าเขามีพื้นฐานที่คล้ายคลึงกัน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจะไม่แตกต่างกัน

ข. คุณลักษณะของแต่ละคน เช่น ความรู้ที่จำเป็นก่อนการเรียน แรงจูงใจในการเรียน และคุณภาพของการสอนเป็นสิ่งที่ปรับปรุงได้เพื่อให้แต่ละคนและทั้งกลุ่มมีระดับการเรียนรู้ที่สูงขึ้น

Entwistle and Dorothy (อ้างใน จันทนา พรหมศิริ. 2535 : 28) ได้ศึกษาว่า บุคลิกภาพวิธีการเรียนจะมีความสัมพันธ์หรือไม่กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหรือนิสัยในการเรียนของนักเรียน ผลการศึกษาพบว่า ผู้ที่มีบุคลิกภาพแบบเก็บตัวจะมีวิธีการเรียนหรือนิสัยในการเรียน และผลการเรียนดีกว่าผู้ที่มีบุคลิกภาพแบบแสดงตัว ทั้งสองได้สรุปผลการวิจัยได้ว่า นิสัยที่เรียนดีจะมีบุคลิกภาพแบบเก็บตัวมีวิธีการเรียนที่ดี มีแรงจูงใจในการเรียนสูง ตลอดจนมีความมั่นคงในอารมณ์

Bloom แบ่งจุดมุ่งหมายทางการศึกษาออกเป็น 3 ด้าน คือ

1. พุทธิพิสัย (Cognitive Domain)
2. ทักษะพิสัย (Psychomotor Domain)
3. จิตพิสัย (Affective Domain)

องค์ประกอบที่จะทำให้จุดมุ่งหมายทางการศึกษา จะประกอบด้วย 4 ด้าน คือ

1. อุปกรณ์การสอน (Instructional Material) อุปกรณ์ที่จะช่วยให้ครูได้ใช้ในการสอนผู้เรียนได้สะดวกและเข้าใจได้ง่าย

2. กระบวนการสอนของครู (Teaching Process) จากวิธีการถ่ายทอดความรู้ของครูการอธิบายให้ผู้เรียนได้เข้าใจ

3. กระบวนการของผู้เรียนในการเรียนการสอน (Student Processing of Instruction) เน้นกระบวนการเรียนรู้ของตัวผู้เรียน โดยอาศัยความตั้งใจเอาใจใส่ และความสามารถในการรับรู้และเรียนรู้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. สภาพแวดล้อมทางบ้านและการยอมรับของสังคม (Home Environment and Social Support System) สภาพแวดล้อมทั้งทางบ้านและสังคมทั่วไปมีผลต่อการเรียนรู้ เช่น เพื่อน วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ ซึ่งมีผลต่อการเรียนรู้ ผู้เรียนได้เรียนรู้จากสิ่งเหล่านี้ โดยการฟัง การพบเห็น การติดต่อ บางครั้งเกิดการเรียนรู้โดยไม่รู้ตัว และบางครั้งก็เป็นการเลียนแบบ

ในกระบวนการสอนของครู คุณภาพการสอนของครูนี้ว่ามีความสำคัญมาก ซึ่งจะประกอบด้วยองค์ประกอบ 4 ประการ คือ

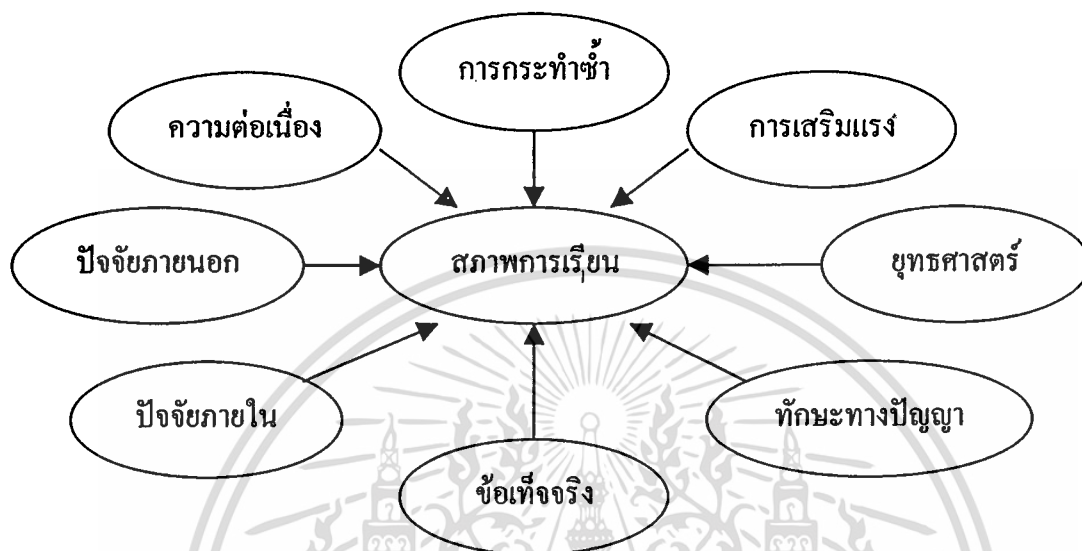
1. การชี้แนะ (Cues) หมายถึง การบอกจุดมุ่งหมายของการเรียนการสอน และงานที่จะต้องทำให้ผู้เรียนได้ทราบอย่างชัดเจน
2. การมีส่วนร่วม (Participation) หมายถึง การร่วมมือกันในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
3. การเสริมแรง (Reinforcement) หมายถึง การชมเชย การดี
4. การใช้ข้อมูลย้อนกลับและแก้ไขข้อบกพร่อง (Feedback and Correction) เป็นการตรวจสอบผลการสอนของครูและผลการเรียนของผู้เรียน แจ้งผลนั้นให้ผู้เรียนทราบ และพิจารณาว่าผู้เรียนยังมีจุดบกพร่องในเรื่องใด ก็จะแก้ไขเพื่อปรับปรุงผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน โดยยึดข้อมูลย้อนกลับนั้น

ปัจจัยที่มีผลต่อการเรียนรู้

Gagne and Briggs (อ้างใน ปรีชาพร วงศ์อนุตร โรจน์. 2543 : 88 – 94) ได้แบ่งปัจจัยที่ส่งผลต่อการเรียนรู้เป็น 2 ประเภท คือ

1. ปัจจัยภายนอก (External Factors) เป็นปัจจัยเดิมของการเรียนรู้ ได้แก่
  - 1.1 การต่อเนื่อง (Contiguity) การให้ผู้เรียน เรียนรู้โดยการให้สิ่งเร้าพร้อมกันให้ผู้เรียนตอบสนองในสิ่งที่ต้องการ
  - 1.2 การทำซ้ำ (Repetition) คือ การให้ผู้เรียน เรียนรู้โดยใช้สิ่งเร้าแล้วตอบสนองหลาย ๆ ครั้งจนสามารถเรียนรู้ได้
  - 1.3 การให้การเสริมแรง (Reinforcement) การเสริมกำลังใจให้เกิดความพอใจในการเรียนรู้
2. ปัจจัยภายใน (Internal Factors) เป็นสิ่งภายในที่ผู้เรียนต้องมีเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ ได้แก่
  - 2.1 ข้อเท็จจริง (Factual Information) อาจเรียนขณะนั้นหรือระลึกจากที่เคยเรียนมาแล้ว
  - 2.2 ทักษะทางปัญญา (Intellectual Skills) หมายถึง ความสามารถในการใช้สมองเพื่อการเรียนรู้โดยระลึกจากประสบการณ์การเรียนรู้ที่ผ่านมา

2.3 ยุทธศาสตร์ (Strategies) หมายถึง สมรรถภาพที่ควบคุมการเรียนรู้ ความตั้งใจ การจำและพฤติกรรมความคิดของมนุษย์ เป็นกระบวนการทำงานภายในสมองของมนุษย์ผู้เรียนอาจได้รับแนวทางในขณะที่เรียนหรือกระตุ้นตนเองจากที่เคยฝึกมาก่อน

ภาพที่ 2.1 แสดงปัจจัยภายนอกและปัจจัยภายในที่มีผลต่อการเรียนรู้
ที่มา : ภรณ์ชนก บูรณเรข. 2545 : 19

Gagne ได้เสนอการจัดสภาพการเรียนรู้ที่เป็นปัจจัยภายนอก ให้สัมพันธ์กับปัจจัยภายในของผู้เรียน ดังนี้ กระบวนการความตั้งใจ (The process of Attending) ขึ้นอยู่กับความสามารถของผู้เรียนที่เลือกหรือไม่เลือกสิ่งที่เรียนรู้ การเก็บข้อมูลไว้ในความจำระยะสั้น (Shorter Memory Storage) การเก็บไว้ในความจำระยะสั้นมีความสามารถเก็บข้อมูลอย่างจำกัด ซึ่งต้องการการทบทวนเพื่อให้เก็บได้นานขึ้น การใส่รหัสข้อมูล (Encoding) เป็นการเปลี่ยนรูปของความคิดรวบยอดเป็นข้อมูลที่มีความหมาย การเก็บ (Storage) ข้อมูลที่ถูกเปลี่ยนเป็นรหัสนี้ จะเก็บไว้ในความจำระยะยาว การเรียกคืน (Retrieval) เพื่อแสดงว่าการเรียนรู้ถูกต้อง สิ่งที่จะเรียนจะต้องรับการเรียกคืนจากความจำระยะยาว การทำให้เกิดการตอบสนอง (Response Generation) และการแสดงพฤติกรรม (Performance) การแสดงออกของสิ่งที่เรียนรู้

ดังนั้นการจัดสภาพปัจจัยภายนอก ซึ่งถือว่าเป็นประสบการณ์ที่ต้องสัมพันธ์กับปัจจัยภายในซึ่ง Gagne ได้แบ่งไว้เป็น 8 เหตุการณ์ด้วยกัน คือ

1. ขั้นการจูงใจ (Motivation Phase) ผู้เรียนจะเกิดการเรียนรู้เมื่อได้รับแรงจูงใจ
2. ขั้นการรับรู้ (Apprehending Phase) เป็นขั้นที่ผู้เรียนรับรู้สิ่งจูงใจทำให้เกิดความตั้งใจที่

จะเรียนรู้เอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. **ขั้นการเรียนรู้ (Acquisition Phase)** เป็นขั้นที่ผู้เรียน ได้ข้อมูลที่ต้องการรับรู้ ผู้เรียนรับไว้ในความจำระยะสั้น และจัดเข้ารหัสความจำระยะยาว
4. **ขั้นการจำ (Retention Phase)** ข้อมูลที่รับการเข้าในความจำระยะยาวจะถูกนำเก็บไว้
5. **ขั้นระลึกได้ (Recall Phase)** ผู้เรียนจะต้องระลึกสิ่งที่เรียนได้ เพื่อจะได้ก่อพฤติกรรม
6. **ขั้นสรุป (Generalization Phase)** เป็นการสรุปจากสิ่งที่ได้เรียนไปแล้ว
7. **ขั้นแสดงตามพฤติกรรม (Performance Phase)** เป็นขั้นที่เห็น ได้จากการตอบสนองของผู้เรียน
8. **ขั้นข้อมูลย้อนกลับ (Feedback Phase)** เป็นการแสดงออกในสิ่งที่เรียกว่า เขาได้พอใจในสิ่งที่เรียนหรือไม่

หลักการเรียนรู้ของ Gagne and Briggs มีดังนี้ หลักการสอนที่ได้มาจากหลักการเรียนรู้ตามทฤษฎีใหม่ ในเรื่องรูปแบบกระบวนการจัดเก็บข้อมูล หลักการจัดสภาพการเรียนรู้ว่าจะต้องเป็นไปตามประเภทการเรียนรู้ซึ่งมีทั้งปัจจัยภายนอกและปัจจัยภายในที่แตกต่างกัน หลักการจัดรูปแบบการเรียนการสอนที่เป็นระบบ การนำหลักการเรียนรู้ของ Gagne ที่ครูสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการจัดทำแผนการสอน มีดังนี้

1. ได้รับความสนใจ เป็นการนำเข้าสู่บทเรียน
2. แจ้งวัตถุประสงค์ในเรื่องที่เรียน
3. ทบทวนความรู้เดิม ก่อนจะเริ่มบทเรียนใหม่
4. เสนอบทเรียนใหม่ โดยใช้อุปกรณมาช่วย
5. ครูให้แนวทางการรู้เพื่อเป็นพื้นฐานที่ผู้เรียนจะฝึกทักษะปฏิบัติได้
6. ผู้เรียนฝึกทักษะปฏิบัติ
7. ผู้เรียนทราบผลของการฝึกทักษะปฏิบัติ
8. ประเมินผลการเรียนการสอนตามวัตถุประสงค์
9. เน้นให้เกิดความแม่นยำและสามารถนำไปใช้ในสถานการณ์อื่นๆ ได้

สรุปได้ว่าปัจจัยที่มีผลต่อการเรียนรู้ จะแบ่งออกเป็นปัจจัยภายนอก ซึ่งได้แก่ความต่อเนื่อง การทำซ้ำ และการเสริมแรง ส่วนปัจจัยภายในประกอบด้วยข้อเท็จจริง ทักษะทางปัญญา และบุทศาสตร์ ปัจจัยทั้งภายนอกและภายในจะต้องสอดคล้อง และสัมพันธ์กันจึงทำให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ

2.3 รูปแบบการเรียนรู้

2.3.1 ความหมายของรูปแบบการเรียนรู้

มีนักการศึกษาหลายท่านได้ให้คำจำกัดความของคำว่า “รูปแบบการเรียนรู้” (Learning Style) ไว้หลายลักษณะด้วยกัน ดังนี้

Dunn & Others (อ้างใน วิชาญ เลิศลพ. 2534 : 19) ให้ความหมายของรูปแบบการเรียนรู้ว่าเป็นทัศนคติของนักศึกษาที่เกี่ยวกับทิศทางที่นักศึกษาต้องการเรียน

David A. Kolb (อ้างในวิชาญ เลิศลพ. 2534 : 19) ได้กล่าวถึง รูปแบบการเรียนรู้ว่า เป็นผลมาจากลักษณะนิสัยทางพันธุกรรม ประสบการณ์เดิม และสภาพแวดล้อมในปัจจุบันที่ต่างกันทำให้เกิดความแตกต่างระหว่างบุคคล และส่งผลถึงความแตกต่างของวิธีการเรียน

James W. Keefe (อ้างในรสริน พิมลบรรยงก์. 2542 : 7) ให้ความเห็นว่า รูปแบบการเรียนรู้มิใช่เป็นเพียงนวัตกรรมทางด้านการเรียนการสอนเท่านั้น แต่ยังเป็นเครื่องมือพื้นฐานที่จะใช้ในการทำงาน และเป็นแนวทางในการศึกษากระบวนการเรียนการสอนทำให้รู้จักผู้เรียนมากกว่าเดิม

David E. Hunt (อ้างในรสริน พิมลบรรยงก์. 2542 : 7) กล่าวถึงความหมายของรูปแบบการเรียนรู้ว่า เป็นการบรรยายถึงลักษณะวิธีการเรียนที่นิสิตนักศึกษาแต่ละคนนิยมชมชอบซึ่งรูปแบบการเรียนรู้จะเป็นลักษณะที่สามารถค้นคว้าได้ และจากการศึกษาเรื่องรูปแบบการเรียนรู้ไม่เพียงแต่จะช่วยทำให้พบการทำงานที่มีประสิทธิภาพของนักศึกษาเท่านั้น ยังช่วยทำให้ผู้สอนสามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสมอีกด้วย

Gibson (1976 : 260) กล่าวว่า รูปแบบการเรียนรู้ หมายถึง วิธีการของแต่ละบุคคลในกระบวนการรับรู้ข้อมูลต่างๆ เข้ามาเพื่อการเรียนรู้ความคิดรวบยอด และหลักเกณฑ์ใหม่ๆ

Page and Others (1977 : 203) อธิบายรูปแบบการเรียนรู้ หมายถึง วิธีการที่ชอบในการแก้ปัญหา การคิด หรือการเรียนที่แต่ละคนชอบ บางครั้งอาจเรียกว่า แบบการคิด (Cognitive Style)

Torgrude (อ้างในจกมล พูลสวัสดิ์. 2541 : 9) ได้ให้ความหมายของรูปแบบการเรียนรู้ว่าเป็นความชอบในการแสดงออกซึ่งวิธีการเรียน การไตร่ตรองในสิ่งที่เป็นรูปธรรมและนามธรรม อีกทั้งทัศนคติหรือคุณภาพของนักศึกษาในการปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมทางการเรียนการสอน อาจเป็นผลให้สัมฤทธิ์ผลทางการเรียน

ประโชชน์ คุปต์กาญจนกุล (2525 : 11) ได้ให้ความหมายของรูปแบบการเรียนรู้ว่า เป็นลักษณะ และวิธีการเรียนของผู้เรียน

พัชรี เกียรตินันท์วิมล (2529 : 13) กล่าวถึงรูปแบบการเรียนรู้ว่า เป็นวิธีการที่ผู้เรียนใช้เป็นประจำในการรับรู้ การคงไว้ซึ่งความรู้ตลอดจนการตอบสนองในทางสภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้

อัจฉรา ธรรมาภรณ์ (2531 : 32) กล่าวว่ารูปแบบการเรียนรู้ เป็นลักษณะและวิธีการที่นักศึกษาชอบใช้ในการเรียนรู้สิ่งต่างๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ดำรง นิรมานพิสุทธิ์ (2535 : 16) กล่าวถึงรูปแบบการเรียนรู้ว่า เป็นลักษณะทางด้านสติปัญญา จิตใจและร่างกายที่มีอยู่ในตัวผู้เรียนแต่ละคน ซึ่งมีอิทธิพลต่อการเลือกปฏิสัมพันธ์และการตอบสนองต่อสภาพแวดล้อมในการเรียนซึ่งแตกต่างกัน

จงกล พูลสวัสดิ์ (2541 : 10) ได้สรุปว่ารูปแบบการเรียนรู้เป็นลักษณะประสบการณ์ทางการเรียนที่ผู้เรียนชอบมากที่สุด เป็นองค์ประกอบทางด้านอารมณ์และความรู้สึกงุใจให้ตัดสินใจเรียนตลอดจนเรียนได้ผลดี

จากความหมายดังกล่าวข้างต้นผู้วิจัยสรุปได้ว่า รูปแบบการเรียนรู้ เป็นวิธีการและพฤติกรรมที่ผู้เรียนใช้เป็นประจำเพื่อการหาความรู้ทั้งในห้องเรียนและภายนอก ซึ่งรูปแบบการเรียนรู้ที่ผู้เรียนนำมาใช้จะส่งผลกระทบต่อความสำเร็จในการเรียน

2.3.2 ทฤษฎีเกี่ยวกับรูปแบบการเรียนรู้

มัทธรา ชรรณมุขย์ (2544 : 6) กล่าวว่า นักจิตวิทยาได้จัดรูปแบบการเรียนรู้ของมนุษย์ไว้หลายประเภท หากพิจารณาจากการใช้ประสาทสัมผัสในการรับข้อมูลเข้าสู่สมอง จะพบว่ามนุษย์มีการรับรู้ได้ 3 ทาง ได้แก่ การรับรู้ทางสายตา (Visual Perceptors) การรับรู้ทางโสตประสาท (Auditory Perceptors) และการรับรู้ทางร่างกายและความรู้สึก (Kinesthetic Perceptors) ซึ่งสามารถนำมาจัดเป็นรูปแบบการเรียนรู้ได้ 3 ประเภทใหญ่ ๆ โดยผู้เรียนแต่ละประเภทจะมีความแตกต่างกันคือ

1. ผู้เรียนรู้ทางสายตา (Visual Learner)

เป็นพวกที่เรียนรู้ได้ดีถ้าเรียนจากรูปภาพ แผนภูมิ แผนผัง หรือจากเนื้อหาที่เขียนเป็นเรื่องราวเวลาจะนึกถึงเหตุการณ์ใดก็จะนึกถึงภาพเหมือนกับเวลาที่ดูภาพยนตร์ คือ มองเห็นเป็นภาพที่สามารถเคลื่อนไหวบนจอฉายหนังได้ เนื่องจากระบบเก็บความจำได้จัดเก็บสิ่งที่เรียนรู้ไว้เป็นภาพลักษณะของคำพูดที่คนกลุ่มนี้ชอบใช้ เช่น “ฉันเห็น” หรือ “ฉันเห็นเป็นภาพ ...”

พวก Visual Learner จะเรียนได้ดีถ้าครูบรรยายเป็นเรื่องราว และทำข้อสอบได้ดีถ้าครูออกข้อสอบในลักษณะที่ผูกเป็นเรื่องราว นักเรียนคนใดที่เป็นนักอ่าน เวลาอ่านเนื้อหาในตำราเรียนที่ผู้เขียนบรรยายในลักษณะของความรู้ ก็จะนำเรื่องที่อ่านมาผูกโยงเป็นเรื่องราว เพื่อให้ตนสามารถจดจำเนื้อหาได้ง่ายขึ้น เด็ก ๆ ที่เป็น Visual Learner ถ้าได้เรียนเนื้อหาที่ครูนำมาเล่าเป็นเรื่อง ๆ จะนั่งเงียบ สนใจเรียน และสามารถเขียนผูกโยงเป็นเรื่องราวได้ดี

ผู้ที่เรียนได้ดีทางสายตาควรเลือกเรียนทางด้านสถาปัตยกรรม หรือด้านการออกแบบ และควรประกอบอาชีพมัณฑนากร วิศวกร หรือหมอฟันตัด พวก Visual Learner จะพบประมาณ 60-65 % ของประชากรทั้งหมด

2. ผู้เรียนรู้ทางโสตประสาท (Auditory Learner)

เป็นพวกที่เรียนรู้ได้ดีที่สุด ถ้าได้ฟัง หรือ ได้พูด จะไม่สนใจรูปภาพ ไม่สร้างภาพ และไม่ผูกเรื่องราวในสมองเป็นภาพเหมือนพวกที่เรียนรู้ทางสายตา แต่ชอบฟังเรื่องราวซ้ำๆ และชอบเล่าเรื่องให้คนอื่นฟัง คุณลักษณะพิเศษของคนกลุ่มนี้ ได้แก่ การมีทักษะในการได้ยิน หรือ ได้ฟังที่เหนือกว่าคนอื่น ดังนั้นจึงสามารถเล่าเรื่องต่าง ๆ ได้อย่างละเอียดละออ และรู้จักเลือกใช้คำพูด ผู้เรียนที่เป็น Auditory Learner จะจดจำความรู้ได้ดี ถ้าครูพูดให้ฟัง หากครูถามให้ตอบก็จะสามารถตอบได้ทันที แต่ถ้าครูมอบหมายให้ไปอ่านตำราล่วงหน้าจะจำไม่ได้กว่าจะได้ยินครูอธิบายให้ฟัง เวลาท่องหนังสือก็ต้องอ่านออกเสียงดัง ๆ ครูสามารถช่วยเหลือผู้เรียนกลุ่มนี้ได้ โดยใช้วิธีสอนแบบอภิปราย แต่ผู้เรียนทางโสตประสาทก็อาจถูกรบกวนจากเสียงอื่นๆ จนทำให้เกิดความวอกแวก เสียสมาธิในการฟังได้ง่ายเช่นกัน

ในด้านการคิด มักจะคิดเป็นคำพูด และชอบว่า “ฉันได้ยินมาว่า ... หรือฉันได้ฟังมาเหมือนกับว่า ...”

พวก Auditory Learner จะพบประมาณ 30-35% ของประชากรทั้งหมด และมักพบในกลุ่มที่เรียนด้านดนตรี กฎหมายหรือการเมือง ส่วนใหญ่จะประกอบอาชีพเป็นนักดนตรี พิธีกรทางวิทยุ และโทรทัศน์ นักจัดรายการเพลง (Disc Jockey) นักจิตวิทยา นักการเมือง เป็นต้น

3. ผู้เรียนรู้ทางร่างกายและความรู้สึก (Kinesthetic Learner)

เป็นพวกที่เรียนโดยผ่านการรับรู้ทางความรู้สึก การเคลื่อนไหว และร่างกาย จึงสามารถจดจำสิ่งที่เรียนรู้ได้ดีหากได้มีการสัมผัส และเกิดความรู้สึกที่ดีต่อสิ่งที่เรียน เวลานั่งในห้องเรียนจะนั่งแบบอยู่ไม่สุข นั่งไม่คิดที่ ไม่สนใจบทเรียน และไม่สามารถทำใจให้จดจ่ออยู่กับบทเรียนเป็นเวลานาน ๆ ได้ คือ ให้นั่งฟังมองกระดานตลอดเวลาแบบพวก Visual Learner ไม่ได้ ครูสามารถสังเกตบุคลิกภาพของเด็กที่เป็น Kinesthetic Learner ได้จากคำพูดที่ว่า “ฉันรู้สึกที่ ...”

พวกที่เป็น Kinesthetic Learner จะไม่ค่อยมีโอกาสเป็นพวก Visual Learner จึงเป็นกลุ่มที่มีปัญหาหากครูผู้สอนให้ออกไปยืนเล่าเรื่องต่าง ๆ หน้าชั้นเรียน หรือให้รายงานความรู้ที่ต้องนำมาจัดเรียงใหม่อย่างเป็นระบบระเบียบ เพราะจะไม่สามารถทำได้ ครูที่ยังนิยมใช้วิธีสอนแบบเก่า ๆ อย่างเช่น ใช้วิธีบรรยายตลอดชั่วโมง จะยิ่งทำให้เด็กเหล่านี้มีปัญหามากขึ้น ซึ่งอาจเป็นเพราะว่าความรู้สึกของเด็กเหล่านี้ได้ถูกนำไปผูกโยงกับอดีต หรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเฉพาะสิ่งที่เป็นปัจจุบันเท่านั้น ไม่ได้ผูกโยงกับอดีต หรือเหตุการณ์ที่ยังมาไม่ถึงในอนาคต ครูจึงควรช่วยเหลือพวก Kinesthetic Learner ให้เรียนรู้ได้มากขึ้น โดยการให้แสดงออก หรือให้ปฏิบัติจริง เช่น ให้เล่นละครแสดงบทบาทสมมติ สาธิต ทำการทดลอง หรือให้พูดประกอบ การแสดงท่าทาง เป็นต้น พวก Kinesthetic Learner จะพบในประชากรประมาณ 5 - 10% เท่านั้น สาขาวิชาที่เหมาะสมกับผู้เรียนกลุ่มนี้ได้แก่ วิชาก่อสร้าง

วิชาพลศึกษา และควรประกอบอาชีพที่เกี่ยวกับงานก่อสร้างอาคาร หรืองานด้านกีฬา เช่น เป็นกีฬา หรือประเภทที่ต้องใช้ความคิดสร้างสรรค์งานที่ต้องมีการเดินร่า และการเคลื่อนไหว เป็นต้น

ในบรรดารูปแบบการเรียนรู้ทั้ง 3 ประเภท ดังที่กล่าวมาแล้ว พวกที่เป็น Auditory Learner จะพูดมากที่สุด และมีปัญหาเกี่ยวกับการเขียนมากที่สุด เช่นเดียวกัน ด้วยเหตุนี้ข้อสอบที่ใช้กันอยู่ในปัจจุบัน (โดยเฉพาะข้อสอบอัตนัย) จึงเกิดปัญหามากที่สุดกับนักเรียนที่เป็น Auditory Learner กับ Kinesthetic Learner แต่จะไม่ใช่ปัญหากับนักเรียนที่เป็น Visual Learner เนื่องจากนักเรียนกลุ่มหลังนี้สามารถเรียนรู้ได้ดี ถ้าครูสอนแบบบรรยาย และสามารถทำข้อสอบประเภทที่สอบวัดความจำได้ดี

James (อ้างใน สุวัฒน์ เศรษฐมกุล. 2536 : 39) ได้ศึกษาถึงการจัดผู้เรียนให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมทางการเรียนแบบต่าง ๆ ว่ามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความพอใจในกระบวนการทางการศึกษาของผู้เรียน โดยแบ่งออกเป็นกลุ่มทดลอง 2 กลุ่ม กลุ่มตัวอย่างเป็นนักบิน 500 คน กลุ่มแรกทดลองให้เรียนแบบอิสระ ให้อ่าน และศึกษาด้วยตนเอง อีกกลุ่มหนึ่งให้เรียนแบบบรรยายผ่านเครื่องบินที่กึ่งเสียงแล้วประเมินผล โดยให้ตอบข้อสอบ และสำรวจความชอบในวิธีการเรียน

ผลการทดลองแสดงให้เห็นว่า วิธีเรียนมีความสัมพันธ์กับการสอนอย่างไร มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ มีความแตกต่างของคะแนนระหว่างผู้ที่เรียนด้วยวิธีการสอนที่ตนไม่ชอบ

Patricia Guild (อ้างใน สุวัฒน์ เศรษฐมกุล. 2536 : 38) ได้ศึกษารูปแบบการเรียนโดยพยายามที่จะนำเอารูปแบบการเรียนมาใช้ให้เป็นประโยชน์สำหรับครู การศึกษาครั้งนี้ใช้วิธีการวิเคราะห์เอกสาร เพื่อจะหาข้อมูลที่เหมาะสมสำหรับครู โดยการเสนอข้อมูลในรูปของแนวทาง และเสนอแนะต่อการประยุกต์ใช้ในห้องเรียน และได้ชี้ให้เห็นแนวทาง 5 ประการ สำหรับครูที่จะนำมาใช้ในห้องเรียน คือ นักศึกษามีแนวทางในการเรียนที่แตกต่างกัน ซึ่งอาจตัดให้เป็นลักษณะรูปแบบการเรียนของแต่ละคน คุณลักษณะของรูปแบบการเรียนที่สามารถประเมิน และจำแนกได้ คุณลักษณะของรูปแบบการเรียน มีผลต่อบุคคลในทิศทางที่ต่างกันและมีปัจจัยหลายประการที่มีผลต่อรูปแบบการเรียนรู้ออกของบุคคล ทฤษฎีรูปแบบการเรียน มีความสำคัญที่จะนำมาใช้สำหรับการเรียนการสอนในห้องเรียน รูปแบบการสอนที่มีอยู่จะมีผลต่อรูปแบบการเรียนและผลการเรียน

Rebecca Partridge (อ้างในรสริน พิมลบรรยงก์. 2542 : 8-9) ได้จำแนกทฤษฎีเกี่ยวกับรูปแบบการเรียนออกเป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ คือ จำแนกตามพฤติกรรม และจำแนกตามแบบการคิดของผู้เรียน การจำแนกการเรียนตามพฤติกรรม ระบบนี้จำแนกรูปแบบการเรียนตามพฤติกรรมที่แสดงออกในการเรียน คือ ระบบของ Anthony Grasha and Sheryl Reichman Kozma จำแนกรูปแบบการเรียนของนักศึกษาเป็น 6 แบบ ดังต่อไปนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. แบบอิสระ (Independent) นักศึกษาที่เรียนแบบนี้จะเป็นคนที่ชอบคิดและทำงานด้วยความคิดเห็นของตนเอง แต่ก็ยอมรับฟังความคิดเห็นของเพื่อนคนอื่น ๆ ในชั้นเรียน เขาจะเรียนในเนื้อหาวิชาที่เขาคิดว่าสำคัญ และมีความเชื่อมั่นในความสามารถทางการเรียนรู้ของตนเองเป็นอย่างมาก

2. แบบหลีกเลี่ยง (Avoidance) นักศึกษาที่เรียนแบบนี้ จะเป็นคนที่ไม่สนใจในเนื้อหาวิชาที่เรียนในชั้นเรียน โดยทั่วไปเขาไม่ชอบที่จะมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนร่วมกับเพื่อน ๆ และอาจารย์ และไม่สนใจในสิ่งที่เกิดขึ้นในห้องเรียน

3. แบบมีส่วนร่วม (Participant) นักศึกษาที่เรียนแบบนี้จะเป็นคนที่ต้องการเรียนรู้เนื้อหาวิชา และชอบที่จะไปเรียนในชั้นเรียน เขาจะมีความรู้สึกว่าเขาจะต้องมีส่วนร่วมให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ ในกิจกรรมการเรียนการสอนในชั้นเรียน แต่เขาก็จะมีส่วนร่วมน้อยมากถ้าเป็นกิจกรรมนอกหลักสูตร หรือกิจกรรมที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียน

4. แบบพึ่งพา (Dependent) นักศึกษาที่เรียนแบบนี้จะเป็นคนที่มีความอยากรู้อยากเรียนน้อยมาก เป็นคนที่เรียนรู้เฉพาะสิ่งที่กำหนดให้เรียนเท่านั้น เขาจะเห็นว่าอาจารย์และเพื่อนๆ คือแหล่งความรู้และแหล่งที่จะสนับสนุนช่วยเหลือเขาได้ เขาจะพยายามแสวงหาคนที่สามารถแนะนำเขาได้ และต้องการที่จะรับคำสั่งว่าจะต้องทำอะไร

5. แบบแข่งขัน (Competitive) นักศึกษาที่เรียนแบบนี้มักจะเป็นคนที่เรียนรู้ด้วยการพยายามกระทำการต่าง ๆ ให้ดีกว่าคนอื่น ๆ ในชั้นเรียน เขาจะมีความรู้สึกว่าจะต้องแข่งขันกับเพื่อน ๆ คนอื่น ๆ ในชั้นเรียน เพื่อที่จะได้รับรางวัล เช่น ระดับคะแนนที่ดีกว่าหรือได้รับคำชมเชยจากอาจารย์ เขาคิดว่าการเรียนในห้องเรียนจะต้องมีการแพ้หรือชนะและเขาจะต้องเป็นผู้ชนะเสมอ

6. แบบร่วมมือ (Collaborative) นักศึกษาที่เรียนแบบนี้ จะเป็นคนที่มีความรู้สึกว่าเขาจะสามารถเรียนรู้ได้มากที่สุด ด้วยการร่วมมือกันแสดงความคิดเห็นและร่วมมือกันใช้ความสามารถที่ทุกคนมีอยู่ เขาเป็นคนที่พยายามร่วมมือกับอาจารย์และเพื่อนในกิจกรรมการเรียนการสอน ชอบที่จะทำงานร่วมกับผู้อื่น โดยมีความเห็นว่าห้องเรียนเป็นที่ซึ่งเหมาะเป็นที่ซึ่งเหมาะสำหรับการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคม และเรียนรู้เนื้อหาวิชา

ประโยชน์ ฤกษ์กัญญาภรณ์ (2525 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษารูปแบบการเรียนของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยใช้กลุ่มตัวอย่างเป็นนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 4 สาขา คือ สาขาวิทยาศาสตร์บริสุทธิ์ สาขาวิทยาศาสตร์ประยุกต์ สาขาสังคมศาสตร์ และสาขามนุษยศาสตร์ จำนวน 750 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบวัดการเรียนของ Grasha and Reichmann ผลการวิจัยพบว่า นิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยชอบรูปแบบการเรียน 4 แบบ คือ ชอบรูปแบบการเรียนแบบร่วมมือค่อนข้างสูง ชอบรูปแบบการเรียนแบบมีส่วนร่วม แบบพึ่งพา แบบอิสระ อยู่ในระดับปานกลาง และไม่ชอบรูปแบบการเรียนแบบหลีกเลี่ยงและแบบแข่งขัน นิสิตเพศชาย ชอบรูปแบบการเรียนแบบอิสระสูงกว่านิสิตเพศหญิง อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 นิสิตหญิงชอบรูปแบบการ

เรียนแบบฟังฟา และแบบมีส่วนร่วมสูงกว่านิสิตชายอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และ .01 ตามลำดับ นิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ชอบรูปแบบการเรียนแบบร่วมมือ และแบบมีส่วนร่วมสูงกว่า นิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ นิสิตที่ศึกษาในสาขาวิชาต่างกันมีรูปแบบการเรียนอิสระ แบบฟังฟา และแบบมีส่วนร่วมต่างกัน นิสิตชั้นปีที่ 1 ชอบรูปแบบการเรียนแบบฟังฟามากกว่าชั้นปีอื่น ๆ และนิสิตชั้นปีที่ 4 ชอบรูปแบบการเรียนแบบฟังฟาน้อยที่สุด รูปแบบการเรียนส่วนใหญ่มีความสัมพันธ์ในทางบวก แต่มีความสัมพันธ์ค่อนข้างต่ำ ยกเว้นรูปแบบการเรียนมีส่วนร่วมกับแบบร่วมมือ มีความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง รูปแบบการเรียนแบบหลีกเลี่ยงกับแบบร่วมมือ และรูปแบบการเรียนแบบหลีกเลี่ยงกับแบบมีส่วนร่วม มีความสัมพันธ์กันในทางลบ

อุไรรัตน์ ศรีสวย (2527 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการเรียนกับเพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระดับชั้นปี และวิชาเอกของนักศึกษาวิทยาลัยครูในกรุงเทพมหานคร โดยใช้แบบวัดการเรียนของ Grasha and Reichmann ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษามีลักษณะการเรียนแบบมีส่วนร่วม และแบบร่วมมือ อยู่ในเกณฑ์สูง มีลักษณะการเรียนแบบฟังฟาแบบอิสระ และแบบแข่งขัน อยู่ในเกณฑ์ปานกลาง มีลักษณะการเรียนแบบหลีกเลี่ยงอยู่ในเกณฑ์ต่ำ รูปแบบการเรียนแบบฟังฟา มีความสัมพันธ์กับเพศอย่างมีนัยสำคัญ โดยมีขนาดของความสัมพันธ์ 0.13 นักศึกษาที่มีวิชาเอกต่างกันมีรูปแบบการเรียนแบบหลีกเลี่ยง และแบบมีส่วนร่วมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ส่วนรูปแบบการเรียนแบบอื่นไม่มีความสัมพันธ์กับเพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระดับชั้นปี และวิชาเอกอย่างมีนัยสำคัญระดับชั้นปี และวิชาเอกมีปฏิสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญในด้านการเรียนแบบฟังฟา และแบบแข่งขัน

ชวนสิทธิ์ สุชาติ (2532 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเปรียบเทียบรูปแบบการเรียนของนิสิต คณะศึกษาศาสตร์ในระดับอุดมศึกษา กลุ่มตัวอย่างคือ นิสิตชั้นปีที่ 4 จากสาขาการศึกษาวิชาเอก ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ สังคมศึกษา คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ โดยจัดแบ่งรูปแบบการเรียนออกเป็น 6 แบบ ตามแนวของ Grasha and Reichmann การศึกษาพบว่า นิสิตที่มีวิชาเอกแตกต่างกันมีแบบการเรียน แบบหลีกเลี่ยง แบบมีส่วนร่วม แยกต่างหาก นิสิตมีรูปแบบการเรียนแบบร่วมมือสูงสุด รองลงมาเป็นรูปแบบการเรียนแบบมีส่วนร่วม แบบอิสระ แบบฟังฟา แบบแข่งขัน แบบหลีกเลี่ยงต่ำสุด นิสิตหญิงมีรูปแบบการเรียน แบบฟังฟาสูงกว่านิสิตชาย นิสิตชายมีรูปแบบการเรียนแบบอิสระสูงกว่านิสิตหญิง และนิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ มีรูปแบบการเรียนแบบหลีกเลี่ยงสูงกว่านิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์สูง ส่วนนิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงมีรูปแบบการเรียนแบบมีส่วนร่วมสูงกว่านิสิตที่มีผลทางการเรียนต่ำ

คำริ กุลประสิทธิ์ (2532 : บทคัดย่อ) ซึ่งได้ศึกษารูปแบบการเรียนของนักศึกษาเทคนิคการแพทย์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น โดยเปรียบเทียบรูปแบบการเรียนต่าง ๆ ของนักศึกษา จำแนกตามเพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และระดับชั้นปี ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษามีรูปแบบการเรียนแบบ

ร่วมมือ อยู่ในเกณฑ์มาก รองลงมาเป็นรูปแบบการเรียนแบบอิสระ แบบฟังฟา และแบบแข่งขันตาม

ลำดับ อยู่ในเกณฑ์ปานกลาง อันดับสุดท้าย ได้แก่ แบบหลีกเลี่ยงอยู่ในเกณฑ์น้อย นักศึกษาชาย และหญิง มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในรูปแบบการเรียนแบบอิสระ และแบบแข่งขัน นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและต่ำ ไม่มีรูปแบบการเรียนแบบใดที่มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นักศึกษาชั้นปีที่ 1 – 4 มีรูปแบบการเรียนแบบแข่งขันแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยนักศึกษาชั้นปีที่ 2 ที่มีความแตกต่างจาก นักศึกษาชั้นปีที่ 4 และ 1 อย่างมีนัยสำคัญ

ทัศนีย์ ศิริวัฒน์ (2532 : บทคัดย่อ) ซึ่งได้ศึกษารูปแบบการเรียนของนักศึกษาคณะ วิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง โดยใช้เครื่องมือวัดแบบการเรียนของ Grasha and Reichmann ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาชอบรูปแบบการเรียนแบบมีส่วนร่วม และแบบร่วมมือมาก ส่วนแบบอื่น อยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ แบบอิสระ แบบหลีกเลี่ยง แบบพึ่งพา และแบบแข่งขัน นักศึกษาชั้นปีที่ 1 – 4 ชอบรูปแบบการเรียนแบบแข่งขัน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วน แบบอื่น ๆ ไม่พบความแตกต่างกัน สำหรับนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง และต่ำชอบ รูปแบบการเรียนแต่ละแบบ ไม่แตกต่างกัน นอกจากนี้ยังได้หารูปแบบการเรียนของนักศึกษาที่มา เรียนเป็นประจำกับการเรียนเป็นครั้งคราว และไม่เคยมาเรียน พบว่า นักศึกษาที่มาเรียนเป็นประจำ ชอบรูปแบบการเรียนแบบหลีกเลี่ยง แตกต่างจากนักศึกษาที่มาเรียนเป็นครั้งคราว และไม่เคยมา เรียน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ส่วนรูปแบบการเรียนอื่น ๆ พบว่า ไม่มีความแตกต่าง

ภรณ์ชนก บูรณะเวช (2545 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาและเปรียบเทียบรูปแบบการเรียนของ นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ในวิทยาลัยอาชีวศึกษา กลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ในวิทยาลัยอาชีวศึกษา กลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีรูปแบบการเรียนแบบมีส่วนร่วมมากที่สุด มีรูปแบบการเรียนแบบพึ่งพารองลงมา และมีรูปแบบการเรียน แบบหลีกเลี่ยงน้อยที่สุด นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ในวิทยาลัยอาชีวศึกษา กลุ่มภาค ตะวันออก แต่ละระดับชั้น และแต่ละประเภทวิชา มีรูปแบบการเรียนไม่แตกต่างกัน

Phopham and Moore (อ้างใน สุวัฒน์ เศรษฐมกุล. 2536 : 39) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ ระหว่างนิสัยในการเรียน ทัศนคติต่อการเรียน และการปรับตัวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดย นักศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 287 คน โดยให้กลุ่มตัวอย่างทำแบบสำรวจนิสัย และทัศนคติใน การเรียน และแบบทดสอบการปรับตัวทางการเรียน ผลปรากฏว่า นิสัยในการเรียน ทัศนคติต่อ การเรียน และแบบทดสอบการปรับตัวทางการเรียนมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางด้าน การเรียน

ระบบจำแนกแบบการเรียนตามแบบการคิด (Cognitive Styles) ระบบนี้จำแนกรูปแบบการ เรียนตามกระบวนการคิด ระบบที่ได้รับความนิยมมากในปัจจุบันมี 2 ระบบ คือ

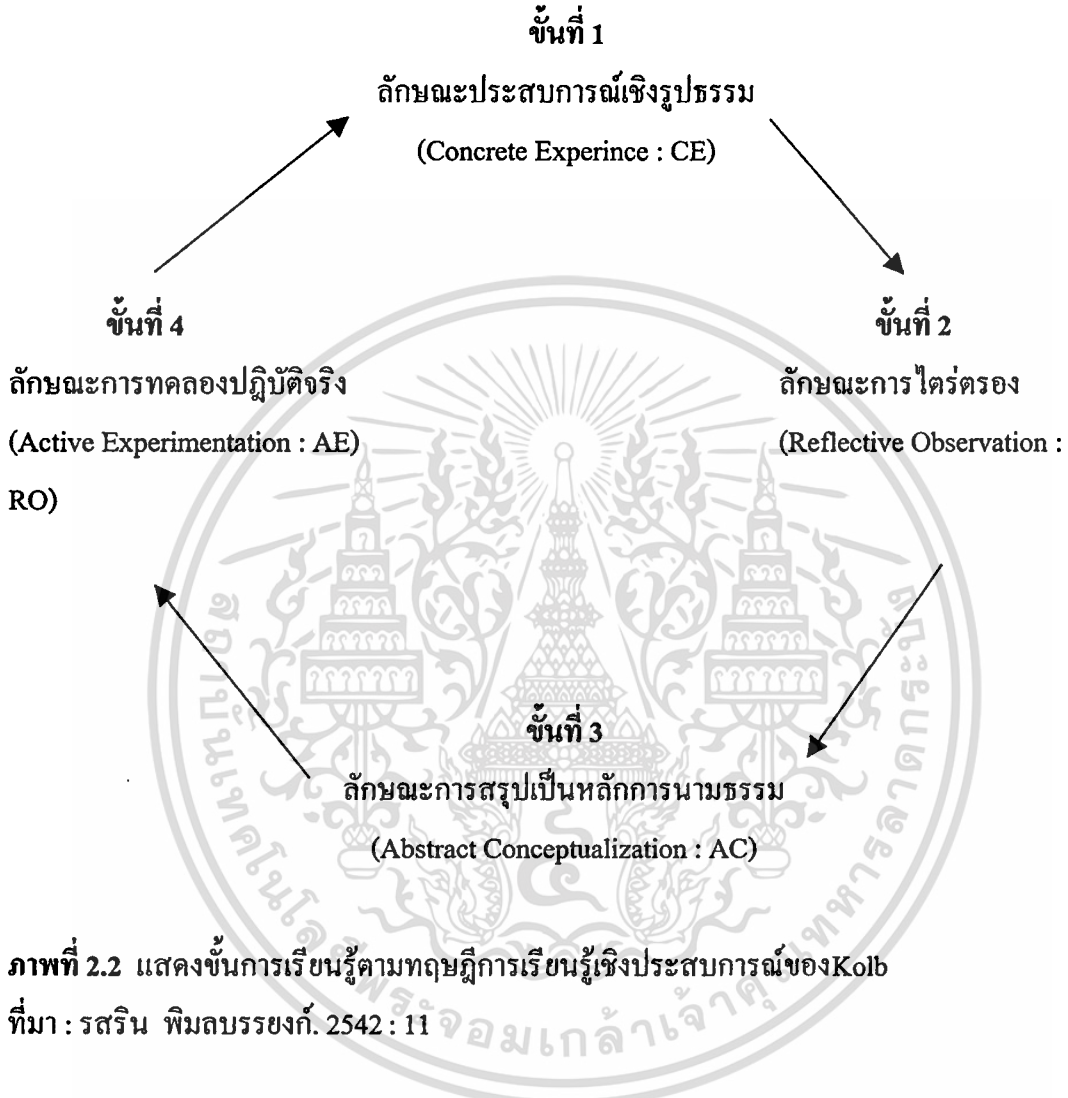
1. ระบบของ H.A. Within and Others (อ้างในรสริน พิมลบรรยงก์. 2542 : 10) จำแนก

แบบการคิดของคนเป็น 2 แบบ คือ แบบพึ่งพาสภาพแวดล้อม (Field Dependent) กับ แบบไม่

ไม่ว่าการณ์ใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พึ่งพาสภาพแวดล้อม (Field Independent) Within จำแนกแบบการคิดทั้ง 2 แบบ บนพื้นฐานของการรับรู้สิ่งต่าง ๆ ในสภาพแวดล้อม(Field) ต่าง ๆ

2. ระบบของ Kolb (อ้างในรสริน พิมลบรรยงก์. 2542 : 10-11) ได้เสนอว่ากระบวนการเรียนรู้ และการปรับตัวของบุคคลประกอบด้วย 4 ขั้นตอนที่เป็นวงจรต่อเนื่องกัน

ภาพที่ 2.2 แสดงขั้นตอนการเรียนรู้ตามทฤษฎีการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ของKolb
ที่มา : รสริน พิมลบรรยงก์. 2542 : 11

จากภาพที่ 2.2 อธิบายขั้นตอนการเรียนรู้ทั้ง 4 ขั้นดังนี้

ขั้นที่ 1 ลักษณะประสบการณ์เชิงรูปธรรม (Concrete Experience : CE) เป็นขั้นของการเข้าไปมีส่วนร่วมและรับรู้ในประสบการณ์ต่าง ๆ เน้นการใช้ความรู้สึกและยึดถือสิ่งที่เกิดขึ้นจริงตามที่ตนประสบในขณะนั้น

ขั้นที่ 2 ลักษณะการไตร่ตรอง (Reflective Observation : RO) เป็นขั้นที่มุ่งที่จะเข้าใจความหมายของประสบการณ์ที่ได้รับ โดยการสังเกตอย่างระมัดระวัง ขั้นนี้เน้นที่การกระจายความคิดเพื่อไตร่ตรองพิจารณา

ขั้นที่ 3 ลักษณะการสรุปเป็นหลักการนามธรรม (Abstract Conceptualization : AC) เป็นขั้นที่มุ่งใช้เหตุผล และใช้ความคิดในการสรุปรวบยอดเป็นหลักการต่าง ๆ ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ขั้นที่ 4 ลักษณะการทดลอง (Active Experimentation : AE) เป็นขั้นที่มุ่งนำเอาความเข้าใจที่สรุปได้จากขั้นที่ 3 ไปทดลองปฏิบัติเพื่อดูว่าถูกต้องหรือไม่ เน้นที่การประยุกต์ใช้

ขั้นตอนการเรียนรู้ดังกล่าวของ Kolb ได้กำหนดรูปแบบการเรียนรู้ไว้ 4 แบบ คือ

1. แบบคิดนอกกรอบ เน้นการเรียนรู้ขั้นที่ 1 (CE) และขั้นที่ 2 (RO) ของวงจรการเรียนรู้บุคคลที่มีแบบการเรียนรู้แบบนี้ Kolb ให้ชื่อว่า นักคิดนอกกรอบ (Diverger) เป็นคนที่มีความสามารถในการมองสถานการณ์ต่างๆ ก็คือใช้การสังเกตมากกว่าการลงมือกระทำ ถ้าบุคคลใดมีแบบการเรียนรู้แบบนี้ พวกเขาจะชอบแสดงออกซึ่งความคิดหลากหลาย เช่น การระดมสมอง (Brain Storming) บุคคลเหล่านี้จะให้ความสนใจผู้อื่น และมีความสามารถในการสร้างจินตนาการ จากงานวิจัยของ Kolb ชื่อว่า บุคคลประเภทนี้มักมีพื้นฐานด้านมนุษยศาสตร์ และศิลปศาสตร์

2. แบบดูดซึม เน้นการเรียนรู้ขั้นที่ 2 (RO) และขั้นที่ 3 (AC) ของวงจรการเรียนรู้บุคคลที่มีการเรียนรู้แบบนี้ Kolb ให้ชื่อว่า นักดูดซึม (Assimilation) เป็นผู้ที่มีความสามารถในการสรุปหลักการ โดยทำความเข้าใจกับข้อมูลที่หลากหลายในลักษณะที่เป็นเหตุเป็นผล ให้ความสนใจกับผู้อื่นและประสบการณ์จริงค่อนข้างน้อย แต่สนใจในหลักการเชิงนามธรรมมากกว่า โดยทั่วไปผู้ที่มีแบบการเรียนรู้แบบนี้ ให้ความสำคัญกับความมีเหตุมีผลของทฤษฎีมากกว่าการนำเอาทฤษฎีไปใช้ในทางปฏิบัติ ดังนั้น รูปแบบการเรียนรู้นี้ จึงเป็นลักษณะของบุคคลในสาขาวิทยาศาสตร์พื้นฐาน คณิตศาสตร์ มากกว่าวิทยาศาสตร์ประยุกต์

3. แบบคิดเอกลักษ์ เน้นการเรียนรู้ขั้นที่ 3 (AC) และขั้นที่ 4 (AE) บุคคลที่มีการเรียนรู้แบบนี้ Kolb ให้ชื่อว่านักคิดเอกลักษ์ (Converger) เป็นผู้ที่มีความสามารถในการนำแนวคิดนามธรรมไปใช้ในการปฏิบัติ สามารถสรุปวิธีที่ถูกต้องที่สุดเพียงวิธีเดียวที่จะสามารถนำไปใช้ในการแก้ปัญหาได้ บุคคลที่มีแบบการเรียนรู้แบบนี้ชอบที่จะทำงานทางด้านเทคนิคและแก้ปัญหาต่าง ๆ ในด้านนี้มากกว่าการสัมพันธ์กับผู้อื่น และเรื่องทางสังคม จากงานวิจัยของ Kolb ชื่อให้เห็นว่า รูปแบบการเรียนรู้นี้เป็นลักษณะของผู้ที่อยู่ในสาขาวิทยาศาสตร์กายภาพ เช่น วิศวกร

4. แบบปรับปรุง เน้นการเรียนรู้ขั้นที่ 4 (AE) และขั้นที่ 1 (CE) บุคคลที่มีแบบการเรียนรู้แบบนี้ Kolb ให้ชื่อว่า นักปรับปรุง (Accommodator) เป็นผู้ที่มีความสามารถที่จะเรียนจากการลงมือกระทำ ชอบลงมือปฏิบัติ ชอบทดลอง จะทำงานได้ดีในสถานการณ์ที่ต้องใช้การปรับตัว บุคคลที่มีแบบการเรียนรู้แบบนี้ ชอบจัดการตามแนวที่วางไว้ให้สำเร็จ และเอาตัวเองไปพัวพันกับสถานการณ์ใหม่ที่ท้าทายอื่น ๆ ต่อไป ชอบทำงานกับบุคคล นักปรับปรุง มีแนวโน้มที่จะแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นด้วยวิธีการที่ตนเองคิดขึ้นเอง มากกว่าจะตั้งอยู่บนพื้นฐานของการวิเคราะห์อย่างเป็นเหตุเป็นผล บุคคลแบบปรับปรุงเข้ากับคนง่าย แต่บางครั้งก็ไม่อดทน ใจร้อนและดื้อดัน คนกลุ่มนี้มักจะมีพื้นฐานในสาขาที่ต้องใช้การประยุกต์ และใช้เทคนิคต่างๆ เช่น นักบริหาร นักการตลาด และพนักงาน

นักศึกษาในระดับอุดมศึกษา โดยทั่วไปมีความสามารถทางพุทธิปัญญา (Cognitive or Mental Ability) อยู่ในระดับสูงกว่าบุคคลอื่น ๆ นักศึกษาแต่ละคนก็จะมีรูปแบบการเรียนรู้เป็นของ

ไม่ว่าการณ์ใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับ Bandt and Others (อ้างใน ทศนีย์ ศิริวัฒน์. 2532 : 26) ได้แบ่งแบบการ เรียนของนักศึกษิตามบุคลิกภาพ และการแสวงหาความรู้ไว้ 12 แบบ ด้วยกันคือ

1. แบบนักสืบ (The Detective) นักศึกษาประเภทนี้มีความขยันหมั่นเพียรศึกษาเนื้อหาวิชา อย่างละเอียด แต่ไม่สามารถจัดระบบเนื้อหาที่สัมพันธ์กันเข้าเป็นหมวดหมู่ เพื่อให้เข้าใจง่ายขึ้น นอกจากนี้ นักศึกษามีจุดอ่อน คือ ไม่สามารถทำข้อสอบประเภทที่ถามถึงสิ่งที่ได้ศึกษาจากความจำใน เนื้อหา

2. แบบช่างานาญเฉพาะ (The Technician) นักศึกษาประเภทนี้เป็นพวกที่มีความสามารถสูง โดยเฉพาะในเรื่องของการประดิษฐ์สิ่งต่าง ๆ

3. แบบนักไฟสันติ (The Pacifist) นักศึกษาประเภทนี้ชอบความสงบ เข้าห้องเรียนเป็นประจำ จะจดบันทึกทุกข้อความที่อาจารย์สอน แต่ไม่สามารถจำข้อความหรือสิ่งที่จดได้ ดังนั้น นักศึกษาจึง ได้รับความรู้เพียงเล็กน้อยเท่านั้น

4. แบบนักคิด (The Idea Man) นักศึกษาประเภทนี้พยายามตั้งทฤษฎีเป็นของตัวเองมัก ตั้งคำถามที่ท้าทายในชั้นเรียน และชอบสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับอาจารย์หลังเลิกเรียน แล้วชอบศึกษาเนื้อหาอย่างลึกซึ้งตามลำพัง

5. แบบโดดเดี่ยว (The Isolationist) นักศึกษาประเภทนี้มีความรู้มาก สามารถรายงานแนว ความคิดของนักทฤษฎีที่สำคัญได้ แต่ไม่สามารถเปรียบเทียบความแตกต่างของนักทฤษฎีแต่ละคน ได้

6. แบบนักปรับปรุง (The Revisionist) นักศึกษาประเภทนี้มีแนวความคิด และค่านิยมเป็น ของตนเองในการเรียนหรือกระทำสิ่งต่าง ๆ จะมองภาพรวมของสิ่งนั้น ๆ ก่อนที่จะศึกษาในราย ละเอียดเพื่อที่จะเลือกปฏิบัติในแนวทางที่ดีกว่า ทำให้นักศึกษาประสบความลำบากในการเรียนอยู่ เสมอ

7. แบบมลายา (The Shadow) นักศึกษาประเภทนี้เป็นผู้ที่ขยันขันแข็งในการท่องตำรา เพื่อสอบ มักปิดบังความรู้เพื่อมิให้เพื่อนรู้ถึงความพร้อมในการเตรียมตัวสอบ

8. แบบปิดบัง (The Mask) นักศึกษาประเภทนี้มีความพร้อมในการเรียนการสอนเป็น อย่างมาก แต่มักจะเปิดเผยให้เพื่อนเห็นว่า ตนเองยังไม่มีความพร้อมในการสอบทั้งนี้เพื่อต้องการให้ เพื่อน ๆ อ่านหนังสือน้อยลงเป็นผลให้ตนเองมีผลการเรียนดีกว่าคนอื่น ๆ

9. แบบนักปฏิบัติ (The Pragmatist) นักศึกษาประเภทนี้ชอบการเรียนรู้โดยการลงมือ ปฏิบัติและนักศึกษามักจะเลือกวิชาที่เรียนอย่างรอบคอบ เพื่อนำให้เกิดการเรียนรู้ได้อย่างมี ประสิทธิภาพ

10. แบบนักสร้างสรรค์ (The Innovator) นักศึกษาประเภทนี้มีเป้าหมายในการเรียนรู้ชอบ การวิจารณ์และศึกษาเนื้อหาวิชาอย่างลึกซึ้ง มีความคิดที่เป็นอิสระและยืดหยุ่น ไม่ชอบการเรียนรู้ โดยการท่องจำและระลึกได้

11. แบบลวงตา (The Illusionist) นักศึกษาประเภทนี้ใช้เวลาส่วนใหญ่ในการตั้งใจเล่าเรียน มีพฤติกรรมร่วมกับเพื่อน ชอบเขียนสรุปคำบรรยายให้สั้น สะดวก เข้าใจง่าย บางครั้งก็ทำการบ้านล่วงหน้ามีความสนใจที่จะหาคำตอบที่ถูกต้องให้เร็วที่สุด เขาจะทบทวนหนังสือแต่ละบททำเครื่องหมายหรือจดไว้ เพื่อหาอ่านได้ง่ายภายหลัง เวลาส่วนใหญ่ใช้ในการเรียนรู้แต่เขาจะเรียนรู้และเข้าใจได้เพียงเล็กน้อย เพราะการใช้วิธีท่องจำแต่ไม่เกิดการเรียนรู้ ในการสอบจะสามารถตอบได้ดี แต่ในด้านความรู้ความเข้าใจมีน้อย

12. แบบนักโทษทางปัญญา (The Cognitive Prisoner) นักศึกษาประเภทนี้ชอบการเรียนรู้แบบท่องจำเฉพาะประเด็นสำคัญเท่านั้น ไม่คำนึงถึงความเข้าใจในเนื้อหาวิชาอย่างแท้จริง ทำให้เกิดปัญหาในการนำความรู้ไปใช้ในการทำงาน เพราะมีความรู้อยู่ในวงจำกัด

Warren (อ้างใน สุวัฒน์ เศรษฐมณฑล. 2536 : 25) ได้แบ่งแบบการเรียนไว้ 2 ประเภท คือ

1. แบบนักเรียนเป็นศูนย์กลาง (Student - Centered) ประมาณครึ่งของพวกนี้ชอบการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ โดยการจัดชั้นเรียนแบบปล่อย ๆ ไม่มีตำราหรืองานมาบังคับชอบการสัมมนามากกว่าการบรรยาย และต้องการเรียนในสิ่งที่พวกเขาสนใจ

2. แบบผู้สอนเป็นศูนย์กลาง (Instructor - Centered) อีกครึ่งหนึ่งจะรู้สึกว่าเขาเรียนได้มากที่สุดในการจัดชั้นเรียน โดยมีงานมอบหมาย และแสดงความต้องการออกมาชัดเจน ชอบให้ผู้สอนบรรยายกลุ่มใหญ่ ๆ มากกว่าสัมมนา และชอบการเรียนรู้ที่เป็นทางการ และจัดวางแผนการสอน

Rezler and French (อ้างใน คำวิ กุลประสิทธิ์. 2532 : 23) ได้ทำการศึกษาแบบการเรียนของนักศึกษาสาธารณสุขไว้ และได้แบ่งแบบการเรียนออกเป็น 6 แบบ คือ

1. แบบนามธรรม (Abstract) นักศึกษาแบบนี้ชอบการเรียนรู้ที่เกี่ยวกับทฤษฎี สมมติฐาน ซึ่งเกี่ยวข้องกับกฎและมโนทัศน์

2. แบบรูปธรรม (Concrete) นักศึกษาแบบนี้ชอบการเรียนรู้ในสิ่งที่ได้เห็น และได้สัมผัส อันเป็นการฝึกหัดเกี่ยวกับทักษะ

3. แบบรายบุคคล (Individual) นักศึกษาแบบนี้ชอบเรียนหรือทำงานตามลำพัง มั่นใจในตนเอง และมีความเป็นอิสระ

4. แบบร่วมมือ (Interpersonal) นักศึกษาแบบนี้ชอบเรียนหรือทำงานร่วมกับผู้อื่น โดยสร้างสัมพันธภาพกับอาจารย์และเพื่อนนักศึกษา

5. แบบผู้สอนเป็นศูนย์กลาง (Teacher Structure) นักศึกษาชอบเรียนกับอาจารย์ในห้องเรียน มีวัตถุประสงค์ในการเรียนแน่นอน และมีการกำหนดการมอบหมายงานชัดเจน

6. แบบนักเรียนเป็นศูนย์กลาง (Student Structure) นักศึกษาแบบนี้ชอบการเรียนรู้ที่สัมพันธ์กับเพื่อนนักเรียนด้วยกัน แต่มีความเป็นตัวของตัวเองสูง

Stone (อ้างใน ชวนสิทธิ์ สุชาติ. 2532 : 15) แห่งศูนย์วิทยาศาสตร์สาธารณสุข มหาวิทยาลัย วิศวคอนซินเมดิคัล ได้พัฒนาเครื่องมือทางการศึกษาที่เรียกว่า The Preferred Learning Style index และนำมาใช้กับนักศึกษาแพทย์ และนักศึกษาพยาบาล โดยได้แบ่งแบบการเรียนออกเป็น 2 แบบ คือ

1. แบบรับ (The Receptive Style) ผู้เรียนแบบนี้ชอบที่จะได้รับความรู้โดยวิธีประพัตินิยม (Traditionally Organized Style) พอใจในวิธีสอนแบบบรรยาย ชอบดูการสาธิตจากครู อ่านหนังสือเฉพาะที่ครูกำหนดให้ และชอบที่จะให้ครูบอกว่าควรจะทำอะไร

2. แบบค้นพบด้วยตนเอง (The Discovery Style) ผู้เรียนแบบนี้ชอบศึกษาโครงสร้างหรือหลักการที่สำคัญ ๆ มากกว่ารายละเอียดเนื้อหาวิชา พอใจจะรับความรู้จากการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ชอบวิธีสอนแบบที่มีกิจกรรมการอภิปราย ชอบการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม การศึกษารายบุคคล การมอบหมายงานให้รับผิดชอบ และการศึกษาแบบที่ให้ผู้เรียนรู้จักการแก้ปัญหา

Schmeck (อ้างใน พรทิพย์ บุญรอด. 2534 : 26 - 27) ที่ได้กล่าวถึงแบบเรียนว่าเป็นการสะท้อนถึงวิธีการเรียนที่ชอบมากกว่าของนักศึกษา และใช้ประโยชน์ได้มากกว่าวิธีการเรียน เพราะได้รวมเอาองค์ประกอบของ การเคลื่อนไหว ทักษะคิด และแบบการเรียนรู้อื่นๆไว้ด้วย ซึ่งแบบการเรียนตามที่ Schmeck ได้กล่าวไว้นั้นสัมพันธ์กันระหว่างบุคลิกภาพและวิธีการสอน อันจะนำไปสู่ผลของการเรียน ซึ่งได้แบ่งแบบการเรียนออกเป็น 3 มิติ คือ แบบลึก (Deep) แบบละเอียด (Elaborative) และแบบตื้น (Shallow) โดยได้แสดงไว้ตามตารางที่ 2.2 ดังนี้ คือ

ตารางที่ 2.2 แสดงความสัมพันธ์ของแบบการเรียนกับวิธีเรียน กลยุทธ์การเรียน และผลของการเรียน

แบบการเรียน	วิธีการเรียน	กลยุทธ์การเรียน	ผลของการเรียน
แบบลึก (Deep)	แบบความคิดรวบยอด (Conceptualizing)	การจับกลุ่ม การเปรียบเทียบ การจัดกลุ่มตรงกันข้าม ฯลฯ	การวิเคราะห์และ การสังเคราะห์ การประเมินสรุป
แบบละเอียด (Elaborative)	แบบส่วนบุคคล (Personalizing)	การคิดอย่างมีประสิทธิผล การอ้างอิงด้วยตนเอง การให้ตัวอย่าง การแปลเป็นภาษาและภาพ ลักษณะ	การนำไปใช้ การพัฒนาบุคลิกภาพ การพัฒนาทักษะทางสังคม และความเข้าใจคน
แบบตื้น (Shallow)	แบบจดจำ (Memorizing)	การท่องจำ	การบรรยายสิ่งที่ได้ศึกษาไป การคัดลอก

ที่มา : ภรณ์ชนก บุณณะเรช. 2545 : 33

จากรูปแบบการเรียนที่ได้กล่าวมา สามารถนำมาเปรียบเทียบกัน โดยใช้รูปแบบการเรียนของ Grasha and Reichman เป็นหลักเปรียบเทียบกับรูปแบบการเรียนของคนอื่น ๆ ดังนี้

ตารางที่ 2.3 แสดงการเปรียบเทียบรูปแบบการเรียนรู้แบบต่าง ๆ

Grasha and Reichman	Mann and Others	Bandt and Others	Rezler and French	Stone	Werren
- แบบอิสระ (Independent)	- แบบอิสระ	- แบบมาฆา - แบบผู้ชำนาญเฉพาะ - แบบนักสืบ	- แบบรายบุคคล - แบบผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง - แบบรูปธรรม	- แบบค้นพบด้วยตนเอง	- แบบผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง
- แบบหลีกเลี่ยง (Avoident)	- แบบท้อใจ - แบบปฏิบัติ		- แบบผู้สอนเป็นศูนย์กลาง - แบบนามธรรม	- แบบรับ	- แบบผู้สอนเป็นศูนย์กลาง
- แบบร่วมมือ (Collaborative)	- แบบแสวงหาความสนใจ	- แบบนักปฏิบัติ			
- แบบพึ่งพา (Dependent)	- แบบยินยอม - แบบสงบเงียบ	- แบบนักฟัง - แบบนักฟัง			
- แบบแข่งขัน (Competitive)		- แบบนักโทษทางปัญญา - แบบปิดบัง - แบบ โดดเดี่ยว			
- แบบมีส่วนร่วม (Participant)		- แบบนักเรียน - แบบเจ้าความคิด			
	- แบบวีรบุรุษ - แบบวิตกกังวล	- แบบนักสร้างสรรค์ - แบบนักปรับปรุง			

ที่มา : กรณีชนก บุรณะเรข. 2545 : 34

จากการพิจารณาเปรียบเทียบรูปแบบการเรียนรู้อิงของ Grasha and Reichmann กับนักการศึกษาท่านอื่น พบว่าการจัดแบบการเรียนของ Grasha and Reichmann มีความชัดเจน และครอบคลุมความหมายได้ดีกว่าผู้วิจัยจึงเลือกใช้การจัดรูปแบบการเรียนรู้อิงของ Grasha and Reichmann เป็นแบบอย่างในการวิจัยในครั้งนี้ การศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาเรื่องรูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive Research) ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.2.1 การสร้างเครื่องมือ

3.2.2 การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.5 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต ที่เข้าศึกษาในปีการศึกษา 2543 – 2544 ของสถาบันราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 1,845 คน

3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต ที่เข้าศึกษาในปีการศึกษา 2543- 2544 ของสถาบันราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร ได้มาโดยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากตารางสำเร็จรูปของ Krejcie and Morgan แล้วสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 317 คน โดยมีขั้นตอนการสุ่มกลุ่มตัวอย่างดังนี้

1. สํารวจจำนวนนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต ที่เข้าศึกษาปีการศึกษา 2543 – 2544 ของสถาบันราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร

2. กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด โดยใช้เกณฑ์ตามตารางสำเร็จรูปของ Krejcie and Morgan

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างในแต่ละสาขาวิชาโดยการกำหนดสัดส่วน
4. สุ่มนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิตในแต่ละสาขาวิชาของสถาบันราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร ใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ได้กลุ่มตัวอย่าง ดังรายละเอียดตามตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสาขาวิชา

ลำดับที่	สาขาวิชา	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
		จำนวน	จำนวน
1	การบริหารการศึกษา	1,415	243
2	เทคโนโลยีอุตสาหกรรม	297	51
3	คณิตศาสตร์ศึกษา	45	8
4	หลักสูตรและการสอน	88	15
	รวม	1845	317

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถามรูปแบบการเรีนรู้ของนักศึกษา (Student Learning Styles Questionnaire) ผู้วิจัยพัฒนาจากแบบสอบถามรูปแบบการเรีนรู้ของ Grasha and Riechmann สามารถแบ่งรูปแบบการเรีนรู้ของนักศึกษา 6 แบบ คือ แบบอิสระ (Independent) แบบหลีกเลี่ยง (Avoidance) แบบร่วมมือ (Collaborative) แบบพึ่งพา (Dependent) แบบแข่งขัน (Competitive) และแบบมีส่วนร่วม (Participant) สามารถแบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ ปีที่เข้าศึกษา สาขาวิชาที่ศึกษา และสถาบันราชภัฏที่ศึกษา ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ (Check List) จำนวน 4 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมและความรู้สึกที่มีต่อการเรีนรู้โดยทั่วไป ที่มีลักษณะสอดคล้องกับรูปแบบการเรีนรู้ทั้ง 6 แบบ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) ของ Likert แบ่งเป็น 5 ระดับ ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกตอบเพียงคำตอบเดียว โดยที่รูปแบบการเรีนแต่ละแบบจะมีข้อคำถาม 10 ข้อ รวมข้อคำถามทั้งหมด จำนวน 60 ข้อ ในแต่ละข้อจะสลับที่รูปแบบการเรีนรู้ละกัน โดยผู้ตอบไม่สามารถทราบรูปแบบการเรีนรู้แต่ละแบบได้ ดังรายละเอียดตามตารางที่ 3.2

ตารางที่ 3.2 แสดงเลขข้อคำถามของแบบวัดรูปแบบการเรียนรู้ จำแนกตามรูปแบบการเรียนรู้

ลำดับที่	รูปแบบการเรียนรู้	ข้อคำถามที่									
1	แบบอิสระ (Independent)	1	7	13	19	25	31	37	43	49	55
2	แบบหลีกเลี่ยง (Avoidance)	2	8	14	20	26	32	38	44	50	56
3	แบบร่วมมือ (Collaborative)	3	9	15	21	27	33	39	45	51	57
4	แบบพึ่งพา (Dependent)	4	10	16	22	28	34	40	46	52	58
5	แบบแข่งขัน (Competitive)	5	11	17	23	29	35	41	47	53	59
6	แบบมีส่วนร่วม (Participant)	6	12	18	24	30	36	42	48	54	60

3.2.1 การสร้างเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือสำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

- ศึกษาแนวความคิดเกี่ยวกับรูปแบบการเรียนรู้จากหนังสือ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- ศึกษาแบบสอบถามรูปแบบการเรียนรู้ (Student Learning Styles Questionnaire) ของ Garsha and Riechmann (อ้างใน รสริน พิมพ์รชงก์, 2542 : ภาคผนวก) โดยผู้วิจัยนำแบบสอบถามดังกล่าวมาพัฒนาและปรับให้เหมาะสมกับการวิจัยครั้งนี้
- นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้วมาเสนอต่อ อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ และอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม ตรวจสอบรายละเอียดของข้อคำถามในด้านภาษา และความถูกต้อง
- นำแบบสอบถามที่ทำการปรับปรุงแล้วมาเสนอให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน พิจารณาตรวจสอบ และให้ข้อเสนอแนะ เพื่อให้มีความตรงเชิงเนื้อหา ซึ่งประกอบด้วย
  - รศ. ดร. เป็รื่อง กิจรัตน์ภร ตำแหน่ง อธิการบดี สถาบันราชภัฏพระนคร
  - รศ. ดร. ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ ตำแหน่ง ข้าราชการบำนาญ
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง
  - รศ. พวงเล็ก อุดระ ตำแหน่ง อาจารย์ประจำโปรแกรม
วิชาภาษาไทย คณะครุศาสตร์
สถาบันราชภัฏพระนคร
  - ผศ. พูนเกียรติ ประถมบุตร ตำแหน่ง รองอธิการบดี ฝ่ายพัฒนา
โรงเรียนมัธยมสาธิต และผู้อำนวยการ
โรงเรียนมัธยมสาธิต สถาบันราชภัฏ
พระนคร
  - ผศ. ดร. พิชิต ฤทธิงูญ ตำแหน่ง อาจารย์ประจำ คณะครุศาสตร์
สถาบันราชภัฏพระนคร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.2.2 การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1. ตรวจสอบความถูกต้องของภาษาและความตรงเชิงเนื้อหา โดยหาค่าความสอดคล้องของข้อความ (IOC) โดยการนำแบบสอบถามเสนอผู้ทรงคุณวุฒิ
2. นำแบบสอบถามที่ผ่านการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิมาปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ
3. นำแบบสอบถามรูปแบบการเรียนรู้ที่ผู้ทรงคุณวุฒิให้ข้อเสนอแนะ ปรึกษาอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ และอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม พิจารณาปรับปรุงแก้ไขอย่างละเอียดแล้ว ก่อนนำไปทดลอง (Try Out)
4. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปหาความเชื่อมั่น (Reliability) โดยนำไปทดลอง (Try Out) กับกลุ่มนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิตที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง ในสถาบันราชภัฏพระนคร จำนวน 30 คน หาค่าความเชื่อมั่นด้วยวิธีของ Cronbach ที่เรียกว่า การหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (α - Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยรวมเท่ากับ 0.93 และได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามรายด้าน ดังต่อไปนี้ แบบอิสระ เท่ากับ 0.89 แบบหลีกเลี่ยง เท่ากับ 0.85 แบบร่วมมือ เท่ากับ 0.86 แบบพึ่งพา เท่ากับ 0.84 แบบแข่งขัน เท่ากับ 0.79 และ แบบมีส่วนร่วม เท่ากับ 0.94

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. บันทึกเสนอให้งานบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ออกหนังสือขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามถึงอธิการบดีสถาบันราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร ทั้ง 5 แห่ง เพื่อขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลกับนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของสถาบันราชภัฏ
2. นำหนังสือเสนออธิการบดีสถาบันราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานครทั้ง 5 แห่ง เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ และออกหนังสือถึงผู้อำนวยการสำนักวิจัยและบริการวิชาการ เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลกับนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของสถาบันราชภัฏ
3. ผู้วิจัยดำเนินการแจกแบบสอบถามที่สถาบันราชภัฏ โดยประสานกับผู้อำนวยการสำนักวิจัยและบริการวิชาการ และเจ้าหน้าที่สำนักงาน โครงการบัณฑิตศึกษาของสถาบันราชภัฏทั้ง 5 แห่ง และเก็บแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง
4. นำแบบสอบถามที่รับคืนมาตรวจสอบความถูกต้องและสมบูรณ์ ของแบบสอบถามเพื่อทำการวิเคราะห์ข้อมูล

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามที่ได้รับคืนมา ด้วยวิธีทางสถิติ ดังนี้
ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าร้อยละ
(Percentage) พร้อมตารางและคำบรรยายประกอบ

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับรูปแบบการเรียนรู้ของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows version 10.01 เพื่อหาค่าร้อยละ (Percentage) พร้อมตารางและคำบรรยายประกอบ

1. วิเคราะห์รูปแบบการเรียนรู้ โดยการรวมค่าคะแนนแต่ละข้อแต่ละรูปแบบการเรียนรู้ ในรูปแบบการเรียนรู้ที่มีคะแนนรวมสูงสุด แสดงว่านักศึกษามีรูปแบบการเรียนรู้ที่นั้น ๆ การตรวจให้คะแนนของแต่ละข้อ พิจารณาจากคำตอบของกลุ่มตัวอย่าง คือ

5	คะแนน	หมายถึง	ปฏิบัติตามข้อความนั้นสม่ำเสมอ
4	คะแนน	หมายถึง	ปฏิบัติตามข้อความนั้นบ่อยครั้ง
3	คะแนน	หมายถึง	ปฏิบัติตามข้อความนั้นเป็นครั้งคราว
2	คะแนน	หมายถึง	ปฏิบัติตามข้อความนั้นน้อยครั้ง
1	คะแนน	หมายถึง	ไม่ปฏิบัติตามข้อความนั้นเลย

2. วิเคราะห์รูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา จำแนกตามเพศ สาขาวิชา ที่ศึกษา ปีที่เข้าศึกษา และสถาบันราชภัฏที่ศึกษา โดยหาค่าร้อยละ (Percentage)

3. วิเคราะห์เปรียบเทียบรูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา จำแนกตามเพศ สาขาวิชาที่ศึกษา ปีที่เข้าศึกษา และสถาบันราชภัฏที่ศึกษา โดยการหาค่าไคสแควร์ (Chi-Square)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบรูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาสถาบันราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการหาค่าร้อยละ (Percentage) นำเสนอข้อมูลในรูปแบบของตารางพร้อมคำอธิบาย

ตอนที่ 2 ผลการศึกษารูปแบบการเรียนรู้ ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาสถาบันราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตาม เพศ ปีที่เข้าศึกษา สาขาวิชา และสถาบันราชภัฏที่ศึกษาโดยการหาค่าร้อยละ (Percentage) นำเสนอข้อมูลในรูปแบบของตารางพร้อมคำอธิบาย

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบรูปแบบการเรียนรู้ ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาสถาบันราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตาม เพศ ปีที่เข้าศึกษา สาขาวิชา และสถาบันราชภัฏที่ศึกษา โดยการหาค่า ไค-สแควร์ (χ^2) นำเสนอข้อมูลในรูปแบบของตารางพร้อมคำอธิบาย

ตารางที่ 4.1 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

รายการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
จำแนกตามเพศ		
ชาย	138	43.53
หญิง	179	56.47
จำแนกตามปีการศึกษา		
ปีการศึกษา 2543	31	9.77
ปีการศึกษา 2544	286	90.23
จำแนกตามสาขาวิชา		
บริหารการศึกษา	243	76.68
เทคโนโลยีอุตสาหกรรม	51	16.09
คณิตศาสตร์ศึกษา	8	2.52
หลักสูตรและการสอน	15	4.73
จำแนกตามสถาบัน		
สถาบันราชภัฏพระนคร	103	32.50
สถาบันราชภัฏสวนดุสิต	129	40.70
สถาบันราชภัฏจันทรเกษม	40	12.61
สถาบันราชภัฏธนบุรี	14	4.42
สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา	31	9.77
รวม	317	100.00

จากตารางที่ 4.1 พบว่านักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาสถาบันราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร เป็นเพศชาย จำนวน 138 คน คิดเป็นร้อยละ 43.53 เป็นเพศหญิงจำนวน 179 คน คิดเป็นร้อยละ 56.47

เมื่อจำแนกตามปีการศึกษาพบว่า นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาที่ศึกษาอยู่ปีการศึกษา 2543 จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 9.77 ศึกษาอยู่ปีการศึกษา 2544 จำนวน 286 คน คิดเป็นร้อยละ 90.23

เมื่อจำแนกตาม สาขาวิชา พบว่า นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาที่ศึกษาอยู่สาขาวิชาบริหาร การศึกษาจำนวน 243 คน คิดเป็นร้อยละ 76.68 สาขาวิชาเทคโนโลยีอุตสาหกรรม จำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 16.09 สาขาวิชาคณิตศาสตร์ศึกษา จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 2.52 และสาขาวิชา หลักสูตรและการสอน จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 4.73

เมื่อจำแนกตามสถาบันราชภัฏ พบว่า นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาที่ศึกษาอยู่ในสถาบันราชภัฏพระนคร จำนวน 103 คน คิดเป็นร้อยละ 32.50 สถาบันราชภัฏสวนดุสิต จำนวน 129 คน คิดเป็นร้อยละ 40.7 สถาบันราชภัฏจันทรเกษม จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 12.61 สถาบันราชภัฏธนบุรี จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 4.42 และสถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 9.77

ตารางที่ 4.2 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาสถาบันราชภัฏ
ในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตามรูปแบบการเรียนรู้

รูปแบบการเรียนรู้	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. แบบอิสระ	57	18.00
2. แบบหลีกเลี่ยง	5	1.60
3. แบบร่วมมือ	42	13.20
4. แบบพึ่งพา	20	6.30
5. แบบแข่งขัน	12	3.80
6. แบบมีส่วนร่วม	181	57.10
รวม	317	100.00

จากตารางที่ 4.2 พบว่า นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาสถาบันราชภัฏ ในเขตกรุงเทพมหานคร มีรูปแบบการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมมากที่สุด จำนวน 181 คน คิดเป็นร้อยละ 57.10 รองลงมา คือ แบบอิสระ จำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 18.00 แบบร่วมมือ จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 13.2 แบบพึ่งพา จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 6.3 แบบแข่งขันจำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 3.8 และแบบหลีกเลี่ยงน้อยที่สุด จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 1.60

ตารางที่ 4.3 แสดงจำนวนและค่าร้อยละรูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

สถาบันราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ

เพศ	แบบ อิสระ	แบบ หลีกเลี่ยง	แบบ ร่วมมือ	แบบ พึ่งพา	แบบ แข่งขัน	แบบ มีส่วนร่วม	รวม
ชาย (ร้อยละ)	34 (19.0)	-	22 (12.3)	8 (4.5)	7 (3.9)	108 (60.3)	179
หญิง (ร้อยละ)	23 (16.7)	5 (3.6)	20 (14.5)	12 (8.7)	5 (3.6)	73 (52.9)	138
รวม	57 (18.0)	5 (1.6)	42 13.2	20 (6.3)	12 (3.8)	181 (57.1)	317 (100.0)

จากตารางที่ 4.3 พบว่านักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร ที่เป็นนักศึกษาชายมีรูปแบบการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมมากที่สุด 73 คน คิดเป็นร้อยละ 52.9 รองลงมาคือ แบบอิสระ จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 16.7 แบบร่วมมือ จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 14.5 แบบพึ่งพา จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 8.7 และมีรูปแบบการเรียนรู้แบบหลีกเลี่ยง และ แบบแข่งขันน้อยที่สุด จำนวนรูปแบบละ 5 คน คิดเป็นร้อยละ 3.6 นักศึกษาหญิงมีรูปแบบการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมมากที่สุด จำนวน 108 คน คิดเป็นร้อยละ 60.3 รองลงมา คือ แบบอิสระ จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 19.0 แบบร่วมมือ จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 12.3 แบบพึ่งพา จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 4.5 และมีรูปแบบการเรียนรู้แบบแข่งขัน น้อยที่สุดจำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 3.9

ตารางที่ 4.4 แสดงจำนวนและค่าร้อยละรูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

สถาบันราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตามสาขาวิชา

สาขาวิชา	แบบ อิสระ	แบบ หลีกเลี่ยง	แบบ ร่วมมือ	แบบ พึ่งพา	แบบ แข่งขัน	แบบ มีส่วนร่วม	รวม
บริหารการศึกษา (ร้อยละ)	49 (20.2)	5 (2.1)	29 (11.9)	15 (6.2)	9 (3.7)	136 (56.0)	243
เทคโนโลยีอุตสาหกรรม (ร้อยละ)	7 (13.7)	-	6 (11.8)	4 (7.8)	2 (3.9)	32 (62.7)	51
คณิตศาสตร์ศึกษา (ร้อยละ)	-	-	1 (12.5)	1 (12.5)	1 (12.5)	5 (62.5)	8
หลักสูตรและการสอน (ร้อยละ)	1 (6.7)	-	6 (40.0)	-	-	8 (53.3)	15
รวม	57 (18.0)	5 (1.6)	42 (13.2)	20 (6.3)	12 (3.8)	181 (57.1)	317 (100.0)

จากตารางที่ 4.4 พบว่านักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร ที่ศึกษาอยู่สาขาวิชาบริหารการศึกษามีรูปแบบการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมมากที่สุด จำนวน 136 คน คิดเป็นร้อยละ 56.0 รองลงมา คือ แบบอิสระ จำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 20.2 แบบร่วมมือ จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 11.9 แบบพึ่งพา จำนวน 15 คนคิดเป็นร้อยละ 6.2 แบบแข่งขัน จำนวน 9 คน คิดเป็น ร้อยละ 3.7 และมีรูปแบบการเรียนรู้แบบหลีกเลี่ยงน้อยที่สุด จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 2.1 สาขาวิชาเทคโนโลยีอุตสาหกรรมมีรูปแบบการเรียนรู้แบบ มีส่วนร่วมมากที่สุด จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 62.7 รองลงมาคือ แบบอิสระ จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 13.7 แบบร่วมมือ จำนวน 6 คนคิดเป็นร้อยละ 11.8 แบบพึ่งพา จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 7.8 และมีรูปแบบการเรียนรู้แบบแข่งขันน้อยที่สุดจำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 3.9 สาขาวิชาคณิตศาสตร์-ศึกษา มีรูปแบบการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมมากที่สุด จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 62.5 รองลงมาคือ แบบร่วมมือ แบบพึ่งพา และแบบแข่งขัน จำนวนรูปแบบละ 1 คน คิดเป็นร้อยละ 12.5 สาขา หลักสูตรและการสอนมีรูปแบบการเรียนรู้แบบ มีส่วนร่วมมากที่สุดจำนวน '8 คน คิดเป็นร้อยละ 53.3 รองลงมาคือ แบบร่วมมือ จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 40.0 และมีรูปแบบการเรียนรู้แบบ อิสระน้อยที่สุดจำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 6.7

ตารางที่ 4.5 แสดงจำนวนและค่าร้อยละรูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา
ของสถาบันราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตามปีที่เข้าศึกษา

ปีการศึกษา	แบบ อิสระ	แบบ หลีกเลี่ยง	แบบ ร่วมมือ	แบบ พึ่งพา	แบบ แข่งขัน	แบบ มีส่วนร่วม	รวม
ปีการศึกษา 2543 (ร้อยละ)	8 (25.8)	- -	4 (12.9)	- -	1 (3.2)	18 (58.1)	31
ปีการศึกษา 2544 (ร้อยละ)	49 (17.1)	5 (1.7)	38 (13.3)	20 (7.0)	11 (3.8)	163 (57.0)	286
รวม	57 (18.0)	5 (1.6)	42 13.2	20 (6.3)	12 (3.8)	181 (57.1)	317 (100.0)

จากตารางที่ 4.5 พบว่านักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร ที่เข้าศึกษาในปีการศึกษา 2543 มีรูปแบบการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมมากที่สุด จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 58.1 รองลงมา คือ แบบอิสระ จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 25.8 และมีรูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือน้อยที่สุด จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 12.9 นักศึกษาที่เข้าศึกษาในปีการศึกษา 2544 มีรูปแบบการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมมากที่สุด 163 คน คิดเป็นร้อยละ 57.0 รองลงมาคือ แบบอิสระ จำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 17.1 แบบร่วมมือ จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 13.3 แบบพึ่งพา จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 7.0 แบบแข่งขัน จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 3.8 และมีรูปแบบการเรียนรู้แบบหลีกเลี่ยงน้อยที่สุดจำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 1.7

ตารางที่ 4.6 แสดงจำนวนและค่าร้อยละรูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา
สถาบันราชภัฏ ในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตามสถาบันราชภัฏที่เข้าศึกษา

สถาบันราชภัฏ	แบบ อิสระ	แบบ หลักเลียง	แบบ ร่วมมือ	แบบ พึ่งพา	แบบ แข่งขัน	แบบ มีส่วนร่วม	รวม
พระนคร (ร้อยละ)	13 (12.6)	1 (1.0)	18 (17.5)	6 (5.8)	5 (4.9)	60 (58.3)	103
สวนดุสิต (ร้อยละ)	31 (24.0)	3 (2.3)	13 (10.1)	8 (6.2)	3 (2.3)	71 (55.0)	129
จันทระเกษม (ร้อยละ)	6 (15.0)	1 (2.5)	5 (12.5)	1 (2.5)	3 (7.5)	24 (60.0)	40
ธนบุรี (ร้อยละ)	-	-	3 (21.4)	1 (7.1)	-	10 (71.4)	14
บ้านสมเด็จ เจ้าพระยา (ร้อยละ)	7 (22.6)	-	3 (9.7)	4 (12.9)	1 (3.2)	16 (51.6)	31
รวม	57 (18.0)	5 (1.6)	42 13.2	20 (6.3)	12 (3.8)	181 (57.1)	317 (100.0)

จากตารางที่ 4.6 พบว่านักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ที่ศึกษาอยู่สถาบันราชภัฏพระนคร มีรูปแบบการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมมากที่สุด จำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 58.3 รองลงมา คือ แบบร่วมมือ จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 17.5 แบบอิสระ จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 12.6 แบบพึ่งพา จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 5.8 แบบแข่งขัน จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 4.9 และมีรูปแบบการเรียนรู้แบบหลักเลียง น้อยที่สุด จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 1.0 นักศึกษาที่ศึกษาอยู่สถาบันราชภัฏสวนดุสิตมีรูปแบบการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมมากที่สุดจำนวน 71 คน คิดเป็นร้อยละ 55.0 รองลงมาคือ แบบอิสระ จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 24.0 แบบร่วมมือ จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 10.1 แบบพึ่งพา จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 6.2 และมีรูปแบบการเรียนรู้แบบหลักเลียงและแบบแข่งขันน้อยที่สุดจำนวนรูปแบบละ 3 คน คิดเป็นร้อยละ 2.3 นักศึกษาที่ศึกษาอยู่สถาบันราชภัฏจันทระเกษมมีรูปแบบการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมมากที่สุด จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 60.0 รองลงมาคือ แบบอิสระจำนวน 6 คนคิดเป็นร้อยละ 15.0 แบบร่วมมือ จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 12.5 แบบแข่งขัน จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 7.5 และมีรูปแบบการเรียนรู้แบบหลักเลียงและแบบพึ่งพาน้อยที่สุดจำนวนรูปแบบละ 1 คน คิดเป็นร้อยละ 2.5 นักศึกษาที่ศึกษาอยู่สถาบันราชภัฏธนบุรีมีรูปแบบการเรียนรู้แบบ มีส่วนร่วมมากที่สุด จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 71.4 รองลงมา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่ออนุญาตให้เผยแพร่โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดลอกเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คือ แบบร่วมมือจำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 21.4 และมีรูปแบบการเรียนรู้ แบบพึ่งพาน้อยที่สุด จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 7.1 นักศึกษาที่ศึกษาอยู่สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยามีรูปแบบการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม มากที่สุด จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 51.6 รองลงมาคือ แบบอิสระ จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 22.6 แบบพึ่งพา จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 12.9 แบบร่วมมือ จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 9.7 และมีรูปแบบการเรียนรู้ แบบแข่งขันน้อยที่สุดจำนวน 1 คน คิดเป็น ร้อยละ 3.2

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบรูปแบบการเรียนรู้ ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันราชภัฏ ในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตาม เพศ สาขาวิชา ปีการศึกษา และสถาบันราชภัฏที่ศึกษา

ตารางที่ 4.7 แสดงการเปรียบเทียบรูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ

เพศ	แบบ อิสระ	แบบ หลีกเลี่ยง	แบบ ร่วมมือ	แบบ พึ่งพา	แบบ แข่งขัน	แบบ มีส่วนร่วม	รวม	χ^2
ชาย (ร้อยละ)	34 (19.0)	- -	22 (12.3)	8 (4.5)	7 (3.9)	108 (60.3)	179	9.94
หญิง (ร้อยละ)	23 (16.7)	5 (3.6)	20 (14.5)	12 (8.7)	5 (3.6)	73 (52.9)	138	
รวม	57 (18.0)	5 (1.6)	42 13.2	20 (6.3)	12 (3.8)	181 (57.1)	317 (100.0)	

จากตารางที่ 4.7 พบว่านักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร ที่เป็นเพศชายและเพศหญิง มีรูปแบบการเรียนรู้ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.8 แสดงการเปรียบเทียบรูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา
สถาบันราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตามสาขาวิชาที่ศึกษา

สาขาวิชา	แบบ อิสระ	แบบ หลีกเลี่ยง	แบบ ร่วมมือ	แบบ พึ่งพา	แบบ แข่งขัน	แบบ มีส่วนร่วม	รวม	χ^2
บริหารการศึกษา (ร้อยละ)	49 (20.2)	5 (2.1)	29 (11.9)	15 (6.2)	9 (3.7)	136 (56.0)	243	17.92
เทคโนโลยีอุตสาหกรรม (ร้อยละ)	7 (13.7)	-	6 (11.8)	4 (7.8)	2 (3.9)	32 (62.7)	51	
คณิตศาสตร์ศึกษา (ร้อยละ)	-	-	1 (12.5)	1 (12.5)	1 (12.5)	5 (62.5)	8	
หลักสูตรและการสอน (ร้อยละ)	1 (6.7)	-	6 (40.0)	-	-	8 (53.3)	15	
รวม	57 (18.0)	5 (1.6)	42 13.2	20 (6.3)	12 (3.8)	181 (57.1)	317 (100.0)	

จากตารางที่ 4.8 พบว่า นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร
ที่ศึกษาอยู่สาขาวิชาต่างกัน มีรูปแบบการเรียนรู้ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.9 แสดงการเปรียบเทียบรูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

สถาบันราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตามปีที่เข้าศึกษา

ปีการศึกษา	แบบ อิสระ	แบบ หลีกเลี่ยง	แบบ ร่วมมือ	แบบ พึ่งพา	แบบ แข่งขัน	แบบ มีส่วนร่วม	รวม	χ^2
ปีการศึกษา 2543 (ร้อยละ)	8 (25.8)	- -	4 (12.9)	- -	1 (3.2)	18 (58.1)	31	3.91
ปีการศึกษา 2544 (ร้อยละ)	49 (17.1)	5 (1.7)	38 (13.3)	20 (7.0)	11 (3.8)	163 (57.0)	286	
รวม	57 (18.0)	5 (1.6)	42 13.2	20 (6.3)	12 (3.8)	181 (57.1)	317 (100.0)	

จากตารางที่ 4.9 นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร ที่ศึกษาอยู่ปีการศึกษาดังกัน มีรูปแบบการเรียนรู้ไม่แตกต่างกัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.10 แสดงการเปรียบเทียบรูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา
สถาบันราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตามสถาบันราชภัฏที่ศึกษา

สถาบัน	แบบ อิสระ	แบบ หลีกเลี่ยง	แบบ ร่วมมือ	แบบ พึ่งพา	แบบ แข่งขัน	แบบ มีส่วนร่วม	รวม	χ^2	
พระนคร (ร้อยละ)	13 (12.6)	1 (1.0)	18 (17.5)	6 (5.8)	5 (4.9)	60 (58.3)	103	19.37	
สวนดุสิต (ร้อยละ)	31 (24.0)	3 (2.3)	13 (10.1)	8 (6.2)	3 (2.3)	71 (55.0)	129		
จันทระเกษม (ร้อยละ)	6 (15.0)	1 (2.5)	5 (12.5)	1 (2.5)	3 (7.5)	24 (60.0)	40		
ธนบุรี (ร้อยละ)	-	-	3 (21.4)	1 (7.1)	-	10 (71.4)	14		
บ้านสมเด็จ เจ้าพระยา (ร้อยละ)	7 (22.6)	-	3 (9.7)	4 (12.9)	1 (3.2)	16 (51.6)	31		
รวม	57 (18.0)	5 (1.6)	42 13.2	20 (6.3)	12 (3.8)	60 (57.1)	317 (100.0)		

จากตารางที่ 4.10 พบว่านักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาสถาบันราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร
ที่ศึกษาอยู่สถาบันต่างกัน มีรูปแบบการเรียนรู้ไม่แตกต่างกัน

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องรูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาศาสนาบ้านราชภัฏในเขต กรุงเทพมหานคร

5.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษารูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาศาสนาบ้านราชภัฏในเขต กรุงเทพมหานคร จำแนกตาม เพศ สาขาวิชาที่ศึกษา ปีที่เข้าศึกษา และสถาบันราชภัฏที่ศึกษา
2. เพื่อเปรียบเทียบผลการเรียนรู้ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาศาสนาบ้านราชภัฏในเขต กรุงเทพมหานคร จำแนกตาม เพศ สาขาวิชาที่ศึกษา ปีที่เข้าศึกษา และสถาบันราชภัฏที่ศึกษา

5.2 ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิตที่เข้าศึกษาในปีการศึกษา 2543 – 2544 ของสถาบันราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 1,845 คน
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิตที่เข้าศึกษาในปีการศึกษา 2543 – 2544 ของสถาบันราชภัฏในเขต กรุงเทพมหานคร ได้มาโดยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากตารางสำเร็จรูปของ Krejcie and Morgan โดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) จำแนกตามสาขาวิชา ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 317 คน

5.3 วิธีดำเนินการวิจัย

5.3.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามรูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษา (Student Learning Styles Questionnaire) ผู้วิจัยพัฒนาจากแบบสอบถามรูปแบบการเรียนรู้ของ Grasha and Riechmann สามารถแบ่งรูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษา 6 แบบ คือ แบบอิสระ (Independent) แบบหลีกเลี่ยง (Avoidance) แบบร่วมมือ (Collaborative) แบบพึ่งพา (Dependent) แบบแข่งขัน (Competitive) และแบบมีส่วนร่วม (Participant) สามารถแบ่งเป็น 2 ตอน คือ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับงานเพื่อการศึกษาค้นคว้า ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ ปีที่เข้าศึกษา สาขาวิชาที่ศึกษา และสถาบันราชภัฏที่ศึกษา ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ (Check List) จำนวน 4 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความรู้สึกและวิธีปฏิบัติในการเรียนรู้โดยทั่วไป โดยสอดคล้องกับรูปแบบการเรียนรู้ทั้ง 6 แบบ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ของ Likert แบ่งเป็น 5 ระดับ ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกตอบเพียงคำตอบเดียว โดยที่รูปแบบการเรียนแต่ละแบบจะมีข้อคำถาม 10 ข้อ รวมข้อคำถามทั้งหมด จำนวน 60 ข้อ ในแต่ละข้อจะสลับที่รูปแบบการเรียนรู้สลับกัน โดยผู้ตอบไม่สามารถทราบรูปแบบการเรียนรู้แต่ละแบบได้

5.3.2 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้ คือ ผู้วิจัยทำบันทึกเสนอให้งานบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ออกหนังสือขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามถึง อธิการบดีสถาบันราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร ทั้ง 5 แห่ง เพื่อขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลกับนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของสถาบันราชภัฏ ผู้วิจัยนำหนังสือเสนออธิการบดีสถาบันราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานครทั้ง 5 แห่ง เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ และออกหนังสือถึงผู้อำนวยการสำนักวิจัยและบริการวิชาการเพื่อขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลกับนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ซึ่งผู้วิจัยดำเนินการแจกแบบสอบถามที่สถาบันราชภัฏโดยประสานกับผู้อำนวยการสำนักวิจัยและบริการวิชาการ และเจ้าหน้าที่สำนักงานโครงการบัณฑิตศึกษาของสถาบันราชภัฏทั้ง 5 แห่ง และเก็บแบบสอบถามคืนด้วยตนเองแล้ว นำแบบสอบถามที่รับคืนมาตรวจสอบความถูกต้องและสมบูรณ์ ของแบบสอบถามเพื่อทำการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

5.3.3 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามที่ได้รับคืนมา ด้วยวิธีทางสถิติ ดังนี้ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าร้อยละ (Percentage) พร้อมตารางและคำบรรยายประกอบ ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับรูปแบบการเรียนรู้ของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows version 10.01 เพื่อหาค่าร้อยละ (Percentage) พร้อมตารางและคำบรรยายประกอบ ตอนที่ 3 เปรียบเทียบรูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาสถาบันราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ สาขาวิชาที่ศึกษา ปีที่เข้าศึกษาและสถาบันราชภัฏที่ศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลโดยการใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows version 10.01 ด้วยการทดสอบค่าไคสแควร์ (Chi-Square) พร้อมตารางและคำบรรยายประกอบ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เกณฑ์การวิเคราะห์รูปแบบการเรียนรู้ โดยการรวมค่าคะแนนแต่ละข้อแต่ละรูปแบบการเรียนรู้ รูปแบบการเรียนรู้ที่มีคะแนนรวมสูงสุด แสดงว่านักศึกษามีรูปแบบการเรียนรู้ นั้น ๆ การตรวจให้คะแนนของแต่ละข้อ พิจารณาจากคำตอบของกลุ่มตัวอย่าง คือ

5	คะแนน	หมายถึง	ปฏิบัติตามข้อความนั้นสม่ำเสมอ
4	คะแนน	หมายถึง	ปฏิบัติตามข้อความนั้นบ่อยครั้ง
3	คะแนน	หมายถึง	ปฏิบัติตามข้อความนั้นเป็นครั้งคราว
2	คะแนน	หมายถึง	ปฏิบัติตามข้อความนั้นน้อยครั้ง
1	คะแนน	หมายถึง	ไม่ปฏิบัติตามข้อความนั้นเลย

5.4 สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้สรุปผลได้ดังนี้

5.4.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ผลการวิจัย พบว่านักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร เป็นเพศชาย จำนวน 138 คน คิดเป็นร้อยละ 43.50 เป็นเพศหญิงจำนวน 179 คน คิดเป็นร้อยละ 56.50 เมื่อจำแนกตามปีที่เข้าศึกษาพบว่า นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาที่เข้าศึกษาอยู่ปีการศึกษา 2543 จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 9.80 ที่เข้าศึกษาปีการศึกษา 2544 จำนวน 286 คน คิดเป็นร้อยละ 90.20 เมื่อจำแนกตามสาขาวิชาที่ศึกษา พบว่า นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ที่ศึกษาอยู่สาขาวิชาการบริหารการศึกษามีจำนวน 243 คน คิดเป็นร้อยละ 76.70 สาขาวิชาเทคโนโลยีอุตสาหกรรม จำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 16.10 สาขาคณิตศาสตร์ศึกษา จำนวน 8 คน คิดเป็น ร้อยละ 2.50 และสาขาวิชาหลักสูตรและการสอน จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 4.70 เมื่อจำแนกตามสถาบันราชภัฏที่ศึกษา พบว่า นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาที่ศึกษาอยู่ในสถาบัน ราชภัฏพระนคร จำนวน 103 คน คิดเป็นร้อยละ 32.50 สถาบันราชภัฏสวนดุสิต จำนวน 129 คน คิดเป็นร้อยละ 40.7 สถาบันราชภัฏจันทรเกษม จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 12.60 สถาบันราชภัฏธนบุรี จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 4.40 และสถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา จำนวน 31 คนคิดเป็นร้อยละ 9.80

5.4.2 รูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาสถาบันราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาสถาบันราชภัฏ ในเขตกรุงเทพมหานคร มีรูปแบบการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมมากที่สุด จำนวน 181 คน คิดเป็นร้อยละ 57.10 รองลงมา คือ แบบอิสระ จำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 18.00 แบบร่วมมือ จำนวน 42 คนคิดเป็นร้อยละ 13.2 แบบพึ่งพา จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 6.3 แบบแข่งขันจำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 3.8 และแบบหลีกเลี่ยงน้อยที่สุด จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 1.60

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดลอกเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.4.3 นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร ที่เป็นนักศึกษาชาย มีรูปแบบการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมมากที่สุด 73 คน คิดเป็นร้อยละ 52.9 รองลงมาคือ แบบอิสระจำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 16.7 แบบร่วมมือ จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 14.5 แบบฟังพา จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 8.7 และมีรูปแบบการเรียนรู้แบบหลีกเลี่ยง และแบบแข่งขันน้อยที่สุด จำนวนรูปแบบละ 5 คน คิดเป็นร้อยละ 3.6 นักศึกษาหญิงมีรูปแบบการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมมากที่สุด จำนวน 108 คน คิดเป็นร้อยละ 60.3 รองลงมา คือ แบบอิสระ จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 19.0 แบบร่วมมือ จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 12.3 แบบฟังพา จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 4.5 และมีรูปแบบการเรียนรู้แบบแข่งขัน น้อยที่สุดจำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 3.9

5.4.4 นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร ที่ศึกษาอยู่สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มีรูปแบบการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมมากที่สุด จำนวน 136 คน คิดเป็นร้อยละ 56.0 รองลงมา คือ แบบอิสระ จำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 20.2 แบบร่วมมือ จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 11.9 แบบฟังพา จำนวน 15 คนคิดเป็นร้อยละ 6.2 แบบแข่งขัน จำนวน 9 คน คิดเป็น ร้อยละ 3.7 และมีรูปแบบการเรียนรู้แบบหลีกเลี่ยง น้อยที่สุด จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 2.1 สาขาวิชาเทคโนโลยีอุตสาหกรรมมีรูปแบบการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมมากที่สุดจำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 62.7 รองลงมาคือ แบบอิสระ จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 13.7 แบบร่วมมือ จำนวน 6 คนคิดเป็นร้อยละ 11.8 แบบฟังพา จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 7.8 และมีรูปแบบการเรียนรู้แบบแข่งขันน้อยที่สุดจำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 3.9 สาขาวิชาคณิตศาสตร์ศึกษา มีรูปแบบการเรียนรู้แบบ มีส่วนร่วมมากที่สุด จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 62.5 รองลงมาคือ แบบร่วมมือ แบบฟังพา และแบบแข่งขัน จำนวนรูปแบบละ 1 คน คิดเป็นร้อยละ 12.5 สาขาหลักสูตรและการสอนมีรูปแบบการเรียนรู้แบบ มีส่วนร่วมมากที่สุดจำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 53.3 รองลงมาคือ แบบร่วมมือ จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 40.0 และมีรูปแบบการเรียนรู้แบบอิสระน้อยที่สุดจำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 6.7

5.4.5 นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร ที่เข้าศึกษาในปีการศึกษา 2543 มีรูปแบบการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมมากที่สุด จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 58.1 รองลงมา คือ แบบอิสระ จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 25.8 และมีรูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือ น้อยที่สุด จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 12.9 นักศึกษาที่เข้าศึกษาในปีการศึกษา 2544 มีรูปแบบการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมมากที่สุด 163 คน คิดเป็นร้อยละ 57.0 รองลงมาคือ แบบอิสระ จำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 17.1 แบบร่วมมือ จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 13.3 แบบฟังพา จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 7.0 แบบแข่งขัน จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 3.8 และมีรูปแบบการเรียนรู้แบบ หลีกเลี่ยงน้อยที่สุดจำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 1.7

5.4.6 นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร ที่ศึกษาอยู่ สถาบันราชภัฏพระนคร มีรูปแบบการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมมากที่สุด จำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 58.3 รองลงมา คือ แบบร่วมมือ จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 17.5 แบบอิสระ จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 12.6 แบบพึ่งพา จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 5.8 แบบแข่งขัน จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 4.9 และมีรูปแบบการเรียนรู้แบบหลีกเลี่ยง น้อยที่สุด จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 1.0 นักศึกษาที่ศึกษาอยู่สถาบันราชภัฏสวนดุสิตมีรูปแบบการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมมากที่สุดจำนวน 71 คน คิดเป็นร้อยละ 55.0 รองลงมาคือ แบบอิสระ จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 24.0 แบบร่วมมือ จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 10.1 แบบพึ่งพา จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 6.2 และมีรูปแบบการเรียนรู้ แบบหลีกเลี่ยงและแบบแข่งขันน้อยที่สุดจำนวนรูปแบบละ 3 คน คิดเป็นร้อยละ 2.3 นักศึกษาที่ศึกษาอยู่สถาบันราชภัฏจันทรเกษมมีรูปแบบการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมมากที่สุด จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 60.0 รองลงมาคือ แบบอิสระจำนวน 6 คนคิดเป็นร้อยละ 15.0 แบบร่วมมือ จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 12.5 แบบแข่งขัน จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 7.5 และมีรูปแบบการเรียนรู้ แบบหลีกเลี่ยงและแบบพึ่งพาน้อยที่สุดจำนวนรูปแบบละ 1 คน คิดเป็นร้อยละ 2.5 นักศึกษาที่ศึกษาอยู่สถาบันราชภัฏธนบุรีมีรูปแบบการเรียนรู้แบบ มีส่วนร่วมมากที่สุด จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 71.4 รองลงมาคือ แบบร่วมมือจำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 21.4 และมีรูปแบบการเรียนรู้ แบบพึ่งพาน้อยที่สุดจำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 7.1 นักศึกษาที่ศึกษาอยู่สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยามีรูปแบบการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมมากที่สุด จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 51.6 รองลงมา คือ แบบอิสระจำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 22.6 แบบพึ่งพา จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 12.9 แบบร่วมมือ จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 9.7 และมีรูปแบบการเรียนรู้ แบบแข่งขันน้อยที่สุดจำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 3.2

ผลการเปรียบเทียบรูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันราชภัฏ ในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตาม เพศ สาขาวิชาที่ศึกษา ปีที่เข้าศึกษา และสถาบันราชภัฏที่ศึกษา

5.4.7 นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานครที่เป็นเพศชาย และเพศหญิง มีรูปแบบการเรียนรู้ไม่แตกต่างกัน

5.4.8 นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานครที่ศึกษาอยู่สาขา วิชาต่างกัน มีรูปแบบการเรียนรู้ไม่แตกต่างกัน

5.4.9 นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร ที่เข้าศึกษา ปีการศึกษาต่างกัน มีรูปแบบการเรียนรู้ไม่แตกต่างกัน

5.4.10 นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาสถาบันราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานครที่ศึกษาสถาบัน ราชภัฏต่างกัน มีรูปแบบการเรียนรู้ไม่แตกต่างกัน

5.5 อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องรูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาศาสนาบัณฑิตศึกษาสถาบันราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร มีผลการศึกษาเป็นประเด็นที่ควรนำมาอภิปรายดังนี้

1. ผลการศึกษารูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวม พบว่านักศึกษามีรูปแบบการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ การศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษาเป็นการศึกษาที่จะต้องมีการค้นคว้า การนำเสนอ งานที่ทำเป็นกลุ่ม ทำให้นักศึกษาสามารถแลกเปลี่ยนความคิดเห็นร่วมกัน ซึ่งมุกดา ศรียงค์ (2529 : 225) ได้กล่าวว่าการศึกษาในสังคมปัจจุบันต้องการฝึกทักษะให้นักศึกษาได้รู้จักการทำงานร่วมกัน มีส่วนร่วมในกิจกรรมของหมู่คณะ ซึ่งกิจกรรมลักษณะนี้จะส่งเสริมให้นักศึกษารับผิดชอบในการทำงานเป็นกลุ่มและเปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จันทนา พรหมศิริ (2535 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาแบบการเรียนของนิสิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์มีรูปแบบการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมมากที่สุด พรทิพย์ บุญรอด (2534 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาแบบการเรียนนักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร พบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากรมีรูปแบบการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมมากที่สุดและ ดำริ ภูลประสิทธิ์ (2532 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาแบบการเรียนของนักศึกษาเทคนิคการแพทย์ คณะเทคนิคการแพทย์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น พบว่านักศึกษาเทคนิคการแพทย์ คณะเทคนิคการแพทย์ มหาวิทยาลัยขอนแก่นมีแบบการเรียนแบบมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก ส่วนรูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร มีรูปแบบการเรียนรู้อันดับรองลงมา คือ แบบพึ่งพาและแบบแข่งขัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักศึกษาจะต้องมีการพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกันในด้านการเรียนตลอดหลักสูตร ผู้ที่ความเข้าใจในวิชานั้นๆ ก็จะคอยแนะนำในเรื่องที่เพื่อนยังไม่รู้ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ประ โยชน์ คุปต์กาญจนากุล (2525 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาแบบการเรียนของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 4 สาขา พบว่านิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีรูปแบบการเรียนแบบพึ่งพา อยู่ในระดับปานกลาง และลักษณะ มีคะแนน และรุจิเรศ ธนรักษ์ (2527 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาแบบการเรียนของนักศึกษาพยาบาล โรงเรียนรามาชิตี พบว่า นักศึกษาพยาบาลมีรูปแบบการเรียนแบบพึ่งพาอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนรูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร มีรูปแบบการเรียนรู้แบบหลีกเลี่ยงน้อยที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักศึกษาจะต้องมีความกระตือรือร้นในการเรียน ต้องเข้าเรียนสม่ำเสมอเพราะฉะนั้นจะเรียนไม่ทันเพื่อนซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ประ โยชน์ คุปต์กาญจนากุล (2525 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาแบบการเรียนของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 4 สาขา พบว่านิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีรูปแบบการเรียนแบบหลีกเลี่ยงน้อยที่สุด ลักษณะ มีคะแนน และรุจิเรศ ธนรักษ์ (2527 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาแบบการเรียนของนักศึกษาพยาบาล โรงเรียนรามาชิตี พบว่า

นักศึกษาพยาบาลมีรูปแบบการเรียนรู้แบบหลักเล็งน้อยที่สุด และวิกานดา แสันทวีสุข (2539 : 72) ได้ศึกษารูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์ พบว่านักเรียนมีรูปแบบการเรียนรู้แบบหลักเล็งน้อยที่สุด

2. ผลการศึกษารูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันราชภัฏในเขต กรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ พบว่า นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาเพศชาย และเพศหญิงมีรูปแบบการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมมากที่สุดทั้งนี้อาจเป็นเพราะ การศึกษาจะต้องมีความเสมอภาคซึ่งกันและกันการศึกษาจะต้องไม่มีการแบ่งแยกว่าเพศใดมีความสามารถมากกว่ากัน เพศสามารถเรียนรู้ได้ดีกว่ากัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ฉวีภูษพงษ์ เจริญทิพย์ (2529 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความนิยมแบบการเรียนรู้ของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิชญ โลก พบว่านิสิตชายและหญิงมีรูปแบบการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมสูงสุด จงกมล พูลสวัสดิ์ (2541 : 59) ได้ศึกษารูปแบบการเรียนรู้ของนิสิต : ศึกษาเฉพาะกรณีนิสิตสาขาศึกษาศาสตร์-เกษตรกรรมมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พบว่า นิสิตทั้งชายและหญิงมีรูปแบบการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมมากที่สุด และรสริน พิมลบรรยงก์ (2542 : 31) ได้ศึกษารูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษาและบุคลากรประจำการสถาบันราชภัฏนครราชสีมา พบว่า นักศึกษาเพศชายและเพศหญิงมีรูปแบบการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมมากที่สุด ส่วนรูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร มีรูปแบบการเรียนรู้อันดับรองลงมา คือ แบบอิสระ แบบร่วมมือ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักศึกษาชายและหญิงต่างก็ต้องการมีความเป็นอิสระ เป็นตัวของตัวเองในด้านความคิด การแสดงความคิดเห็นใดๆก็ตามก็อยากจะแสดงออกด้วยความเป็นตัวของตัวเอง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ รสริน พิมลบรรยงก์ (2542 : 31) ได้ศึกษารูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษาและบุคลากรประจำการสถาบันราชภัฏนครราชสีมา พบว่า นักศึกษาเพศชายและเพศหญิงมีรูปแบบการเรียนรู้รองลงมาคือแบบอิสระ และวิกานดา แสันทวีสุข (2539 : 61) ได้ศึกษารูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์ พบว่านักเรียนชายและหญิงมีรูปแบบการเรียนรู้แบบอิสระอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนรูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร ที่เป็นเพศชายมีรูปแบบการเรียนรู้ แบบหลักเล็งน้อยที่สุด และนักศึกษาหญิง ไม่เลือกรูปแบบการเรียนรู้แบบหลักเล็งทั้งนี้อาจเป็นเพราะการหลักเล็ง โดยการไม่เข้าเรียนไม่ทำให้เกิดผลดีตามมาถึงจะไม่มีความชอบในวิชานั้นๆ ก็ตามซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิกานดา แสันทวีสุข (2539 : 62) ได้ศึกษารูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์ พบว่านักเรียนชายและหญิงมีรูปแบบการเรียนรู้แบบหลักเล็งน้อยที่สุด

3. ผลการศึกษารูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันราชภัฏในเขต กรุงเทพมหานคร จำแนกตามสาขาวิชาที่ศึกษา พบว่า นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาสาขาวิชาการบริหารการศึกษา สาขาวิชาเทคโนโลยีอุตสาหกรรม สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน สาขาวิชาคณิตศาสตร์ศึกษา มีรูปแบบการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ การศึกษาในทุก

สาขาวิชานั้นนักศึกษาจะต้องมีความกระตือรือร้น ต้องมีความอยากรู้ อยากรู้ศึกษา เพื่อที่จะนำข้อมูลที่ได้มาร่วมกันถ่ายทอดซึ่งกันและกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของชวนสิทธิ์ สุชาติ (2532 : บทคัดย่อ) ได้เปรียบเทียบแบบการเรียนของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ ในระดับอุดมศึกษา พบว่านิสิตแต่ละสาขาวิชาเอกมีรูปแบบการเรียนแบบมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก อุไรรัตน์ ศรีสวย (2527 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการเรียนกับเพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระดับชั้นปี และวิชาเอกของนักศึกษาวิทยาลัยครูในกรุงเทพมหานคร พบว่า นักศึกษาแต่ละวิชาเอก มีรูปแบบการเรียนแบบมีส่วนร่วมมากที่สุด และ ภรณ์ชนก บุรณะเรข (2545 : 59) ได้ศึกษารูปแบบการเรียนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพในวิทยาลัยอาชีวศึกษา กลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่านักเรียนที่ศึกษาอยู่ประเภทวิชาต่างกันมีรูปแบบการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมมากที่สุด ส่วนรูปแบบการเรียนรู้นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร สาขาวิชาการบริหารการศึกษา สาขาวิชาเทคโนโลยีอุตสาหกรรม สาขาวิชาคณิตศาสตร์ศึกษา และสาขาวิชาหลักสูตรและการสอนมีรูปแบบการเรียนรู้อันดีรองลงมา คือ แบบอิสระ แบบร่วมมือ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษาในแต่ละสาขาวิชามุ่งเน้นที่จะผลิตมหาบัณฑิตที่เป็นผู้นำมีความคิดเป็นของตัวเอง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชวนสิทธิ์ สุชาติ (2532 : บทคัดย่อ) ได้เปรียบเทียบแบบการเรียนของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ ในระดับอุดมศึกษา พบว่านิสิตสาขาวิชาต่างกันมีรูปแบบการเรียนแบบอิสระอยู่ในระดับรองลงมา ส่วนรูปแบบการเรียนรู้นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มีรูปแบบการเรียนรู้น้อยที่สุด ส่วนนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาสาขาวิชาเทคโนโลยีอุตสาหกรรม สาขาวิชาคณิตศาสตร์ศึกษา และสาขาวิชาหลักสูตรและการสอน ไม่เลือกรูปแบบการเรียนแบบรู้แบบหลีกเลี่ยงทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้เรียนทุกคนมีความรักและมุ่งมั่นที่จะเข้ามาเรียนจึงทำให้รูปแบบการเรียนเป็นแบบหลีกเลี่ยงน้อยที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของชวนสิทธิ์ สุชาติ (2532 : บทคัดย่อ) ได้เปรียบเทียบแบบการเรียนของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ ในระดับอุดมศึกษา พบว่านิสิตสาขาวิชาต่างกันมีรูปแบบการเรียนแบบหลีกเลี่ยงน้อยที่สุด

4. ผลการศึกษารูปแบบการเรียนรู้นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตามปีที่เข้าศึกษาพบว่านักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ปีการศึกษา 2543 และปีการศึกษา 2544 มีรูปแบบการเรียนรู้น้อยที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะในรูปแบบการเรียนการสอนในระดับบัณฑิตศึกษามีส่วนทำให้นักศึกษาต้องมีปฏิสัมพันธ์ร่วมกันระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา และระหว่างนักศึกษาด้วยกันมากขึ้นอีกทั้งยังมีการอภิปรายในชั้นเรียนร่วมด้วยจึงทำให้นักศึกษามีรูปแบบการเรียนรู้น้อยที่สุดซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ทศนีย์ ศรีวัฒน์ (2532 : 47-48) ได้ศึกษาแบบการเรียนของนักศึกษาคณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง พบว่านักศึกษารุ่นปีที่ 1-4 มีรูปแบบการเรียนแบบมีส่วนร่วมมากที่สุด จงกล พูลสวัสดิ์ (2541 : 59) ได้ศึกษารูปแบบการเรียนของนิสิต : ศึกษาเฉพาะกรณีนิสิตสาขาศึกษาศาสตร์-เกษตรกรรมมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พบว่านิสิตชั้นปีที่ 1-3 มีรูปแบบการเรียนแบบมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก และ

ภรณ์ชนก บุรณะเรข (2545 : 59) ได้ศึกษารูปแบบการเรียนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพในวิทยาลัยอาชีวศึกษา กลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่านักเรียนที่ศึกษาอยู่ชั้นปีต่างกันมีรูปแบบการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมมากที่สุด ส่วนรูปแบบการเรียนรู้นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานครปีการศึกษา 2543 และปีการศึกษา 2544 มีรูปแบบการเรียนรู้อิงลงมา คือ แบบอิสระ แบบร่วมมือ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักศึกษาส่วนใหญ่ต่างก็ทำงานแล้วเป็นเหตุให้นักศึกษามีความเป็นห่วงและวิตกเกี่ยวกับการเรียนจึงทำให้นักศึกษามีความตื่นตัวที่จะมีส่วนร่วมในการเรียนซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ทศนีย์ ศิริวัฒน์ (2532 : 47-48) ได้ศึกษาแบบการเรียนของนักศึกษาคณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง พบว่า นักศึกษาชั้นปีที่ 1-4 มีรูปแบบการเรียนแบบร่วมมืออยู่ในระดับรองลงมา ส่วนรูปแบบการเรียนรู้นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันราชภัฏ ในปีการศึกษา 2544 มีรูปแบบการเรียนรู้นอกเหนือจากแบบหลักเพียงน้อยที่สุด และนักศึกษาที่ศึกษาปีการศึกษา 2544 ไม่เลือกรูปแบบการเรียนแบบหลักเพียงน้อยที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการเข้ามาศึกษาต่อจำเป็นจะต้องมีการสอบแข่งขัน ผู้ที่สอบได้ก็จะขวนขวายและมุ่งที่จะเรียนอย่างเต็มที่ที่จะทำให้มีรูปแบบการเรียนแบบหลักเพียงน้อยที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ภรณ์ชนก บุรณะเรข (2545 : 59) ได้ศึกษารูปแบบการเรียนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพในวิทยาลัยอาชีวศึกษา กลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่านักเรียนที่ศึกษาอยู่ชั้นปีต่างกันมีรูปแบบการเรียนแบบหลักเพียงน้อยอยู่ในระดับน้อย

5. ผลการศึกษารูปแบบการเรียนรู้นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตามสถาบันราชภัฏที่ศึกษา พบว่านักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันราชภัฏพระนคร สถาบันราชภัฏสวนดุสิต สถาบันราชภัฏจันทรเกษม สถาบันราชภัฏธนบุรี และสถาบันราชภัฏ บ้านสมเด็จพระเจ้าพระยา มีรูปแบบการเรียนรู้นอกเหนือจากแบบหลักเพียงน้อยที่สุดรองลงมา คือ แบบร่วมมือ แบบอิสระ แบบพึ่งพา แบบแข่งขัน และมีรูปแบบการเรียนรู้นอกเหนือจากแบบหลักเพียงน้อยที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษานั้นเป็นการศึกษาที่มุ่งเน้นให้มีความชำนาญเฉพาะด้านส่งเสริมให้มีการวิจัยและพัฒนามากยิ่งขึ้นซึ่งในทุกสถาบันราชภัฏก็มีวัตถุประสงค์ที่ไม่แตกต่างกันซึ่งการศึกษาระดับปริญญาโทนั้นมิใช่การเรียนต่อแบบธรรมดาเรียนมัธยมศึกษา หรือมาปรับปรุงความรู้เดิม หากแต่มาเพื่อศึกษาค้นคว้าเฉพาะทางและเพิ่มความเป็นผู้เชี่ยวชาญเฉพาะให้สูงขึ้น และสอดคล้องกับงานวิจัยของ กอบกาญจน์ ทรัพย์ประสิทธิ์ (2529 : 98) ได้ศึกษาเรื่องแบบการเรียนของนักศึกษาพยาบาลในสถาบันการศึกษาพยาบาล สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย พบว่านักศึกษาพยาบาลมีรูปแบบการเรียนแบบมีส่วนร่วมมากที่สุดในทุกสถาบันการศึกษา ส่วนรูปแบบการเรียนรู้นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันราชภัฏพระนคร สถาบันราชภัฏสวนดุสิต สถาบันราชภัฏจันทรเกษม สถาบันราชภัฏธนบุรี และสถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จพระเจ้าพระยา มีรูปแบบการเรียนรู้อันด้อยรองลงมา คือ แบบอิสระ แบบร่วมมือ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการสอนในระดับบัณฑิตศึกษามุ่งเน้นให้เกิดความร่วมมือร่วมใจในการทำงาน ส่วนรูปแบบการเรียนรู้นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันราชภัฏพระนคร สถาบันราชภัฏสวนดุสิต และสถาบันราชภัฏจันทรเกษม มีรูปแบบ

การเรียนรู้แบบหลักเลียงน้อยที่สุด และสถาบันราชภัฏธนบุรี สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ไม่เลือกรูปแบบการเรียนรู้ แบบหลักเลียง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะเนื้อหาสาระที่เรียน กิจกรรมการเรียน การสอน และการประเมินผลซึ่งเป็นปัจจัยหลักที่ทำให้ผู้เรียนมีความตั้งใจในการที่จะศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อุไรรัตน์ ศรีสวย (2527: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบ การเรียนกับเพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระดับชั้นปี และวิชาเอกของนักศึกษาวิทยาลัยครูใน กรุงเทพมหานคร พบว่านักศึกษาวิทยาลัยครูในกรุงเทพมหานครมี รูปแบบการเรียนรู้แบบหลัก เลียงอยู่ในเกณฑ์ต่ำ

2. ผลการเปรียบเทียบรูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาสถาบันราชภัฏ ในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตาม เพศ สาขาวิชาที่ศึกษา ปีที่เข้าศึกษา สถาบันราชภัฏที่ศึกษา

2.1 นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร ที่มีเพศต่างกันมี รูปแบบการเรียนรู้ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ว่านักศึกษาที่มีเพศต่างกันมี รูปแบบการเรียนรู้ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะทั้งนักศึกษาชายและนักศึกษานหญิงต่างก็ ให้ความสำคัญซึ่งกันและกัน เพราะการเรียนจะต้องเรียนแบบเป็นกลุ่มเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ใหม่ๆ และทำให้เกิดแนวคิดที่ไม่โอนเอียงเข้าข้างฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อุไรรัตน์ ศรีสวย (2527: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการเรียนกับ เพศ ผลสัมฤทธิ์ทาง การเรียน ระดับชั้นปี และวิชาเอกของนักศึกษาวิทยาลัยครูในกรุงเทพมหานคร พบว่าเพศไม่มีความ สัมพันธ์กับรูปแบบการเรียนรู้ คำรี กุลประสิทธิ์ (2532: บทคัดย่อ) ได้ศึกษารูปแบบการเรียนของ นักศึกษาเทคนิคการแพทย์ คณะเทคนิคการแพทย์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น พบว่านักศึกษาเทคนิคการ แพทย์ คณะเทคนิคการแพทย์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ทั้งเพศชายและเพศหญิง มีรูปแบบการเรียนรู้ ไม่แตกต่างกัน และจกมล พูลสวัสดิ์ (2541 : 71) ได้ศึกษารูปแบบการเรียนของนิสิต : ศึกษาเฉพาะ กรณีนิสิตสาขาศึกษาศาสตร์-เกษตรมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พบว่านิสิตที่มีเพศต่างกันมีรูปแบบ การเรียนไม่แตกต่างกัน

2.2 นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร ที่ศึกษาอยู่ สาขาวิชาแตกต่างกันมี รูปแบบการเรียนรู้ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ว่า นักศึกษาที่ศึกษาอยู่สาขาวิชาต่างกันมีรูปแบบการเรียนรู้ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการเรียน การสอนแต่ละสาขาวิชาในระดับบัณฑิตศึกษา จะเน้นเป็นการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนศึกษา ค้นคว้าด้วยตนเองอย่างเต็มศักยภาพ ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 มาตรา 24 ได้กล่าวไว้ว่า การจัดการระบบการเรียนรู้จะต้องคำนึงถึงความแตกต่างระหว่าง บุคคล การฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญและการประยุกต์ใช้ปัญญาให้เกิดการ เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ผสมผสานความรู้อย่างสมดุล และสอดคล้องกับงานวิจัยของ อุไรรัตน์ ศรีสวย (2527: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการเรียนกับ เพศ ผลสัมฤทธิ์ ทาง การเรียน ระดับชั้นปี และวิชาเอกของนักศึกษาวิทยาลัยครูในกรุงเทพมหานคร พบว่า วิชาเอกไม่มี

เอกสาขาวิชาแตกต่างกันมีรูปแบบการเรียนรู้ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการเรียน การสอนแต่ละสาขาวิชาในระดับบัณฑิตศึกษา จะเน้นเป็นการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนศึกษา ค้นคว้าด้วยตนเองอย่างเต็มศักยภาพ ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 มาตรา 24 ได้กล่าวไว้ว่า การจัดการระบบการเรียนรู้จะต้องคำนึงถึงความแตกต่างระหว่าง บุคคล การฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญและการประยุกต์ใช้ปัญญาให้เกิดการ เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ผสมผสานความรู้อย่างสมดุล และสอดคล้องกับงานวิจัยของ อุไรรัตน์ ศรีสวย (2527: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการเรียนกับ เพศ ผลสัมฤทธิ์ ทาง การเรียน ระดับชั้นปี และวิชาเอกของนักศึกษาวิทยาลัยครูในกรุงเทพมหานคร พบว่า วิชาเอกไม่มี

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ความสัมพันธ์กับรูปแบบการเรียน พรทิพย์ บุญรอด (2534 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องแบบการเรียน ของนักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร พบว่า นักศึกษาที่ศึกษาอยู่สาขาวิชาต่างกันมีรูปแบบการเรียน ไม่แตกต่างกัน ภรณ์ชนก บุรณะเรข (2545 : 59) ได้ศึกษารูปแบบการเรียนของนักเรียนระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพในวิทยาลัยอาชีวศึกษา กลุ่มภาคตะวันออกเฉียง พบว่านักเรียนที่ศึกษาอยู่ ประเภทวิชาต่างกันมีรูปแบบการเรียนไม่แตกต่างกัน

2.3 นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร ที่เข้าศึกษาปีการศึกษาแตกต่างกัน มีรูปแบบการเรียนรู้อย่างไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ว่า นักศึกษาที่ศึกษาอยู่ปีการศึกษาต่างกันมีรูปแบบการเรียนรู้อย่างไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้ที่เข้ามาศึกษา ในระดับบัณฑิตศึกษานั้นจะมีประสบการณ์ในการทำงานหรือไม่ก็มีประสบการณ์ในการทำงาน ร่วมกับเพื่อนในระดับปริญญาตรีมาแล้วซึ่งส่งผลให้นักศึกษาสามารถปรับตัวเข้ากับกรเรียนในระดับที่สูงขึ้นได้ ซึ่งสอดคล้องกับพรทิพย์ บุญรอด (2534 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องแบบการเรียน ของนักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร พบว่านักศึกษาที่ศึกษาอยู่ชั้นปีต่างกันมีรูปแบบการเรียน ไม่แตกต่างกัน จันทนา พรหมศิริ (2535 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาแบบการเรียนของนิสิตมหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์ พบว่า นิสิตที่ศึกษาอยู่ชั้นปีต่างกันมีรูปแบบการเรียนไม่แตกต่างกัน และ ภรณ์ชนก บุรณะเรข (2545 : 59) ได้ศึกษารูปแบบการเรียนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ในวิทยาลัยอาชีวศึกษา กลุ่มภาคตะวันออกเฉียง พบว่านักเรียนที่ศึกษาอยู่ชั้นปีต่างกันมีรูปแบบการเรียน ไม่แตกต่างกัน ทศนีย์ ศิริวัฒน์ (2532 : 53) ได้ศึกษาแบบการเรียนของนักศึกษาคณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง พบว่า นักศึกษาชั้นปีที่ 1-4 มีรูปแบบการเรียนแบบมีส่วนร่วม แบบอิสระ แบบพึ่งพา แบบหลีกเลี่ยง แบบร่วมมือ ไม่แตกต่างกัน

2.4 นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร ที่ศึกษาสถาบัน ราชภัฏต่างกันมี รูปแบบการเรียนรู้อย่างไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ว่า นักศึกษาที่ ศึกษาอยู่สถาบันราชภัฏต่างกันมีรูปแบบการเรียนรู้อย่างไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ การจัดการ หลักสูตรมหับัณฑิตเป็นหลักสูตรที่จัดการเรียนการสอนที่เน้น ส่งเสริมการศึกษาค้นคว้า และวิจัยซึ่งใน การจัดการเรียนการสอนในระดับนี้ก็จะมีความคล้ายคลึงกันในด้านของรูปแบบการเรียนการสอน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชวนสิทธิ์ สุชาติ (2532 : บทคัดย่อ) ได้เปรียบเทียบแบบการเรียนของ นิสิตคณะศึกษาศาสตร์ ในระดับอุดมศึกษาพบว่านิสิตต่างสถาบันกันมีรูปแบบการเรียนไม่แตกต่างกัน และกอบกาญจน์ ครบประสิทธิ์ (2529 : 98) ได้ศึกษาเรื่องแบบการเรียนของนักศึกษาพยาบาลใน สถาบันการศึกษาพยาบาล สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย พบว่านักศึกษาพยาบาลที่ศึกษาสถาบันต่างกัน มีรูปแบบการเรียนไม่แตกต่างกัน

5.6 ข้อเสนอแนะ

5.6.1 ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

จากผลการวิจัยรูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า นักศึกษามีรูปแบบการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมมากที่สุด รองลงมาเป็นแบบอิสระ ซึ่งเป็นผลมาจากการจัดการเรียนการสอน การจัดหลักสูตร รวมทั้งสภาพแวดล้อมภายในห้องเรียน เน้นการทำงานเป็นทีม เพื่อให้ให้นักศึกษาได้ร่วมกันแสดงความคิดเห็นและมีส่วนร่วมกับผู้สอนและเพื่อนนักศึกษาด้วยกัน เนื่องจากการเรียนในระดับบัณฑิตศึกษานักศึกษาทุกคนจะต้องใช้ความสามารถในการเรียนรู้ให้มากที่สุด การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนจึงเป็นการอภิปรายแสดงความคิดเห็นร่วมกันเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ โดยมีผู้สอนเป็นผู้วางรูปแบบให้เกิดการเรียนรู้ ดังนั้นการใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม ผู้สอนจึงควรคำนึงถึงวิธีการที่จะทำให้เกิดความเหมาะสมกับการเรียนซึ่งได้แก่การทำความเข้าใจในเนื้อหาของวิชาที่จะทำการสอนและทำการพัฒนาสื่อการสอนให้นักศึกษาเกิดความเข้าใจได้อย่างรวดเร็วรวมทั้งทำรูปแบบการทำกิจกรรมกลุ่มให้นักศึกษาได้มีส่วนร่วมในการเรียนการสอนมากที่สุด ทั้งนี้ให้นักศึกษาเกิดความพึงพอใจในการได้มีส่วนร่วมในการแสดงความสามารถในด้านวิชาการเพื่อให้เห็นถึงศักยภาพของนักศึกษาแต่ละคน ผู้สอนควรนำวิธีการสอนแบบอภิปราย การสอนแบบสัมมนามาดำเนินการสอนสลับกับการสอนแบบบรรยายเพื่อให้นักศึกษาส่งเสริมสัมพันธ์ภาพที่ดีระหว่างผู้สอนและนักศึกษาด้วยกันและในขณะเดียวกันผู้สอนควรมอบหมายงานให้นักศึกษาค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมนอกจากการศึกษาในห้องเรียนด้วยเพื่อเป็นการฝึกในการค้นคว้าหาความรู้จากแหล่งวิชาการต่างๆ นอกเหนือจากความรู้ที่ได้รับจากห้องเรียนและในเอกสาร ตำราเท่านั้น ผู้สอนควรใช้การสอนหลายๆ แบบผสมผสานแทนการสอนแบบใดแบบหนึ่งเพราะการเรียนการสอนแบบให้นักศึกษามีส่วนร่วมนี้ทำให้นักศึกษาได้รับความรู้ประสบการณ์ที่หลากหลายมากขึ้นเพื่อให้เกิดประโยชน์กับนักศึกษามากที่สุด

5.6.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาวิจัยเพื่อหารูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา คณะต่าง ๆ ที่เปิดสอนในสถาบันราชภัฏ
2. ควรศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการสอนของอาจารย์กับรูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษาของสถาบันราชภัฏ
3. ควรศึกษาและเปรียบเทียบรูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษาระดับปริญญาตรีของสถาบันราชภัฏ

บรรณานุกรม

- กมลรัตน์ หล้าสุวงษ์. 2523. *จิตวิทยาการศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ศรีเดชา.
- กอบกาญจน์ ครประสิทธิ์. 2529. “การศึกษาแบบการเรียนของนักศึกษาพยาบาลในสถาบัน
การศึกษาพยาบาลสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย” *วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต บัณฑิต
วิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา.*
- จกกล พูลสวัสดิ์. 2541. “รูปแบบการเรียนของนิสิต : ศึกษาเฉพาะกรณีนิสิตสาขาศึกษาศาสตร์-
เกษตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.” *ปริญญานิพนธ์วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต
บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.*
- จันทนา พรหมศิริ. 2535. “แบบการเรียนของนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.” *วิทยานิพนธ์
ครุศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาอุดมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.*
- ชวนสิทธิ์ สุชาติ. 2532. “การเปรียบเทียบแบบการเรียนของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ในระดับ
อุดมศึกษา.” *ปริญญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการอุดมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย,
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.*
- เชิขรศรี วิวิธสิริ. 2527. *จิตวิทยาการเรียนรู้สำหรับผู้ใหญ่*. กรุงเทพฯ : คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ณัฐพงษ์ เจริญทิพย์. 2529. *รายงานการวิจัยเรื่องความนิยมแบบการเรียนของนิสิตมหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒพิษณุโลก*. พิษณุโลก : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- คำรง นิมมานพิสุทธิ์. 2535. “การศึกษาแบบการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับ
ประกาศนียบัตรวิชาชีพในวิทยาลัยสังกัดกรมอาชีวศึกษา.” *วิทยานิพนธ์ครุศาสตร
มหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.*
- คำรี กุลประสิทธิ์. 2532. “แบบการเรียนของนักศึกษาเทคนิคการแพทย์ คณะเทคนิคการแพทย์
มหาวิทยาลัยขอนแก่น.” *ปริญญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการอุดมศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.*
- ทัศนีย์ ศิริวัฒน์. 2532. “แบบการเรียนของนักศึกษา คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.”
*ปริญญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการอุดมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.*
- ประโยชน์ คุปต์กาญจนกุล. 2525. “แบบการเรียนของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.”
*วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาอุดมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.*
- ปราณี रामสูตร. 2528. *จิตวิทยาการศึกษา*. กรุงเทพฯ : เจริญกิจ.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้เพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่ออนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. 2543. การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพฯ : ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.
 พรทิพย์ บุญรอด. 2534. “แบบการเรียนของนักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร.” วิทยานิพนธ์
 ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต ภาควิชาอุดมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
 พรรณี ช. เจนจิต. 2538. จิตวิทยาการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : ดันอ้อ แกรมมี.
 พัทรี เกียรตินันท์วิมล. 2529. “การศึกษาปัจจัยคิดสรรที่ส่งผลและรับผลของแบบการเรียนของ
 นักศึกษาพยาบาล.” วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์
 มหาวิทยาลัย.
 เพ็ญแข แสงแก้ว. 2541. การวิจัยทางสังคมศาสตร์. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัย
 ธรรมศาสตร์.
 มุกดา ศรีรงค์. 2529. บุคลิกภาพที่สมบูรณ์. กรุงเทพฯ : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย
 รามคำแหง.
 มานินี จุฑารพ. 2539. จิตวิทยาการเรียนการสอน. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : วิทยาวิสูทธิ.
 มัณฑรา ธรรมบุศย์. 2544. “รูปแบบการเรียนรู้.” วารสารวิชาการ. 4 (10) : 6.
 รสริน พิมพ์บรรยงค์. 2542. รายงานการวิจัยเรื่องรูปแบบการเรียนของนักศึกษาและบุคลากร
 ประจำการ สถาบันราชภัฏนครราชสีมา. นครราชสีมา : คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันราชภัฏ
 นครราชสีมา.
 วณิช บรรจง และคณะ. 2514. วิชาการศึกษา : จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ : กรุงเทพมหานครพิมพ์.
 วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา. 2530. งานอุดมศึกษา. กรุงเทพฯ : โครงการตำราและเอกสาร
 คณะศึกษาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
 วิกานดา แสนทวีสุข. 2539. “รูปแบบการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียน
 สาริตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์” ปรินญานิพนธ์วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต
 บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
 วิชาญ เลิศลพ. 2534. “แบบการเรียนของนักศึกษาในโครงการวิทยาศาสตร์โอลิมปิก.”
 วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
 ลักษณ์ มีนะนันท์และรุจิเรศ ธนรักษ์. 2527. รายงานการวิจัยเรื่องการศึกษาแบบเรียนของ
 นักศึกษาพยาบาลโรงเรียนพยาบาลรามาธิบดี. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยมหิดล.
 สมใจ ลักษณะ. 2519. จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ : เฉลิมชัยการพิมพ์.
 สมบูรณ์ สงวนญาติ. 2534. เทคโนโลยีทางการเรียนการสอน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา
 กรมศาสนา.
 สำนักมาตรฐานการศึกษา สำนักงานสภาสถาบันราชภัฏ. 2544. รายงานการเยี่ยมชมติดตามงาน
 ประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันราชภัฏระยะที่ 2. กรุงเทพฯ : คูโปร(ประเทศไทย).

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 เอกสารอัดสำเนา.

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สำนักงานโครงการบัณฑิตศึกษา. 2543. คู่มือการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ปีการศึกษา 2543 –

2544. กรุงเทพฯ : สถาบันราชภัฏพระนคร.

สำนักงานสภาสถาบันราชภัฏ. 2545. เส้นทางสู่สถาบันราชภัฏ. [Online] Available :

www.rajabhat.ac.th/intro.htm.

สุพันธ์ ต้นศรีวงษ์. 2538. วิธีการสอน. กรุงเทพฯ : สกายบุ๊กส์.

สุพัฒน์ เศรษฐาคมกุล. 2536. “แบบการเรียนของนักศึกษามหาวิทยาลัยเอกชน.” วิทยานิพนธ์
ครุศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาอุดมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สมน อมรวิวัฒน์. 2541. ทำไมต้องปฏิรูปการเรียนรู้. [Online]. Available :

www.onec.go.th/publication/4105001/index.htm.

อัจฉรา ธรรมาภรณ์. 2531. “แบบการเรียน : องค์ประกอบช่วยส่งเสริมประสิทธิภาพการเรียน
การสอน.” วารสารศึกษาศาสตร์ (10) : 31-39.

อุไรรัตน์ ศรีสว. 2527. “ความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการเรียนกับเพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
ระดับชั้นปี และวิชาเอก ของนักศึกษามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กรุงเทพมหานคร.” วิทยานิพนธ์
ครุศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาวิจัยการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

Gibson, J.T. 1976. *Psychology for the Classroom* (2 ed.). New Jersey : Prentice-Hall, Inc.

Page, G.T., J.B. Thomas and A.R. Marshall. 1977. *International Dictionary of Education*.
Great Britain : The Anchor Press Ltd.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

หนังสือราชการ

ภาคผนวก ข

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

ภาคผนวก ก
หนังสือราชการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คำสั่งคณะกรรมการอุดมศึกษา
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ที่ ๒๖ /2545

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการพิจารณาหัวข้อและ
เค้าโครงวิทยานิพนธ์ ของ นายสุรศักดิ์ ยอดหาญ

เพื่อให้การเรียบเรียงวิทยานิพนธ์ของ นายสุรศักดิ์ ยอดหาญ เป็นไปด้วยความ
เรียบร้อยและมีประสิทธิภาพจึงแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อควบคุมและพิจารณาหัวข้อและ
เค้าโครงวิทยานิพนธ์ ดังต่อไปนี้

1. คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

รศ.ดร.สมพร	ไชยะ	ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์
รศ.ดร.วิชัย	แหวนเพชร	ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม

2. คณะกรรมการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์

รศ.ดร.รวีวรรณ	ชินะตระกูล	ประธานกรรมการ
รศ.ดร.สมพร	ไชยะ	กรรมการ
รศ.ดร.วิชัย	แหวนเพชร	กรรมการ
ดร.มาลัย	จิรวัดนเกษตร์	กรรมการ
ดร.ณรงค์	พิมสาร	กรรมการ

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๖ พฤษภาคม พ.ศ. 2545

(นายกิตติพงษ์ มะโน)
รองคณบดีฝ่ายวิชาการ
รักษาราชการแทนคณบดี

ประกาศบัณฑิตวิทยาลัย
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
เรื่อง ผลการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม ขอประกาศรายชื่อหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ หลักสูตรครุศาสตร์ อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา ที่ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการดังนี้

นายสุศักดิ์ ยอดหาญ รหัสประจำตัว 43064103 ให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "รูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร (GRADUATE STUDENTS LEARNING STYLES OF RAJABHAT INSTITUTE IN BANGKOK)" โดยมี รศ.ดร.สมพร ไชยะ เป็นอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ รศ.ดร.วิชัย แหวนเพชร เป็นอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม

ซึ่งได้รับอนุมัติเมื่อวันที่ 28 มิถุนายน 2545

ทั้งนี้ให้นักศึกษาค้นคว้าและเขียนวิทยานิพนธ์ โดยปรึกษากับอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ให้เสร็จสิ้นภายในเวลาที่กำหนดในระเบียบของบัณฑิตวิทยาลัย

ประกาศ ณ วันที่ 4 กรกฎาคม พ.ศ.2545

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ร้อยเอก วีระเชษฐ ชันเงิน)

รองคณบดีฝ่ายวิชาการ

ปฏิบัติราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ทม 1504/ 2414

คณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

27 มิถุนายน 2545

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือการวิจัย

เรียน รศ.ดร.เปรี๊ยะ กิจรัตน์ภร

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน 1 ชุด

ด้วย นายสุรศักดิ์ ขอดหาญ นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา
จะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “รูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันราชภัฏในเขต
กรุงเทพมหานคร”

คณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับเรื่อง
ดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือการวิจัยดังที่แนบมาพร้อมนี้ว่ามี
เนื้อหาถูกต้องและเหมาะสมมากน้อยเพียงใด ซึ่งผลการตรวจของท่านจะช่วยให้การเก็บข้อมูลของ
นายสุรศักดิ์ ขอดหาญ มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและหวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณ
เป็นอย่างยิ่งมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายณรงค์ พิมสาร)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

หน่วยบัณฑิตศึกษา

โทร. 737-3000 ต่อ 3692

โทรสาร. 3264325

ที่ ทม 1504/ 2414

คณะกรรมการอุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

27 มิถุนายน 2545

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือการวิจัย

เรียน รศ.ดร.ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน 1 ชุด

ด้วย นายสุรศักดิ์ ขอดหาญ นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา จะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “รูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร”

คณะกรรมการอุตสาหกรรมพิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือการวิจัยดังที่แนบมาพร้อมนี้ว่ามีเนื้อหาถูกต้องและเหมาะสมมากน้อยเพียงใด ซึ่งผลการตรวจของท่านจะช่วยให้การเก็บข้อมูลของ นายสุรศักดิ์ ขอดหาญ มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและหวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณเป็นอย่างยิ่งมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายณรงค์ พิมสาร)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

หน่วยบัณฑิตศึกษา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นิยมนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

โทร. 737-3000 ต่อ 3692

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โทรสาร. 3264325

ที่ ทม 1504/ 2629

คณะกรรมการอุดมศึกษา

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

12 กรกฎาคม 2545

เรื่อง ขอแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน อธิการบดีสถาบันราชภัฏพระนคร

ด้วย นายสุรศักดิ์ ขอดหาญ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา จะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “รูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร”

คณะกรรมการอุดมศึกษา เห็นว่า รศ.พวงเล็ก อุดระ เป็นผู้มีความรู้ความสามารถในเรื่องดังกล่าว จึงขออนุญาตแต่งตั้งให้ รศ.พวงเล็ก อุดระ เป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือการวิจัยของ นายสุรศักดิ์ ขอดหาญ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและหวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณเป็นอย่างยิ่งมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายณรงค์ พิมสาร)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

หน่วยบัณฑิตศึกษา

โทร. 737-3000 ต่อ 3692

โทรสาร. 3264325

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ทม 1504/ 2414

คณะกรรมการอุดมศึกษา

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

27 มิถุนายน 2545

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือการวิจัย

เรียน รศ.พวงเล็ก อุดระ

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน 1 ชุด

ด้วย นายสุรศักดิ์ ขอดหาญ นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา
จะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “รูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันราชภัฏในเขต
กรุงเทพมหานคร”

คณะกรรมการอุดมศึกษาพิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับเรื่อง
ดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือการวิจัยดังที่แนบมาพร้อมนี้ว่ามี
เนื้อหาถูกต้องและเหมาะสมมากน้อยเพียงใด ซึ่งผลการตรวจของท่านจะช่วยให้การเก็บข้อมูลของ
นายสุรศักดิ์ ขอดหาญ มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและหวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณ
เป็นอย่างยิ่งมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายณรงค์ พิมสาร)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

หน่วยบัณฑิตศึกษา

โทร. 737-3000 ต่อ 3692

โทรสาร. 3264325

ที่ ทม 1504/ 2414

คณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
คณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

27 มิถุนายน 2545

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือการวิจัย

เรียน ผศ.พูนเกียรติ ประถมบุตร

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน 1 ชุด

ด้วย นายสุรศักดิ์ ยอดหาญ นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา
จะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “รูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันราชภัฏในเขต
กรุงเทพมหานคร”

คณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับเรื่อง
ดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือการวิจัยดังที่แนบมาพร้อมนี้ว่ามี
เนื้อหาถูกต้องและเหมาะสมมากน้อยเพียงใด ซึ่งผลการตรวจของท่านจะช่วยให้การเก็บข้อมูลของ
นายสุรศักดิ์ ยอดหาญ มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและหวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณ
เป็นอย่างยิ่งมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายณรงค์ พิมสาร)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

หน่วยบัณฑิตศึกษา

โทร. 737-3000 ต่อ 3692

โทรสาร. 3264325

เอกสารนี้เป็นเอกสารสงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ทม 1504/ 2414

คณะกรรมการอุดมศึกษา

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

27 มิถุนายน 2545

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือการวิจัย

เรียน ผศ.ดร.พิชิต ฤทธิจักรุญ

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน 1 ชุด

ด้วย นายสุรศักดิ์ ยอดหาญ นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา จะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “รูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร”

คณะกรรมการอุดมศึกษาพิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือการวิจัยดังที่แนบมาพร้อมนี้ว่ามีเนื้อหาถูกต้องและเหมาะสมมากน้อยเพียงใด ซึ่งผลการตรวจของท่านจะช่วยให้การเก็บข้อมูลของนายสุรศักดิ์ ยอดหาญ มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและหวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณเป็นอย่างยิ่งมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายณรงค์ พิมสาร)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

หน่วยบัณฑิตศึกษา

โทร: 737-3000 ต่อ 3692 โทรสาร: 3264325

ทั้งนี้สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

โทรสาร: 3264325 ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ทม 1504/ 2786

คณะกรรมการอุดมศึกษา

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

31 กรกฎาคม 2545

เรื่อง ขอความร่วมมือให้นักศึกษาทดลองเครื่องมือเพื่อการวิจัย

เรียน อธิการบดีสถาบันราชภัฏพระนคร

ด้วย นายสุรศักดิ์ ยอดหาญ นักศึกษาระดับปริญญาโท คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สาขาวิชา
การบริหารอาชีวศึกษา จะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “รูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบัน
ราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร” คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม จึงขอความอนุเคราะห์ท่านได้โปรดอนุญาตให้
นักศึกษาดังกล่าวได้ไปทดลองใช้แบบสอบถามเพื่อการวิจัยภายในสถานศึกษาของท่านได้

จึงเรียนมาเพื่อ โปรดพิจารณาอนุญาต และขอขอบคุณในความอนุเคราะห์ของท่าน
มา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายณรงค์ พิมสาร)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

หน่วยบัณฑิตศึกษา

โทร. 0-2737-3000 ต่อ 3692

โทรสาร. 0-2326-4325

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ทม 1504/ 2649

คณะกรรมการอุดมศึกษา

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

16 กรกฎาคม 2545

เรื่อง ขอดความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน อธิการบดีสถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. ประกาศผลการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 ฉบับ
2. แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน 1 ชุด

ด้วย นายสุรศักดิ์ ขอดหาญ นักศึกษาระดับปริญญาโท คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา จะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “รูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร” และได้รับอนุมัติหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์แล้ว เมื่อวันที่ 28 มิถุนายน 2545 ในการทำวิจัยเรื่องนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยโดยใช้แบบสอบถามภายในสถาบันของท่าน คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมจึงขอดความอนุเคราะห์จากท่าน โปรดอนุญาตให้นักศึกษาทำการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยภายในสถาบันของท่านได้

จึงเรียนมาเพื่อ โปรดพิจารณาอนุญาตและขอขอบคุณในความอนุเคราะห์ของท่าน มา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายณรงค์ พิมสาร)

รองคณบดี ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

หน่วยบัณฑิตศึกษา

โทร. 737-3000 ต่อ 3692

โทรสาร. 3264325

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ทม 1504/ 2649

คณะกรรมการอุดมศึกษา

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

๙๖ กรกฎาคม 2545

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน อธิการบดีสถาบันราชภัฏจันทรเกษม

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. ประกาศผลการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 ฉบับ
2. แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน 1 ชุด

ด้วย นายสุรศักดิ์ ขอดหาญ นักศึกษาระดับปริญญาโท คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา จะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “รูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร” และได้รับอนุมัติหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์แล้ว เมื่อวันที่ 28 มิถุนายน 2545 ในการทำวิจัยเรื่องนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยใช้แบบสอบถามภายในสถาบันของท่าน คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมจึงขอความอนุเคราะห์จากท่าน โปรดอนุญาตให้นักศึกษาทำการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยภายในสถาบันของท่านได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาตและขอขอบคุณในความอนุเคราะห์ของท่าน มา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายณรงค์ พิมสาร)

รองคณบดี ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

หน่วยบัณฑิตศึกษา

โทร. 737-3000 ต่อ 3692

โทรสาร. 3264325

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ทม 1504/ 2649

คณะกรรมการอุดมศึกษา

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

๒๖ กรกฎาคม 2545

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน อธิการบดีสถาบันราชภัฏสวนดุสิต

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. ประกาศผลการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 ฉบับ
2. แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน 1 ชุด

ด้วย นายสุรศักดิ์ ขอดหาญ นักศึกษาระดับปริญญาโท คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา จะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “รูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร” และได้รับอนุมัติหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์แล้ว เมื่อวันที่ 28 มิถุนายน 2545 ในการทำวิจัยเรื่องนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยโดยใช้แบบสอบถามภายในสถาบันของท่าน คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมจึงขอความอนุเคราะห์จากท่าน โปรดอนุญาตให้นักศึกษาทำการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยภายในสถาบันของท่านได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาตและขอขอบคุณในความอนุเคราะห์ของท่าน มา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายณรงค์ พิมสาร)

รองคณบดี ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

หน่วยบัณฑิตศึกษา

โทร. 737-3000 ต่อ 3692

โทรสาร. 3264325

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ทม 1504/ 2649

คณะกรรมการผู้ตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

16 กรกฎาคม 2545

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน อธิการบดีสถาบันราชภัฏพระนคร

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. ประกาศผลการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 ฉบับ
2. แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน 1 ชุด

ด้วย นายสุรศักดิ์ ยอดหาญ นักศึกษาระดับปริญญาโท คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา จะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “รูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร” และได้รับอนุมัติหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์แล้ว เมื่อวันที่ 28 มิถุนายน 2545 ในการทำวิจัยเรื่องนี้จำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยโดยใช้แบบสอบถามภายในสถาบันของท่าน คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมจึงขอความอนุเคราะห์จากท่าน โปรดอนุญาตให้นักศึกษาทำการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยภายในสถาบันของท่านได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาตและขอขอบคุณในความอนุเคราะห์ของท่าน มา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายณรงค์ พิมสาร)

รองคณบดี ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

หน่วยบัณฑิตศึกษา

โทร. 737-3000 ต่อ 3692

โทรสาร. 3264325

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ทม 1504/ 2649

คณะกรรมการอุดมศึกษา

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

๔ กรกฎาคม 2545

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน อธิการบดีสถาบันราชภัฏธนบุรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. ประกาศผลการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 ฉบับ
2. แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน 1 ชุด

ด้วย นายสุรศักดิ์ ขอดหาญ นักศึกษาระดับปริญญาโท คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา จะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “รูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร” และได้รับอนุมัติหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์แล้ว เมื่อวันที่ 28 มิถุนายน 2545 ในการทำวิจัยเรื่องนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยโดยใช้แบบสอบถามภายในสถาบันของท่าน คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมจึงขอความอนุเคราะห์จากท่าน โปรดอนุญาตให้นักศึกษาทำการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยภายในสถาบันของท่านได้

จึงเรียนมาเพื่อ โปรดพิจารณาอนุญาตและขอขอบคุณในความอนุเคราะห์ของท่าน มา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายณรงค์ พิมสาร)

รองคณบดี ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

หน่วยบัณฑิตศึกษา

โทร. 737-3000 ต่อ 3692

โทรสาร 3264325 การที่ส่งวงไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย
เรื่อง
รูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา
สถาบันราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร

คำชี้แจง

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษารูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร ขอให้ท่าน โปรดอ่าน และพิจารณาข้อความแต่ละข้อที่ตรงกับสภาพความเป็นจริง และความคิดเห็นของท่านมากที่สุด เพื่อให้ได้ข้อมูลที่สมบูรณ์ทำให้ผลการวิจัยเชื่อถือได้ และมีประโยชน์ในการพัฒนาระบบการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากที่สุด แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับรูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษา

ผู้วิจัยขอขอบคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือด้วยดียิ่ง

นายสุรศักดิ์ ยอดหาญ

นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาการศึกษา

สาขาการบริหารอาชีวศึกษา

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 1

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ให้ตรงตามความเป็นจริง

1. เพศ
  - หญิง
  - ชาย
2. ปีที่เข้าศึกษา
  - ปีการศึกษา 2543
  - ปีการศึกษา 2544
3. สาขาวิชาที่ท่านศึกษา
  - การบริหารการศึกษา
  - เทคโนโลยีอุตสาหกรรม
  - คณิตศาสตร์ศึกษา
  - หลักสูตรและการสอน
4. สถาบันราชภัฏที่ท่านศึกษา
  - สถาบันราชภัฏพระนคร
  - สถาบันราชภัฏสวนดุสิต
  - สถาบันราชภัฏจันทรเกษม
  - สถาบันราชภัฏธนบุรี
  - สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 2

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องท้ายข้อความที่ตรงกับรูปแบบการเรียนรู้ของท่านมากที่สุด โดยในแต่ละช่องมีค่าตัวเลขแสดงความหมายดังนี้

5	คะแนน	หมายถึง	ปฏิบัติตามข้อความนั้นสม่ำเสมอ
4	คะแนน	หมายถึง	ปฏิบัติตามข้อความนั้นบ่อยครั้ง
3	คะแนน	หมายถึง	ปฏิบัติตามข้อความนั้นเป็นครั้งคราว
2	คะแนน	หมายถึง	ปฏิบัติตามข้อความนั้นน้อยครั้ง
1	คะแนน	หมายถึง	ไม่ปฏิบัติตามข้อความนั้นเลย

รูปแบบการเรียนรู้	ระดับที่ปฏิบัติ				
	5	4	3	2	1
1. สิ่งที่ข้าพเจ้าเรียนรู้ส่วนใหญ่เป็นสิ่งที่ข้าพเจ้าศึกษาด้วยตนเอง...					
2. ข้าพเจ้ามีความรู้สึกลำบากใจ ถ้าให้ข้าพเจ้านั่งเรียนเต็มเวลาเรียน					
3. ข้าพเจ้าพบว่าความคิดของเพื่อนนักศึกษาช่วยให้ข้าพเจ้าเข้าใจเนื้อหาวิชาได้ดีขึ้น.....					
4. ข้าพเจ้าเชื่อว่าอาจารย์ผู้สอนมีส่วนสำคัญที่สุดที่จะทำให้ นักศึกษาเกิดการเรียนรู้.....					
5. ข้าพเจ้าคิดว่าการเรียนที่มีการแข่งขันทำให้นักศึกษาแต่ละคน ได้รับการพัฒนาสูงขึ้น.....					
6. ข้าพเจ้าพยายามมีส่วนร่วมในทุกรูปแบบของการเรียนวิชาต่าง ๆ ให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้.....					
7. ข้าพเจ้าสนใจศึกษาในสิ่งที่ข้าพเจ้าเห็นว่าสำคัญและไม่จำเป็นต้องให้อาจารย์บอกว่าจะสิ่งใดสำคัญ.....					
8. ข้าพเจ้ามีความรู้สึกว่าถูกบังคับให้มาเรียนมากกว่าที่อยาก จะเรียนด้วยตนเอง.....					
9. ก่อนสอบข้าพเจ้ามักจะทำ หรืออ่านหนังสือกับเพื่อน ๆ.....					

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปแบบการเรียนรู้	ระดับที่ปฏิบัติ				
	5	4	3	2	1
10. ข้าพเจ้ายอมรับเนื้อหาสาระและกิจกรรมที่อาจารย์ได้กำหนดขึ้นในรายวิชาที่เรียน.....					
11. ข้าพเจ้าคิดว่าผู้ที่ขยันและมีความกระตือรือร้นย่อมจะเรียนได้ดีในระดับแนวหน้า.....					
12. ข้าพเจ้าเอาใจใส่ต่อการเรียนเพราะต้องการเรียนรู้เนื้อหาวิชาที่เรียน.....					
13. เมื่ออาจารย์มอบหมายงานการเรียนให้ข้าพเจ้า ข้าพเจ้ามีความมั่นใจว่าสามารถทำสำเร็จด้วยตนเอง.....					
14. ในการเรียนแต่ละครั้ง ข้าพเจ้าใช้สมาธิในการเรียนน้อยที่สุด...					
15. ข้าพเจ้าพึงพอใจอาจารย์ผู้สอนที่มอบหมายงานหรือกิจกรรมการเรียนให้นักศึกษาทำงานร่วมกัน.....					
16. ข้าพเจ้าชอบข้อสอบที่ออกตรงตามเนื้อหาที่อาจารย์สอน.....					
17. ข้าพเจ้าชอบนั่งเรียนในแถวหน้า เพราะจะได้ฟังการบรรยายของอาจารย์ได้ชัดเจน และเรียนรู้ได้ดีกว่านั่งเรียนแถวหลัง.....					
18. ข้าพเจ้าได้รับความรู้มากมาจากการเข้าห้องเรียนมากกว่าการเรียนอยู่คนเดียวที่บ้าน.....					
19. ข้าพเจ้ามีความเชื่อมั่นว่า การเรียนรู้ด้วยตนเองมีความถูกต้องอิสระ คล่องตัวมากกว่าการเรียนเป็นกลุ่ม.....					
20. เมื่อเนื้อหาของวิชาตอนใดที่ข้าพเจ้าไม่เข้าใจ ก็จะตัดมันทิ้งไป.					
21. เมื่อมีประเด็นอภิปรายในห้องเรียน ข้าพเจ้าชอบฟังความคิดเห็นของเพื่อน.....					
22. ก่อนปฏิบัติกิจกรรมการเรียน ควรได้รับคำปรึกษาหรือความเห็นชอบจากอาจารย์ผู้สอน.....					
23. ข้าพเจ้าคิดว่าการเรียนแบบกันทำหรือเอาเปรียบเพื่อนทำให้ผลการเรียนดีขึ้น.....					

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดลอกเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปแบบการเรียนรู้	ระดับที่ปฏิบัติ				
	5	4	3	2	1
24. ข้าพเจ้าเข้าห้องเรียนเพราะอยากเรียนรู้.....					
25. ข้าพเจ้ามีความมั่นใจในความสามารถที่จะเรียนรู้เนื้อหาที่สำคัญของรายวิชา.....					
26. อันที่จริงข้าพเจ้าไม่ได้สนใจการเรียนในสถาบันมากนัก.....					
27. นอกเหนือจากการเรียนในห้อง ข้าพเจ้าชอบคุยกับเพื่อนเพื่อหาคำตอบเกี่ยวกับปัญหาในการเรียนต่าง ๆ.....					
28. ข้าพเจ้าคิดว่า การสรุปปัญหาที่สำคัญ ควรเป็นหน้าที่ของอาจารย์ผู้สอน.....					
29. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าการแข่งขันกับผู้อื่นในห้องเรียน ทำให้การเรียนดีขึ้น.....					
30. ข้าพเจ้ามีความกระตือรือร้นที่จะศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับเนื้อหาวิชาที่เรียน.....					
31. ข้าพเจ้าชอบเรียน โดยการศึกษาหาความรู้ด้วยตนเองมากกว่า...					
32. ข้าพเจ้าไม่พยายามที่จะศึกษาในห้องเรียน.....					
33. ข้าพเจ้าคิดว่า การเรียนรู้ที่ดี อาจารย์ผู้สอนและผู้เรียนควรมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกัน.....					
34. ข้าพเจ้าพยายามทำงานที่ได้รับมอบหมายตามข้อเสนอแนะของอาจารย์อย่างดีที่สุด.....					
35. ข้าพเจ้าชอบทำกิจกรรมให้อาจารย์และเพื่อนในห้องเรียนสนใจข้าพเจ้า.....					
36. ข้าพเจ้าจะสามารถเรียนรู้ได้อย่างแท้จริงในห้องเรียน.....					
37. ข้าพเจ้าชอบเรียนกับอาจารย์ที่ให้อิสระในการเรียนและการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง มากกว่าอาจารย์ที่เข้มงวด.....					
38. ข้าพเจ้าชอบเลือกที่นั่งไกลอาจารย์ผู้สอนมากกว่านั่งใกล้อาจารย์.....					

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปแบบการเรียนรู้	ระดับที่ปฏิบัติ				
	5	4	3	2	1
39. ข้าพเจ้าชอบเรียนในรายวิชาที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนแต่ละคนได้อภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น.....					
40. ข้าพเจ้าคิดว่าเนื้อหาสาระและกิจกรรมการเรียนที่สำคัญ อาจารย์ผู้สอนควรเป็นผู้กำหนด.....					
41. ข้าพเจ้าเชื่อว่าอาจารย์ผู้สอนที่มีการแจ้งผลการเรียนบ่อย ๆ ย่อมทำให้ผู้เรียนมีการพัฒนาดีขึ้น.....					
42. ข้าพเจ้าคิดว่าการเรียนในห้องเรียน มีคุณค่ามาก.....					
43. ข้าพเจ้าคิดว่าห้องเรียนที่ดีนั้น ต้องมีวัสดุอุปกรณ์ สื่อ สไลด์ พร้อม เพื่อผู้เรียนแต่ละคนได้เรียนตามความชอบตามความถนัดของตน.....					
44. ข้าพเจ้าชอบเรียนกับอาจารย์ผู้สอนที่ไม่ค่อยเรียกให้ข้าพเจ้าตอบคำถาม.....					
45. ข้าพเจ้าไม่ชอบทำงานที่มอบหมายให้ทำตามลำพังเพียงคนเดียว.....					
46. ข้าพเจ้าคิดว่าไม่จำเป็นต้องเรียนรู้จากสิ่งอื่นเพิ่มเติมนอกเหนือที่อาจารย์กำหนดในห้องเรียน.....					
47. ทุกครั้งที่อาจารย์มอบหมายงานให้ทำ ข้าพเจ้าต้องพยายามทำให้ดีกว่าคนอื่น.....					
48. ข้าพเจ้าพยายามมีส่วนร่วมในทุกรูปแบบของกิจกรรมการเรียนในรายวิชาต่าง ๆ ที่สอนในห้องเรียน.....					
49. ข้าพเจ้าเชื่อว่าคนทุกคนสามารถเรียนรู้ได้โดยเทคนิคการเรียนที่มีความแตกต่างกัน.....					
50. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าได้ขาดอะไรไป ถ้าไม่ได้เข้าห้องเรียน.....					
51. ข้าพเจ้าเชื่อว่าความแตกต่างระหว่างบุคคลย่อมก่อให้เกิดผลดีต่อการเรียนร่วมกัน.....					

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ – สกุล	นายสุรศักดิ์ ยอดหาญ
วัน เดือน ปี เกิด	3 ตุลาคม 2512
สถานที่เกิด	กรุงเทพมหานคร
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	เลขที่ 123/141 หมู่ 3 หมู่บ้านชัยพฤกษ์ ถนนเทพารักษ์ ตำบลบางปลา อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ
สถานที่ทำงาน	สถาบันราชภัฏพระนคร แขวงอนุสาวรีย์ เขตบางเขน กรุงเทพมหานคร
ประวัติการศึกษา	ปีการศึกษา 2535 สำเร็จการศึกษา วิทยาศาสตร์บัณฑิต (เทคโนโลยีอุตสาหกรรม) จากสถาบันราชภัฏพระนคร ปีการศึกษา 2545 สำเร็จการศึกษา ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา จากสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า เจ้าคุณทหารลาดกระบัง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้